EDUARD FIKER

ITINERARIUL sicriului de zinc

EDUARD FIKER

ITINERARUL SICRIULUI DE ZINC

În româneşte de Alexandra Barcăcilă şi Monica Dobreş

Editura UNIVERS
Bucureşti, 1976

I

— DOAMNE, ÎŞI SPUSE ČADEK, aici trebuie să intervin cît mai repede…

Periferia era un cuib de spaimă cu siluetele caselor ei scunde, risipite ici-colo.

În spatele lui Čadek clipeau îndepărtat felinarele. La stînga, un mănunchi de luminiţe urca dealul pe şosea. Drumul prăfuit nu era deloc luminat către capătul terenului. Ultimul rînd de case, de-a dreapta şi de-a stînga străzii sfîrşite, rămăsese demult în urma lui Čadek.

Se opri puţin.

„Una, patru, şapte…” număra în gînd, cincisprezece fete pe o distanţă de două sute de metri! Ar cam trebui să le răresc.” Se uită cu nemulţumire la bucata de teren cuprinsă de întuneric, cu brazdele gropilor şi o iarbă gălbejită, bolnavă. Cunoştea foarte bine locul. Cînd porni din nou, se feri din calea celor doi răsăriţi din noapte. Bărbatul se despărţi zorit, mărind pasul spre îngrămădirea de case izolate de oraş, care lăsau căscată între de şi ultima staţie de tramvai —- o nefericită „ţară a nimănui”.

Femeia ţinea cu neruşinare în gură o ţigară aprinsă.

Čadek îşi continuă drumul.

Nu avea chef să fie recunoscut de femeie; era pînă acum a şaisprezecea, nemaisocotindu-le pe cele care îşi exercitau profesia în bezna periferiei.

Inspectorul Čadek era un bărbat voinic, înalt de aproape doi metri, dar reuşise să treacă neobservat, fără să fi încasat nici o înjurătură… Cine ştie? S-ar putea s-o regăsească azi, la mama Klouzanda…

Noaptea era adîncă şi fierbinte, înăbuşitoare ca un cuptor închis. Cînd li se ura să aştepte degeaba, ori nu se mai abăteau bărbaţi spre pîlcul de case de dincolo de oraş, fetele se strîngeau la mama Klouzanda, unde îşi cheltuiau aproape tot cîştigul lor mizerabil. Altele îşi pierdeau banii pe vreun iubit-protector, care le răsplătea şi cu cîte o palmă zdravănă. Majoritatea se îmbătau cu băuturi proaste, ca să poată dormi în neştire a doua zi. Toaie astea erau afacerile mamei Klouzanda.

Inspectorul Čadek o cunoştea de cîţiva ani pe mama Klouzanda, care nu se schimbase deloc: aşa era de cînd o ştia – grasă, cu faţa ciupită de vărsat, cu o mină de plîngăreaţă. Din prostituată ajunsese proprietara unei cîrciumi; obţinuse şi autorizaţie… În arhivele poliţiei puteai găsi un adevărat roman al vieţii ei. Şeful de secţie, doctorul în drept Blod, acum ieşit la pensie, îi prezisese un trist sfîrşit; dar astăzi femeia i-ar fi putut rîde în nas: casa cu un etaj şi cu parterul ocupat de cîrciumă îi aparţinea în întregime. Într-o bună zi avusese norocul ca, beată turtă, s-o calce maşina unui domn foarte bogat şi, cu toate că sub roţile maşinii i se fracturaseră mîinile şi picioarele, scăpase cu zile. Nu s-ar

fi aşteptat la cine ştie ce despăgubiri, dacă s-ar fi judecat, aşa că darul benevol al acelui domn o surprinsese plăcut: primise o sumă negîndit de mare. Pînă atunci locuia cu chirie la o babă speculantă, împreună cu alte prostituate, înghesuite în nişte cămăruţe neînchipuit de mici. Cînd baba trăgea să moară, Klouzanda cumpărase casa la un preţ derizoriu, se descotorosi de „domnişoarele colege”, cu regretul că nu i se putea aproba oficial să ţină un bordel; se mulţumise însă şi cu amenajarea unei cîrciumi „cinstite” şi, fiindcă ştiuse să-şi aleagă clienţii încă de la început, altcineva nu prea îndrăznea să-i calce pragul, dacă nu era cel puţin blatist prin tramvaie…

Čadek se îndrepta hotărît spre cîrciuma ei, zîmbindu-şi gîndurilor: doctorul Blod bătuse cu pumnul în masă – susţinea că ar fi nebunie curată să dai autorizaţie de local deschis unei asemenea femei.

— Daţi-mi voie, intervenise Čadek, care pe atunci nu era încă inspector, cred că ne-ar fi de folos.

Şi le-a fost: Čadek ştiuse bine ce spune. La mama Klouzanda se aduna o adevărată faună a societăţii şi femeia trebuia să le dea o mînă de ajutor celor de la Biroul patru, nu din convingere, ci din obligaţie… Odată, la o razie, ascunsese sub fustele ei largi o fată urmărită; Čadek o descoperise şi, după acest incident, mama Klouzanda avusese de furcă, nu glumă, cu poliţia. Dar de cînd Čadek devenise inspector, avînd acum o putere mai mare, n-o mai deranja cu nimic, cu excepţia cazurilor de forţă majoră şi prin rarele-i vizite de cuviinţă. Čadek se specializase în depistarea operaţiilor comise de profesionişti: nu-l interesau prea mult tîlhăriile amatorilor. Avea în minte evidenţa persoanelor şi reţinea cazurile atît de exact, încît cartotecile de la secţie nu-i erau decît rareori utile. Inspectorul nu-şi prea pierdea timpul să-şi plimbe indicatoarele colorate, faimoşii „călăreţi”, printre fişele cartotecii, ca să ajungă la răufăcătorul presupus după stilul de-a opera sau descrierii parţiale. Zîmbea liniştit şi spunea: „Ia să văd eu ce mai face cutare…? Nu a mai dat cam de mult pe-acasă.” Şi de obicei mergea la sigur. Considera interesul pentru profesionişti o ocupaţie de durată; nu credea că un profesionist s-ar putea transforma vreodată în om cinstit.

Aşa, de exemplu, Jirka Boček: Čadek aflase că primul drum la ieşirea din închisoare fusese drept la mama Klouzanda, ca să se mai învioreze şi el! Čadek îşi amintea de el aproape cu emoţie. Urmărit ani de-a rîndul, Jirka Boček luneca printre degetele tuturor ca un tipar; pînă în ziua cînd Čadek a avut ideea inteligentă să recurgă la resursele cîrciumioarei „La Klouzanda”, din care a şi făcut capcana pentru fiara gata să intre singură acolo.

Doctorul Blod, fostul şef de secţie, acum pensionat, venise atunci la poliţie şi-i strînsese călduros mîna lui Čadek.

— Jirka Boček! L-aţi prins în sfîrşit! exclamase el vesel. Cum ai pus mîna pe el, Čadek?

— Mi l-au turnat, răspunsese Čadek în argoul meseriei.

Îl urmărise mult timp cu perseverenţă. Cînd era vorba de răufăcători de profesie ţinea cont mai ales de felul lor de a gîndi. Delicvenţii învăţaseră că marea primejdie consta în urmele lăsate de ei, grija lor principală devenise ştergerea urmelor, iar oraşul întins le înlesnea această operaţie. Generaţia lui Čadek trecuse de la depistarea urmelor palpabile la studiul factorilor psihologici. Clasificarea sistematică a delicvenţilor – maniaci, schizoizi ş.a.m.d. – era consacrată oficial, pentru că nimeni nu-şi poate ascunde stilul caracteristic la comiterea unei crime.

„Orice mijloc de combatere a crimei este bun”, obişnuia să afirme Čadek. După părerea lui, detectivii inteligenţi trebuie să se bizuie şi pe o reţea de agenţi neoficiali.

Čadek se opri din nou şi privi îngîndurat întunecimea din faţa sa. Cele trei petice de lumină nu erau decît ferestrele cîrciumii mamei Klouzanda. Între el şi cîrciumă se aşternea acum pămîntul ierbos, dar de fapt, mai mult o groapă de gunoi, cu grămezi de cenuşă, oale ruginite şi bolovani. Pe alături şerpuia drumul prăfuit, iar coşmelia mamei Klouzanda sta singuratică la capătul lui. Čadek se gîndea s-o ia prin spatele casei.

„Ce noutăţi o mai avea Karta?”... Ilustrata pe care o primise Čadek de dimineaţă suna astfel:

„Treceţi astă seară pe la mama K.. V-ar vorbi despre ceva important. Un amic.”

K. însemna Karta, hoţul de buzunare, informatorul lui Čadek.

Nu era nimic extraordinar, doar că expedierea ilustratei coincidea cu eliberarea lui Boček, specialist în spargerea caselor de bani. Boček stătuse trei ani la răcoare de pe urma lui Karta; nu era de mirare că turnătorul nu îndrăznise să scrie misiva cu propria mînă. Avea un tată foarte bolnav, dar care putea să scrie. După manifestări Karta părea să fie un maniac; iar Čadek nu era surprins că tipul nu scrisese singur mesajul.

Dealtfel, dorea să ştie ce-o să iasă din toate astea; cît o să reziste Jirka Boček în rolul de om cinstit? Cel mult atît cîtă vreme nu i se iveşte un prilej ispititor, în ultimii trei ani şi-o mai fi băgat minţile în cap; totuşi primii paşi îl duseseră tot la mama Klouzanda, ceea ce însemna că n-ar prea avea de gînd să-şi schimbe viaţa.

Čadek se îndreptă hotărît spre cîrciumă; dacă va fi ceva necurat la mijloc, întîmplă-se ce s-o-ntîmpla... Hoţul de buzunare, Karta, nu mai însemna mare lucru ca informator. Cei din lumea lui începuseră mai demult să-l bănuiască, iar după prinderea unuia ca Jirka Boček bănuiala lor se întărise. Jirka fusese foarte precaut la ultima spargere, nu lăsase nici o urmă şi totuşi fusese descoperit. Karta se ţinuse de cîteva ori după el tocmai cînd cerceta locurile unde, într-o dimineaţă, se găsise un seif spart. Numai în două zile, Jirka fusese prins şi ţinut la secţie douăzeci şi patru de ore sub interogatoriu neîntrerupt.

Încurcat de întrebări, cedase, recunoscînd totul. Splendidă capitulare! Era schizoid, cu o rezistenţă de cremene, dar inspectorul Čadek era şi mai tare.

Şi Karta? O cîrpă! De-abia o scotea la capăt cu buzunăreala. Îl cunoşteau peste tot, iar dacă mai ciupea şi el cîte ceva, rar se întîmpla să nu fie luat îndată de guler, punîndu-i-se în cîrcă şi relele altora.

— Iată la ce ţi-aş propune eu să te gîndeşti, i se adresase Čadek odată...

Karta era un om pricăjit, cu o mutră dubioasă şi barba încărunţită pe alocuri. Nu bătea la ochi doar prin bîlciuri şi alte locuri de mare aglomeraţie. Čadek îl domina, stăpînindu-l, nu numai prin statură, cît mai ales prin tăria caracterului. Blîndeţea expresiei lui Čadek inducea în eroare. Ai fi zis că e plin de indulgenţă şi atunci cînd intenţia sa era să-l ducă pe delicvent la spînzurătoare.

— Karta, continuase Čadek pe un ton grav, ia gîndeşte-te puţin: două genţi... trei ceasuri... cinci portofele... Judecă şi singur, nu miroase a bine pentru dumneata, ai întrecut măsura...

Čadek ştia cum să i se adreseze individului cu care avea onoarea să vorbească! Uite-l pe Karta: gata să dea ochii peste cap, cuprins de deznădejde... Era clar, pentru el, că-l aştepta sentinţa de şase luni, dar nu scosese o vorbă. Čadek îl bătuse pe spate amical, îl invitase să ia loc, îi oferise o ţigară şi-i umpluse atent păhărelul de alcool din sticla comandată. Nenorocitului hoţ de buzunare i se părea că visează!

— Nu ştii de ce depinde libertatea ta? Numai de dosarul pe care-l voi trimite la tribunal! Ce zici? Nu ar fi grozav dacă peste o săptămînă ai putea să mai dai nişte lovituri...?

— Domnule inspector, se înspăimîntase Karta, eu, eu n-am să mai dau lovituri niciodată, să n-am parte, dacă mint!

— Fleacuri! Nu te pripi. Uite, mai lucrezi liniştit o săptămînă şi pe urmă intri în serviciul nostru.

Karta se îngrozi de moarte.

— Maică Precistă! Cum adică, să torn?

— Fugi de-aici! zîmbise Čadek. La noi asta se cheamă că eşti agent secret şi se scrie cu A mare. Dar, cum vrei, Karta; eu nu te silesc, dacă-i aşa de greu. Nu-i nimic, îţi pregătim, eu şi cu şeful, un dosar frumos, din care te vei alege, pe puţin, cu şase luni.

— Şase luni... Cam atîta socotise şi Karta... Pînă la urmă, borfaşul îşi băgase amărît capul între umeri şi se plecase.

Fapta lui cea mare a fost cînd l-a turnat pe Jirka Boček, dar o dată cu asta şi-a frînt gîtul. Seară de seară zăbovea fără chef la cîrciuma mamei Klouzanda. De la arestarea lui Jirka se avea bine cu foarte puţini de-ai lui. Nici acasă nu-i venea să stea: locuia într-o dărăpănătură, aşteptîndu-se oricînd să apară lucrătorii comunali şi să i-o dărîme cu tîrnăcoapele. Mai era foarte supărat şi din pricina bolii tatălui: bătrînul căzuse la pat de cîţiva ani şi se văita

că-l doare capul de reumatism, dacă va fi fost un reumatism, că sta cu ţeasta înfăşurată în pansamente murdare şi nu voia să meargă la spital. Zicea că acolo o să-l omoare doctorii, ca să nu i se mai plătească micul ajutor social. Nu-l slăbea cu înjurăturile pe fiu-său, deşi acesta îl ajutase cu disperare totdeauna.

De cînd se întorsese Jirka de la muncă silnică, spaima lui Karta atinsese apogeul. Deocamdată nu se întîmpla nimic deosebit; pe chipul spărgătorului nu puteai citi ce rumegă în gînd. Intrase la mama Klouzanda într-o seară cînd se nimerise pe-acolo şi Čadek. Jirka nu strînsese mîna nimănui: mormăise doar nepăsător un „Nu vă deranjaţi!" şi trecuse în bucătărie. Parcă era altul de la ultima poveste. Cîrciuma mamei Klouzanda avea o singură încăpere pentru clienţi, abia de zece metri pătraţi, totuşi înghiţea şi treizeci de oameni, din cei pentru care un asemenea mediu însemna unicul lor orizont cultural şi social. Înăuntru duhnea a bere trezită, grăsime arsă, tutun şi sudoare. Printre norii de fum zăreai cum se furişează umbre vineţii; singurul bec al unei lustre urîte lupta inegal şi tăcut cu năvala fumului.

Čadek îşi imagina perfect interiorul cîrciumii în timp ce se apropia de ea; îşi aduse aminte de altă figură care jucase un rol important în cazul Jirka. Era vorba de Fróny, fată de lux, nu din cele care bat străzile noaptea, ci hălăduind prin cafenele. Nu demult o umflaseră, cu toată împotrivirea ei de diavoliţă; îl lovise de două ori cu piciorul şi pe Čadek, drept în stomac. Dar inspectorul se purtase cu menajamente.

— Ascultă, Fróny, încerca el să o potolească, nu te ducem decît pînă la spital. O să ţi se facă un control medical şi, dacă eşti sănătoasă, ai s-o iei din loc numaidecît. Dacă nu, o să ţi se facă acolo tratamentul gratuit, proasto!

— Sînt sănătoasă tun şi n-am nevoie de doctoriile voastre! s-a răstit Fróny, agravîndu-şi situaţia faţă de martorii forţei publice.

Čadek era în stare să imobilizeze un bărbat, strîngîndu-l ca într-un cleşte, dar Fróny, după ce că-l lovise cu picioarele, îl şi muşcase şi-i zgîriase mîinile pînă la sînge. Nu se arătase supărat pe ea:

— Tacă-ţi cloanţa, Fróny! glumise el, ţi-aş spune eu ceva care te interesează,

— Cîine! ţipase Fróny, scuipîndu-l pe pantofi. Îmbrăcată elegant, cu părul negru ca pana corbului, era încă destul de frumoasă.

— Jirka iese de la zdup peste şase săptămîni, Fróny. Te-ai gîndit la asta?

— Iad a fost, nu puşcărie, mizerabililor! strigase ea.

— Ei, ştii ce-nseamnă asta? Cum îţi aşterni aşa dormi. Vezi, ţi-am spus că el iese şi tu, în loc de bun sosit, vrei să-l îmbolnăveşti? Nu mi se pare deloc frumos.

— Am să vă pocesc mutrele! îi ameninţă Fróny, pufăind ca o locomotivă. Nu-s din alea bolnave! Dacă nu l-aţi fi băgat la zdup pe Jirka, nu ajungeam eu să mă vînd. Jirka nu m-ar fi lăsat, pricepeţi?

— E om cu simţul onoarei, întărise Čadek. Dar tu, haide, gata cu circul!

La spital s-a constatat că Frónу era bolnavă şi au internat-o. Cînd. Jirka a ieşit la lumina zilei, ea mai era la locul ştiut.

„Poate că toţi trei: Jirka, Frónу şi Karta dau vina pe mine că le-am adus necazuri”, îşi zicea Čadek, în timp ce da ocol cîrciumii.

Apoi sună la intrare şi aşteptă fără să se grăbească.

Cunoştea ieşirea din dos a cîrciumii, totuşi nici nu se clinti auzind cum, în liniştea ce se lăsă pentru o clipă, scîrţîia o altă uşă decît aceea care trebuia să se deschidă. Veşnic obositul chelner Jindra semnalizase cine vine, prin aprinderea becului ce lumina uşa principală. Unul care nu se simţea în apele lui faţă de lege dăduse bir cu fugiţii şi inspectorul îl lăsă de data aceasta să dispară nestingherit.

Deasupra intrării apăru, la lumina becului, inscripţia cam ştearsă: „La Klouzanda”. De fapt pe mama Klouzanda o chema Anna Pruchová, puţini însă dintre clienţii ei îi ştiau numele adevărat.

În sfîrşit, Čadek intră, trebui să se încovoaie, strecurîndu-se prin antreul scund, şi se pomeni în mijlocul clienţilor” cu zîmbetul lui blajin. Jirka Boček şedea după tejghea, în dreptul uşii dinspre bucătărie.

În cei trei ani făcuse siluetă. Avea treizeci şi şapte de ani cînd a intrat la închisoare, acum atingea patruzeci. Era, fără îndoială, cel mai deştept din toată adunătura; o fire dură, fără şovăiri. Avea ochii de culoarea oţelului, de un gri albăstrui, iar pe frunte îi cădea o rebelă şuviţă de păr castaniu; purta un costum aproape nou, neuzat, de o croială destul de excentrică.

Faţa uscăţivă a lui Karta încerca să se ascundă după o grămadă de pahare. Fumul vînăt se îngroşa din ce în ce mai mult sub bec; mama Klouzanda se sprijinea de tejghea cu toată opulenţa ei. Nu mişca nimeni. Čadek făcu un gest cu mîna spre frunte, făcîndu-se că nu observă scaunul pe care i-l împinsese mînios chelnerul Jindra. Semnalul de înţelegere dintre Čadek şi Karta era să-şi netezească sprînceana dreaptă cu inelarul mîinii stîngi, Čadek dăduse semnalul, dar Karta, deşi văzuse foarte bine, nu răspunse.

Atunci, Čadek se îndreptă spre Jirka şi îl privi fără sfială drept în ochi. Bănuiala lui se confirmase.

— Cred, spuse el, că ar fi bine să iei loc lîngă mine, dacă tot m-ai invitat aici.

Lovitura nimerise drept la ţintă: Jirka Boček era vizibil surprins.

Čadek ghicise adevărul. Cartea poştală trebuia să devină pentru Jirka Boček dovada legăturilor secrete dintre Karta şi inspectorul de poliţie. În momentul acela Karta dispăruse cu desăvîrşire sub masă.

Se vorbise pe-aici de turnătoriile lui Karta, sau nu? Čadek privi împrejur şi văzu feţe destul de nedumerite.

— Ei! întrebă el blajin.

Jirka Boček întîrzie cu răspunsul; apoi vorbi liniştit şi rece:

— Bine – şi încuviinţă din cap – e-n ordine. Scuze pentru deranj.

Prin gheaţa privirii lui citi ura. Čadek prevăzuse situaţia. În acele momente Karta îşi pierdea toate acţiunile. Ultima era în mîna lui Čadek şi acesta ştia de ce şi cum:

— Azi-dimineaţă am primit o invitaţie pentru o întîlnire, zise el, despre care trebuia să cred că vine de la Karta. Aşa e, Boček?

— Aşa e, zîmbi sfidător spărgătorul.

— Eu însă mi-am amintit la timp de persoana ta.

— Minte isteaţă! Cine n-o ştie?

Vocile lor răsunaseră clar în încăpere, pentru că amîndoi ţineau ca toţi cei din jur să înţeleagă bine. Jirka Boček voia ca toţi să fie martorii trădării lui Karta; Čadek nu mai avea ce face cu păstrarea secretului, dar se gîndea la urmări.

— Boček, tu ai scris biletul?

— Eu.

Čadek clătină mustrător din cap şi se apropie şi mai mult de adversar.

— Nu vreau să-ţi fac greutăţi, Boček. E de datoria mea să te avertizez.

În spate, Čadek auzea murmurul crescînd al oamenilor. Constată faptul, fără să-i dea vreo atenţie deosebită, Karta, probabil, se simţea pierdut. Însă tot ce făcuse Čadek pînă atunci era spre binele viermelui. Jirka Boček ridică din umeri; îşi încreţise fruntea cu îndărătnicie şi Čadek ştia la ce se gîndea spărgătorul.

— Sînt aici, repetă Čadek, ca să te avertizez. Mă înţelegi?

— Am în spate trei ani de instrucţie, răspunse Jirka, rînjind. M-am umplut de respect.

— Atunci, bine, spuse Čadek, uitîndu-se la cei din jur.

Nu-l mai zărea pe Karta; observă alte treizeci de mutre, unele buimăcite, altele încruntate, iar deasupra tuturor se rostogoleau valuri de fum gros.

— Sper să ne înţelegem, Boček. Să-l laşi în pace pe Karta.

Jirka Boček se dezlipi de rama uşii şi se îndreptă spre tejghea. Luă un pahar umplut pe jumătate cu bere şi îl bău cu înghiţituri mari. Nu scoase o vorbă.

Čadek avusese necazuri cu firea dură a lui Jirka; îi urmărise din ochi degetele subţiri; nu tremuraseră deloc, lăsînd paharul gol pe tejghea. Jirka era lăcătuş de meserie, dar munca cinstită nu-i plăcea. Cu un ceas înainte, mama Klouzanda îi privise mîinile la bucătărie şi oftase: „Ar fi păcat, Jirka, să piară un talent ca tine”. Toţi credeau în Jirka.

— Pe Karta îl iau azi cu mine, spuse Čadek, îl conduc pînă acasă. Asta o fac pentru tine, Boček; ca să nu te pripeşti… Ştii, pentru unele greşeli există şi spînzurători.

Pe urmă se întoarse încă o dată spre tejghea şi bunăvoinţa dispăruse de pe faţa lui.

— Karta! strigă inspectorul.

Mica făptură apăru şovăitoare. Čadek îl urmărea cu privirea, ca să-l păzească la nevoie de vreo surpriză brutală. Să-l fi lăsat acolo însemna ca nefericitul de Karta să încaseze ciomăgeala confraţilor.

Jirka Boček se uită la turnător cu răceală; Karta nici nu privi spre Boček.

— Unde ţi-e pălăria, Karta? întrebă Čadek. Hai să mergem.

Inspectorul îşi împinse informatorul spre ieşire; Jirka Boček nici nu se clinti. Cei doi părăsiră cîrciuma într-o tăcere de mormînt. Nu se auzi nici măcar clinchetul unui pahar… La capătul liniei se zărea ultimul vagon de tramvai, ca o casă părăsită cu lumina aprinsă. Karta merse pînă acolo, urmîndu-l pe Čadek, şi deodată se hotărî:

— Mulţumesc pentru bunăvoinţă, domnule inspector, spuse el cu glas tremurat, nu-mi prea place pe-acolo, pe la dumneavoastră; mă întorc la mine acasă.

Čadek era cu ochii la tramvai, de teamă să nu-l scape.

— Cum vrei, Karta. Să ştii însă că paznic nu-ţi putem pune la poartă.

— Ştiu. Ce-o vrea Dumnezeu… Poate că Jirka n-o să uite ce i-aţi spus; eu trebuie să mă întorc la tata.

Salută scurt şi dispăru cu paşi repezi în bezna periferiei; iar inspectorul Čadek nu făcu nici un gest să-l reţină.

II

CÎND INSPECTORUL ČADEK bătu la uşa şefului de secţie, trecuse de unu noaptea; doctorul în drept Barák era de serviciu.

— Să stăm puţin de vorbă? Sigur că da. Ia loc, Čadek, să fumăm şi noi o ţigară. Ce-ai mai dibuit?

— Un informator de-al meu a încurcat-o, spuse Čadek posomorît; va trebui să mă ocup puţin de asta. Daţi-mi mînă liberă. Nu zic că ar fi mare pagubă pentru omenire dacă-l ia dracu pe Karta; totuşi, nu putem lăsa lucrurile aşa.

— Da, confirmă doctorul Barák. Şi nu-l poţi închide pe Boček pentru ameninţare agresivă?

— N-a ameninţat, a sfidat, atîta doar… Vicleanul!

— Şi ce-ai de gînd să faci.

Čadek nu ştia bine cum va proceda; prevăzuse numai că eliberarea lui Jirka Boček reprezintă pentru poliţie cea mai nefericită înregistrare a anului judiciar.

— Pe cuvîntul meu, domnule doctor, într-un fel, un deznodămînt de mai mică importanţă ar fi dacă nevertebratul de Karta s-ar trezi cu capul spart de o cheie franceză. Aşa Boček s-ar alege cu încă zece ani. Altfel, vă spun, că omul ăsta lăsat în libertate este mai primejdios decît o viperă ce-ar zbura prin aer ca un vrăbioi vesel.

Čadek nu mai ajunse acasă în noaptea aceea: Celibatar trecut de floarea tinereţii, fără nevastă şi copii, locuinţa lui de chiriaş singur nu-l prea atrăgea. Se întinse în birou pe canapeaua roasă şi, aşa culcat, îşi consumă sandvişul adus de la automat de ordonanţa de noapte.

Acelaşi om îl trezi dis-de-dimineaţă, aducîndu-i cafeaua şi două chifle. Čadek se duse în camera de gardă, se spălă bine cu apă rece, îşi făcu exerciţiile cu halterele şi trecu la lucru.

Predă agenda cu notele zilei colegului său, spunîndu-i că nu va avea timp să vină la raportul de amiază al detectivilor; apoi intră într-un mic birou prăfuit, căutînd un anumit funcţionar. Se uită calm la teancul de hîrtii pus în evidenţă pe masa de scris.

-— Aş vrea să le văd înainte de clasare, i se adresă el funcţionarului. Aţi luat vreuna din ele?

— Nu, răspunse subalternul morocănos.

— Să mă uit puţin prin ele; mă interesează unde a tras azi-noapte Jirka Boček.

Prezenţa lui Jirka Boček nu era anunţată nicăieri, la nici un hotel sau pensiune din Praga. Čadek mulţumi şi se duse într-alt birou să-şi împrospăteze memoria cu evidenţa cunoscuţilor lui Boček.

Unul dintre superiorii lui Čadek, Doctor S., avusese multe idei bune privind sistemul de evidenţă. Mutarea „călăreţilor" coloraţi printre fişele cartotecii părea un joc de copii, şi totuşi era eficace această selectare a unui mic grup de fişe, în care căutai ordonat şi, cu probabilitate, alegeai corect. Cîteodată procedeul îi era util chiar şi atotştiutorului inspector Čadek.

Puţin mai tîrziu, se grăbea pe coridor, cu cîteva însemnări, şi se oprea la biroul detectivilor.

— Băieţi, am nevoie de doi oameni disponibili pînă la raportul de prînz! strigă el din uşă.

Se ridicară în picioare cinci detectivi şi jumătate, fiindcă, din comoditate, colegul Král lua ţinuta de rigoare numai în cazuri extreme. Čadek alese doi dintre ei şi le puse însemnările în mînă.

— Trebuie să aflu unde a dormit azi-noapte Jirka Boček. La mama Klouzanda cercetez eu.

Funcţionarul de la evidenţa cazărilor reţinu precizarea lui Čadek: Îndată ce se va cunoaşte locul de cazare a lui Boček, să se comunice în scris la biroul din care făcea parte inspectorul. Conform instrucţiunilor, Jirka Boček era obligat ca în douăzeci şi patru de ore să-şi declare domiciliul. Čadek era sigur că Jirka va respecta regulamentul, întrucît poliţia îl va controla; dar, deocamdată, iată că nu-l respectase.

„Urmele psihologice" erau o armă împotriva criminalilor, pe care pînă şi Jirka Boček, cu nativa lui inteligenţă pervertită, refuza s-o priceapă. Era lucru cert, odată ce îşi alesese după bunul plac locul unde-şi va petrece prima noapte de libertate, fără să se gîndească ce concluzii ar trage Čadek. Aşa se explica şi prezenţa grabnică la mama Klouzanda; dar în această privinţă era vorba şi de altceva. Apărea însă clar că structura psihologică a lui Jirka făcea să i se potrivească mediul cîrciumii ca o mănuşă. De aici puteai deduce şi direcţia viitoarei activităţi a delicventului.

Inconştient, sau mai degrabă instinctiv, Jirka Boček îşi putea alege o cunoştinţă la care să doarmă; s-ar fi dus, de exemplu, la omul care, gîndea el, îi va fi folositor într-un viitor apropiat. Sau mai putea să se ducă acolo unde îl atrăgea mediul corespunzător înclinărilor şi intenţiilor sale tainice. Inspectorul Čadek ştia să descifreze astfel de indicii şi delicvenţii credeau cu groază că le citeşte pînă în adîncul negru ai sufletului. Aşa şi era, dar prin procedeul de mai sus.

Porni bine dispus la drum spre mama Klouzanda. Poate că Jirka dormea chiar în casa ei... Cînd Čadek se urcă în tramvai, era ora nouă, cînd coborî, trecuse de zece; pe la zece şi jumătate ajunse şi la cîrciumă. Ştia bine că mama Klouzanda dormea încă, după obositoarea veghe de noapte, fiindcă

fetele se adunau de-abia spre dimineaţă şi petrecerea dura pînă în ziuă. Mama Klouzanda depăşea sistematic ora reglementară de închidere, dar rareori era amendată şi numai de formă, pentru că inspectorul Čadek, care supraveghea sectorul cinci, nu voia să piardă mult mai mult printr-o severitate aproape inutilă.

Lumina proaspătă a dimineţii aurea blînd periferia săracă şi sordidă; pînă şi iarba aceea bolnavă parcă încerca să împrăştie o mireasmă din peticile ei roşietice şi negricioase ca o eczemă respingătoare; iar grămezile de pămînt, ici-colo învelite de ierburi, se bolteau cu triste jocuri de culori, amintind de ornamentele unor vase vechi de bucătărie.

Cîrciuma „La Klouzanda” arăta în timpul zilei ca o baracă prăpădită, aplecată pe o parte, parcă adormită aşa.

Dinspre şoseaua spre care ducea drumul prăfos al cîrciumii însingurate, se auzea din cînd în cînd claxonul vreunui automobil; nu departe, păşteau trei capre albe, păzite de nişte copii jigăriţi; iar la marginea drumului, culcat în iarbă, sforăia un bărbat cu şapca trasă pe ochi. Nimic nu-l deranja, nici zgomotul maşinilor, nici privirea scrutătoare a inspectorului Čadek.

Nu zăreai nici un coş de fabrică, doar în depărtare se profilau cîteva garduri cenuşii. Şi, mai încolo, din şosea, se deschidea priveliştea liniştitoare a cartierului cu grădini şi vilişoare intime. Pe-aici era terenul destinat viitoarelor blocuri, de-a lungul unor străzi largi, moderne. Deocamdată însă, rămînea tot un colţ uitat de lume, nici n-ai fi zis că aparţine oraşului. De-abia acum începea să intre în preocupările edilitare; se mai punea întrebarea unde se va aciuia pleava forfotitoare?

Čadek sună la uşa închisă a cîrciumii; ştia că va trebui să aştepte mai mult ca în noaptea trecută.

Sună a doua oară şi mai lung. Bineînţeles, primul semnal al soneriei nu fusese luat în seamă, chiar dacă-l auzise cineva. Aveai nevoie de o doză remarcabilă de răbdare ca să pătrunzi înăuntru dimineaţa.

În sfîrşit, se auzi o mişcare; chelnerul Jindra se uita pe gaura-spion practicată în uşă. Čadek ştia că în timpul zilei casa era locuită numai de Jindra şi de mama Klouzanda.

— Ce dracu vă mînă pe-aici, aşa de dimineaţă?! mormăi Jindra de după uşă. Cînd deschise, Čadek îl privi cu compătimire: greu de găsit om mai hărţuit ca Jindra pe lumea asta! Părea cu cincisprezece ani mai în vîrstă faţă de anii dovediţi de certificatul de naştere. Nu era un secret pentru nimeni că era amantul „cucoanei” Klouzanda. Viaţa lui nefericită era aceea a unui sclav şi, neîndoielnic, îl rodea oftica: se vedea după faţa lui. Acum îl învelea un halat zdrenţăros şi umbla desculţ.

— Pariez că stăpîna doarme încă, spuse Čadek prietenos.

— Aţi venit numai pentru întrebarea asta? răspunse Jindra morocănos. În toate situaţiile se dovedise unicul om cinstit din cîrciumă, aşa că nu înghiţea orice; se uita cu ură făţişă la inspector.

— Tremuri, spuse Čadek, şi e totuşi destul de cald. Nu mergem înăuntru?

— Cum doriţi.

Nu trecuse bine un minut, şi Čadek începu să regrete vizita. În localul cu obloanele trase nu se făcuse curăţenie şi te izbeau duhorile, să te apuce leşinul. Jindra deschise o fereastră şi inspectorul se aşează în plin curent.

— Tot un drac! dîrdîi Jindra. Aici e ca într-o gheţărie; sus colcăie ploşniţele… Spuneţi, ce doriţi?

— Să aflu ceva despre Boček, atacă inspectorul subiectul, fără ocol.

— Ce-am putea să vă spunem noi despre el, mă rog?

— N-a dormit la voi?

— Da’ de unde; a plecat aseară în urma dumneavoastră, cam la un sfert de oră.

— Şi unde s-a dus?

— Asta-i! Ce, eu şi cu stăpîna sîntem duhovnicii lui?

Čadek zîmbi, admiţînd că nu. Dealtfel, Jindra nu avea de ce să mintă… Amîndoi tăcură o clipă lungă şi Jindra se retrase.

Čadek zăbovise pînă la o nouă întrebare; i se păruse că aude paşi greoi şi o răsuflare adîncă.

— La dracu! ocărî Jindra, întorcîndu-se cu halatul strîns sub bărbie şi continuînd să tremure. Am trezit-o pe stăpînă.

Dacă Jindra te întîmpina dimineaţa ca o jalnică arătare, mama Klouzanda te umplea de groază! Îmbrăcată într-un halat ţipător, un imprimeu străin de bunul gust, îţi trezea senzaţia că matroana Anna riscă să se prefacă sub ochii tăi într-un maldăr inform, ca celuloza pusă pe foc. Trupul ei atingea dimensiuni uriaşe şi era parcă numai gloduri. Picioarele butucănoase, în papuci, îşi arătau vinele umflate şi negre. Cînd o vedeai aşa, cu faţa flască şi găurită de vărsat sub claia părului zbîrlit, şi sînii aceia revărsaţi şi căzuţi, îţi venea să-l consideri pe Jindra un erou formidabil, la gîndul că îi era amant.

— Bună dimineaţa, mamă Klouzanda, o salută Čadek politicos. De ce te-ai mai deranjat?

— Te-am simţit, răspunse mama Klouzanda cu vocea ei răguşită de beţivă înrăită.

— Domnul inspector întreabă de Jirka, rînji Jindra.

— Ducă-se la dracu, Jirka ăsta! Din cauza lui să cobor din pat?! strigă femeia.

Čadek nu se mai îndoia acum că Jirka Boček plecase într-adevăr imediat după el, aşa că nu insistă în acest sens.

— Ai vorbit cu el aseară, înainte de venirea mea?

— Sigur că da; dar să nu vă închipuiţi că mi s-ar fi spovedit.

— Crezi că ar avea ceva de mărturisit?

— Domnule inspector, ce mai tura-vura! Pe Karta l-a ameninţat de faţă cu toţi. Oare sîntem noi vinovaţi?!

— Deloc, răspunse Čadek, amabil. Nevinovăţia vi se citeşte în ochi.

Îi salută şi plecă.

Fără să mai stea pe gînduri, o luă de-a curmezişul terenului; cunoştea locuinţa lui Karta şi într-acolo ţinteau acum paşii lui.

Dincolo de teren, între două povîrnişuri, lîngă drumul înecat în praf, se înşirau cîteva cocioabe. Fiecare avea în faţă cîte o curticică despărţită, mai mult sau mai puţin, de vecini, printr-un gard prăpădit. Ici şi colo răsărea cîte o cişmea cu o plăcuţă, avertizînd că apa nu e potabilă. În locul unor mici grădini de casă veche nu vedeai decit gunoaiele în care scormoneau cîteva găini.

Căsuţa lui Karta se învecina, la o distanţă de zece-cincisprezece metri, cu alte cocioabe. Mai jos de casa lui, locuia un vînzător de ziare cu nevasta şi ţîncii, iar de cealaltă parte, chinezul Wang-Li, însurat, dar fără copii, care-şi ducea zilele prin negoţul cu fel de fel de mărunţişuri, desfăcute prin restaurante.

Căsuţa lui Wang-Li era ultima; în total numărai unsprezece, toate mizere, coşcovite, strîmbe, năpădite de insecte.

Čadek pătrunse prin intrarea îngustă într-un antreiaş întunecos, urma o singură cămăruţă joasă, unde, sub ferestruica dînd în spatele casei, se afla patul.

— Alo! începu zîmbitor Čadek. Dacă nu mă înşel, am onoarea să-l salut pe bătrînul casei, nu?

Nici un răspuns; bătrînul Karta, om pe la şaptezeci de ani, era îngropat în salteaua dungată. Capul îi era înfăşat în prosoape murdare, doar nasul şi ochii se mai vedeau. Şi ochii clipeau des.

— Eşti ăla care-l bagă mereu pe fiu-meu la zdup, nu? se auzi în sfîrşit un glas tremurat, dar mînios, înăbuşit de prosoape.

— Da de unde! ripostă Čadek. De cîte ori l-am închis, de atîtea ori i-am dat drumul; nu ţi-a spus niciodată că sîntem puţin prieteni?

— Dacă ar fi chiar aşa, ştiu că ar încasa cîteva pe după ceafă! Păcat că nu mă pot urni!

Čadek de-abia desluşea ce spune bătrînul.

— Cine te-a oblojit aşa, moşule? Nu te înăbuşi?

— Cine m-a oblo...? Vecina. Pe fiu-meu pot să-l aştept eu mult şi bine! şi gemînd: Of, of!

Genunchiul ascuţit se mişcă sub plapumă.

— Unde ţi-e fiul?

— Oricine pe lumea asta ştie mai bine ca mine! Nu l-am văzut de ieri.

Čadek tresări.

— Cînd a fost pe-acasă ultima oară, bătrînule?

— Ieri după-masă. Dacă nu s-ar fi îngrijit de mine vecina, muream de foame.

Deci, ieri seară Karta nu se întorsese acasă după ce se despărţise de inspector.

— N-ai primit nici o vizită între timp? întrebă Čadek.

— Am spus: vecina. Fără ea, acum aş fi…

— Şi altcineva n-a mai fost pe-aici?

— Ce-o tot ţii una şi bună? Mi l-aţi închis iar pe băiat, sau ce?

— Nu l-am închis, ştim despre el tot atît de puţin ca şi dumneata… îl cunoşti cumva pe Jirka Boček?

— E la zdup.

— Da’ de unde, a ieşit.

— Asta îi şi uram eu.

— Nimeni n-a bătut la uşa dumitale noaptea trecută?

— De ce să bată? Noi nu încuiem, nu ne e frică de hoţi, că şi fiu-meu e hoţ. Aoleu, ce durere! Mă ard de moarte gingiile!

Bătrînul părea încă destul de ager; o fi suferit el de ceva, dar precis că exagera în momentul acela.

— Dacă-ţi vine feciorul acasă, spuse Čadek, spune-i să-mi dea de veste imediat; dacă nu, tot îl găsim noi.

— Înţeleg, se văită bătrînul. Vagabond afurisit ce e! Cine l-o fi învăţat că de dragul lui oamenii poartă buzunare cusute frumos de croitori?

— Sănătate! îl salută, fluturînd din mînă, inspectorul, şi ieşi.

La secţie, ajunse la prînz, pe la unu şi un sfert.

Detectivii Pobožný şi Draboch îl aşteptau în biroul lui.

— Ei, ce s-aude, băieţi? îi întrebă.

— Nimic, domnule inspector.

Se uită întîi la unul, apoi la altul; erau oameni pe care se putea bizui… Nimic însemna chiar nimic. Aşadar, Jirka Boček nu înnoptase în nici unul din locurile cercetate de Pobožný şi Draboch.

După ce plecară, Čadek examină atent fişele cu declaraţiile de cazare, la serviciul de evidenţă. Şi aici, tot nimic. Jirka Boček nu figura nicăieri, nici nu-şi anunţase încă domiciliul.

„Să aşteptăm”, îşi spuse Čadek, şi începu să se gîndească la un prînz ceva mai copios. Pe la ora patru porni spre casă, să se odihnească puţin; lăsase ordin ca să i se telefoneze urgent dacă s-ar primi vreo veste cu privire la Karta. Avea la dispoziţie telefonul de la parter.

Spre înserat mai făcu un drum la secţie, unde nu află nimic nou. Rămase acolo pînă la zece seara, ocupat cu diverse, apoi se hotărî să o mai viziteze încă o dată pe mama Klouzanda.

— Iar aţi venit?! îl întîmpină Jindra.

— Iar, răspunse Čadek, e un loc foarte plăcut, aici, la voi. Jirka a fost?

— Nu, răspunse scurt Jindra.

— Dar Karta?

— Nici el.

Čadek se aşează la o masă, spre nemulţumirea generală a clienţilor, şi îşi comandă fără grabă specialitatea casei, o porţie de chifteluţe din carne de cal, de care nu se atinse decît de formă. Se întreţinu o oră cu hoţul care opera pe la poduri, unul Viktorin, şi discutară despre cele şapte păcate capitale. Apoi, se ridică de la masă şi se îndreptă către tejgheaua după care trona neliniştită mama Klouzanda.

— Mamă Klouzanda, trebuie să-ţi spun că mă interesează foarte tare Jirka şi Karta.

— Bine… mormăi ea ursuză.

A doua zi, Jirka Boček continua să nu fie semnalat nicăieri; nici un hotel nu consemna înscrierea lui; iar Karta nu apăruse nici la cîrciumă, nici acasă la el.

A treia zi, Čadek trimise cinci detectivi, care, conform aprobării şefului, trebuiau să scormonească peste tot, deşi măsura asta părea o risipă de forţe.

A patra zi, îl căută pe doctorul Barák, de data asta în serviciu de zi.

— Din păcate, domnule doctor, trebuie să vă cer deschiderea acţiunii de urmărire a celor doi: Boček şi Karta, spuse el întristat. Amîndoi au dispărut fără urmă şi se pare că eu am fost printre ultimii care i-au văzut.

— Ce mai ai cu indivizii ăştia? întrebă doctorul Barák.

— Am unele temeri, răspunse Čadek.

— Şi-acum vrei să ne spargem noi capul cu problema asta?

Čadek ridică din umeri.

— Trebuie să mă ajutaţi; nu am dovezi, dar bănuieli, da, şi foarte întemeiate. Boček a comis ceva.

— Asupra lui Karta?

— Desigur. Şi aş şti de unde să prind eu firul.

— De unde?

— De la Fróny – Čadek tăcu o clipă, apoi: Fróny a fost iubita lui Boček, acum ea este la spital; zilele astea trebuie să iasă. După cîte îl ştiu eu pe Boček, n-o să renunţe la Fróny, era nebun după ea. Şi – cine ştie? – poate i-a lăsat chiar ei banii în păstrare. Pariez că ticălosul a strîns bani destui. Or, în acest caz, de la Fróny va căuta el să şi-i ridice. Şi, la nevoie, de la Fróny scot eu tot ce vreau, cu binele sau cu răul.

III

TÎNĂRUL MEDIC, căutat în ziua următoare de inspectorul Čadek se numea Karel Chrudimský. Čadek îi declară deschis motivele pentru care se interesa de una din paciente.

— Aveţi noroc, spuse Chrudimský, puteţi vorbi cu ea în linişte. Am mutat-o într-o rezervă cu un singur pat. Am avut nevoie de locul din salon. Dealtfel, e vindecată deocamdată.

— Îi daţi drumul?

— Trebuia să iasă de cîteva zile, zîmbi doctorul.

— Atunci de ce atîta răsfăţ?

— Fróny suferă de un complex, răspunse cu veselie tînărul medic.

Îi stătea bine aşa, acolo, lîngă fereastră, înalt şi zvelt, cu ţigara între degete. Halatul alb impunea respect, expresia zîmbitoare a doctorului îl făcea plăcut.

— Asta mă interesează! exclamă Čadek. Ce se mai întîmplă cu gîngania noastră?

— Fróny s-a îndrăgostit!

— De cine?

— De mine.

Čadek aruncă tînărului o privire bănuitoare şi critică. Apoi zise:

— Tot ce se poate. Multe s-ar îndrăgosti de dumneata.

— Mulţumesc. Această noutate s-ar putea să vă servească. Spuneaţi că era iubita unui spărgător de bănci; cred că datorită mie l-a renegat.

— Nu vă felicit, adăugă Čadek; mie mi-a expediat o lovitură serioasă în stomac, cînd am ridicat-o.

— Vă cred; aici a fost şi mai şi, dar, încet, încet s-a liniştit. Ba, măi mult, a devenit mai puţin vulgară şi manifestă chiar o anumită delicateţe.

— Cui îi spuneţi asta?! se mînie Čadek. Nu cumva o confundaţi cu Maria Magdalena?

— Dragostea face minuni. Şi doctorul încruntă uşor din sprîncene. Desigur că mie nu-mi convine să fiu obiectul admiraţiei acestei domnişoare Fróny. Susţin însă că sentimente mai bune ar îndrepta-o, lucru ce, de fapt, cade în sarcina altora, a unora care se străduiesc să descopere în fiecare individ denaturat un nucleu sănătos.

— Şi credeţi că Fróny ar avea un fond bun?

— Eu aş zice că da. E o femeie de stradă, uşuratică, şi totuşi, îmi pare deşteaptă şi cu inimă bună.

— Pentru numele lui Dumnezeu! V-a spus fără ocol că s-a îndrăgostit de dumneavoastră?!

— Nu. Femeia tot femeie rămîne; vorbeşte cu ochii şi se manifestă după gîndurile ei.

— Şi ce gînduri are poama?! Îşi pregăteşte cununiţa de mirt?

— S-a hotărît să lichideze cu toate relaţiile vechi, cu societatea pe care o frecventa. Merita să-i vedeţi bucuria cînd am izolat-o de celelalte prostituate.

— Sînteţi un tînăr romantic.

— Puţin probabil; meseria mea nu-mi permite romantismul. Dar să pun umărul la o treabă bună, de asta cred că sînt în stare. Fróny vrea să se facă infirmieră, citeşte cărţi de specialitate, are de gînd să urmeze cursurile necesare şi speră să fie repartizată la mine, ca infirmieră.

Čadek îşi scoase batista să-şi şteargă fruntea. Părea speriat.

— Trebuie s-o văd imediat. Delicată, spuneţi? Pentru numele lui Dumnezeu! Asta-i ca şi cum ai vedea cum se preschimbă o perie de sîrmă într-un puf de pudră…

Doctorul Chrudimský îi indică lui Čadek uşa albă a rezervei unde se afla Fróny, dar nu-l însoţi înăuntru. Zăpăcit de informaţiile primite, inspectorul bătu cuviincios în uşă, înainte de a intra. Înăuntru o zări pe Fróny în patul de spital, stînd în capul oaselor şi cu mîinile încolăcite în jurul genunchilor ridicaţi sub pled. Pielea îi strălucea, albă şi curată, năsucul obraznic îi accentua farmecul.

— Ia te uită! îl întîmpină ea pe Čadek, făcînd ochii mari, îndată ce inspectorul se profilă în cadrul uşii.

Exagerase destul doctorul Chrudimský, vorbind despre delicateţea fetei.

— Şi eu care credeam, Fróny, că o să trebuiască să-ţi zic „sărut-mîinile”, zîmbi Čadek. Mi s-a spus că te-ai schimbat.

— Stai aşa, bunicule, rîse ea batjocoritor. Pentru dumneata sînt şi rămîn tot aia. Ai venit să-mi scoţi viermii din nas?

Čadek aruncă o privire furişă pe tăbliţa neagră de deasupra capului ei. Nouăsprezece ani! La nouăsprezece ani ai ei, Fróny trecuse prin mai multe grozăvii decît o sută de femei într-o viaţă întreagă.

— Tot mai eşti supărată pe mine, Fróny?

— Da de unde! răspunse obraznic fata. Cu piciorul ăla în burtă, sîntem chit.

— Am auzit că vrei să te faci infirmieră.

— Îhî!

— Şi de ce ai să te ocupi?

— De cuie turtite şi lemne sucite, moşulică, dacă vrei să le ştii pe toate, în detaliu.

— În ce…?

— În…

— Şi n-ai putea vorbi şi cu mine aşa cum discuţi cu noii tăi prieteni? Mă refer la vulgaritate, Fróny.

Fróny tresări, plesni pledul cu palmele şi se întoarse cu faţa la perete. Čadek făcu vreo cîţiva paşi şi se aşează pe marginea patului.

— Ascultă, Fróny. Doar nu-ţi închipui că sînt mai rău decît doctorul Chrudimský. Amîndoi te întîmpinăm cu braţele deschise pe drumul cel bun.

— Ce, pentru asta ai venit?! întrebă ea furioasă.

— Nu, pentru Jirka, Fróny. De-abia a ieşit din puşcărie, ştii…

— De la mine ar fi ieşit şi mai repede, dacă se arăta.

— N-a dat nici un semn de viaţă?

— Nu.

— Şi mi-ai spune dacă te-ar căuta?

Fróny îl privi drept în ochi.

— De ce? Iar a făcut-o boacănă?

— Chiar aşa, încuviinţă Čadek.

— S-a cam grăbit, spuse cu asprime Fróny.

— Nu-ţi place că e omul faptelor?

— Acum patru ani de-asta m-am îndrăgostit de el.

Čadek socotise bine. Acum patru ani, cînd îl încinseseră pe Boček, Fróny avea cincisprezece ani. Fata fusese internată într-o casă de corecţie, pentru scurtă vreme. Acolo o învăţaseră puţină croitorie de damă, apoi trecuse oficial în grija unui tutore, dar fata luase drumul cafenelelor, de bine ce era păzită.

— Şi acum, Fróny?

— L-am luat de la inimă. Din partea mea poate să omoare şi un arhiepiscop!

Čadek îşi îndreptă spatele.

— Văd că pot să fiu sincer cu tine, Fróny. E de la sine înţeles că n-ai fi ajuns la ceva bun cu Jirka. Îl căutăm. Bănuim că a făcut un rău cuiva care poate l-a turnat.

— Cum îl cheamă pe tip?

— Pe omul acela? Karta.

— Aha… – şi Fróny clătină din cap, îngîndurată.

— Bănuim că Jirka l-a ucis pe Karta, Fróny.

Fata se cutremură uitîndu-se tăios la Čadek şi tăcu o clipă.

— Dar e numai o bănuială, nu?

— Pînă acuma, da. Caut să aflu. Jirka nu-şi ţinea banii la tine, Fróny?

— Nici un sfanţ.

Pe măsuţă era o carte, probabil din biblioteca spitalului. Era un manual pentru infirmiere, un îndreptar, sau ceva similar, în care Fróny pusese ca semn de carte o bucată de elastic.

Čadek se ridică.

— Unde-ai ajuns, Fróny? arătă el spre carte,

— Asta-i bună! La injecţii. Dar ce te priveşte?!

— Atunci cu bine, Fróny, şi la revedere.

— Salutare!

Čadek ieşi pe coridor, închizînd cu grijă uşa în urma lui.

Deşi fata îl lăsase puţin năuc, era bucuros de succesul realizat chiar dacă meritul rămînea de discutat. Schimbările sufleteşti nu se manifestă totdeauna la fel; părea însă cert că Frőny era acum împotriva lui Boček.

Čadek îi spuse doctorului Chrudimský:

— Frőny e delicată ca un foxterier stîrnit. Am impresia că numai cu dumneata se poartă altfel.

— Pentru trecutul ei sînteţi o personalitate atît de puternică, încît aţi putea s-o zvîrliţi înapoi dintr-o dată, răspunse doctorul, ascultînd relatarea lui Čadek.

Inspectorul, însă, adăugă cu înţelepciune că viitorul fetei are mult mai mare importanţă decît trecutul şi întări:

— Într-un anumit sens, interesul meu de criminalist nu-şi are locul aici, şi cred că aţi fi un om rău dacă v-aţi eschiva de la o faptă mărinimoasă.

—- Nu mă eschivez deloc, spuse doctorul, dar aş fi bucuros să ies la timp din povestea asta.

— Pe scurt, oftă Čadek, Frőny păşeşte pe un drum mai luminos doar datorită dumitale. Înseamnă că trebuie s-o mai amăgiţi pînă se va obişnui să meargă singură pe noul drum. După aceea, cu mult tact, veţi dispare din calea ei. Sînteţi de acord?

— Cu alte cuvinte, mă angajaţi direct în afacerea asta?

— V-am vorbit ca de la om la om. Ca poliţist, mă gîndesc că Boček îşi va căuta iubita. Dar dacă l-a ucis pe Karta, nu poate fi atît de prost, încît s-o caute pe Frőny, personal, aici, la spital. O s-o aştepte să iasă; şi de asta mă ocup eu. Pînă atunci, însă, ar putea să-i scrie, să-i strecoare un bileţel.

Chrudimský clătină negativ din cap.

— După cîte ştiu, pînă acum nu a primit nici o scrisoare la noi. Şi nimeni n-a venit s-o viziteze încă.

— Are ea destui prieteni, dar care nu îndrăznesc să-şi facă apariţia. Sînteţi de acord să aranjaţi în aşa fel, încît să fiţi atent la acest aspect?

— Cu plăcere, numai că peste trei zile îi dăm drumul,

— Tocmai de aceste trei zile e vorba, de nimic mai mult. Mesajul i-ar putea parveni, de exemplu, printr-o infirmieră, care nu bănuieşte nimic. Nu este exclus ca faptul să se fi consumat. Ar trebui să-i vorbiţi între patru ochi despre Jirka. Mă prind că ar vedea în asta o umbră de gelozie din partea dumitale şi ar fi o dublă reuşită.

— Nu e cazul, cred, să vă asigur că o astfel de misiune nu-mi face nici o plăcere, răspunse doctorul, respirînd adînc. Pentru un bărbat logodit nu-i jocul cel mai indicat.

— Atunci, regret pentru dumneata, spuse Čadek, ironic; şi regretul ar fi fost acelaşi chiar dacă n-ar fi fost vorba de Frőny.

Nici la secţie nu-i prea merse bine lui Čadek. Şeful, doctorul Barák, pomenise despre cazul Boček forurilor superioare, de unde venise cu idei bine determinate în această privinţă:

— Au dispărut doi oameni, Čadek, în împrejurările suspecte pe care le-ai raportat, asta-i tot. Îi căutăm, nu putem face nimic mai mult; nu uita categoria căreia îi aparţin oamenii în cauză.

— Domnule doctor, i se adresă Čadek mîhnit, am făcut un plan extraordinar de acţiune. Orice frînare mi-ar contraria intenţiile... Aş avea nevoie de încă un detectiv.

— Decupează-ţi-l dintr-o coală de hîrtie!

Čadek stătea în picioare fără să se clintească.

— Nu este vorba de importanţa lui Karta, domnule doctor, ci de Boček. Draboch şi Pobožný ar trebui să aibă grijă de sectorul cinci, cîteva zile. E necesar să ştiu ce se petrece la mama Klouzanda şi în casa lui Karta. În afară de asta, cineva trebuie s-o urmărească pe Fróny, cînd va ieşi din spital.

— Şi dumneata ce-o să faci?

— Legătura, răspunse Čadek, fără să ezite.

— Exclus, clătină din cap Barák, încheind discuţia.

Cînd, dezamăgit, ajunse acasă, Čadek găsi pe masă corespondenţa – o ilustrată, reprezentînd palatul Hradčany. Se uită la ea cu o presimţire rea, fiindcă era a doua de acest gen pe care o primea în cei aproape cincizeci de ani ai săi. Prima i-o expediase de curînd Jirka Boček.

„Salutări cordiale, citi inspectorul, l-aţi găsit pe Karta? Dacă nu, sînteţi nişte caraghioşi. Cum de se împacă, sărmanul să aştepte atîta o înmormîntare onorabilă? J.B.”

Čadek n-avea nevoie de calităţi speciale de grafolog ca să-şi dea seama că autorul ambelor ilustrate era acelaşi.

IV

INSPECTORUL RENUNŢĂ să-şi scoată pălăria din cap şi se întoarse grăbit la secţie. Şeful, doctorul Barák, se pregătea de plecare.

— Am în sfîrşit o dovadă, spuse Čadek şi îi puse sub ochi ilustrata.

Doctorul Barák o citi cu mare atenţie, apoi i-o înapoie.

— Hm, cercetaţi singuri mai întîi. O să ai la dispoziţie încă un detectiv numai în cazul cînd ar fi absolut necesar.

Čadek nu-şi putea îngădui să piardă nici o clipă. Bineînţeles că în primul rînd îl interesa ştampila poştei. Descoperi şi cutia poştală în care fusese aruncată ilustrata, dar nimic în plus. Omul trimisese ilustrata de undeva departe de sectorul cinci.

Jirka Boček era un delicvent înrăit; ucisese şi dispăruse. Čadek se temea să nu îndure situaţia ruşinoasă de a găsi trupul lui Karta numai după indicaţiile rîndurilor scrise de criminal.

Aşa ceva nu trebuie să se întîmple! Inspectorul Čadek începuse să privească acest caz ca pe o problemă pur personală.

Pentru ascunderea cadavrului, locul cel mai nimerit părea să fie periferia sectorului cinci. Într-o noapte întunecoasă se puteau îngropa acolo şi zece cadavre. Procedeul prin care Karta fusese trimis pe lumea cealaltă cădea deocamdată pe planul doi. Inspectorul Čadek se abătu iarăşi pe la şeful său. De data aceasta doctorul Barák arătă mai multă înţelegere.

— Cîini poliţişti? Bine. O să primeşti şi un însoţitor. Şi, în rest, fii fără grijă, Boček a fost pus în urmărire.

— Deocamdată fără rezultate, replică inspectorul nerăbdător.

Ticălosul era avantajat; trecuseră atîtea zile fără să se fi depistat vreo urmă. La cîrciuma mamei Klouzanda nimeni nu ştia nimic despre el. Tatăl lui Karta primise încă două vizite ale inspectorului Čadek, continua să se plîngă amarnic că este părăsit; îşi ţinea în mîini capul bandajat, iar mustăţile cărunte şi îngălbenite i se întindeau acum pînă la urechi.

— Tu l-ai închis, îi şuiera glasul printre prosoapele murdare, recunoaşte!

— Ne pare rău ca n-a fost aşa, răspunse Čadek. Fiului tău i s-a în tîmplat ceva mult mai grav.

— Ce! De s-ar întoarce odată! Într-o bună zi vecina o să se sature şi o să mă lase baltă, şi o să mor ca un nenorocit.

Čadek nu se apropia de el, oprit de duhoarea groaznică, încinsă, convingătoare în privinţa grijii pe care i-o purta femeia din vecini.

— O să te trimit la spital, omule. Acolo o să fii îngrijit cum trebuie!

— Nu vreau! Daţi-mi pace cu spitalul!

— Feciorul nu ţi se mai întoarce. E mort.

Bătrînul nu se lăsa impresionat. Ştirea îl surprinse puţin, fiindcă nu răspunse imediat, iar Čadek nu putea să-i desluşească expresia feţei.

— Ia, nu mai spune baliverne! De unde să i se tragă moartea?!

— De la Jirka Boček, care a vrut aşa.

Bătrînul Karta plesni cu palma slăbită plapuma murdară.

— Şi el face numaidecît tot ce vrea, nu-i aşa, deşteptule?!

— Crede-mă – Čadek îşi păstra calmul – îl urmărim pe Jirka. Nu ştii nimic de el?

Bătrînul zicea că nu ştie, nu putea da nici o informaţie. De cînd se despărţise de inspector, în staţia de la capătul tramvaiului, nimeni nu-l mai văzuse pe Karta, amărîtul hoţ de buzunare.

Nu reieşea nimic nici din rapoartele cerute în privinţa lui Jirka Boček. Tot ce ştia Čadek era că Jirka plecase, în seara aceea, de la mama Klouzanda, cam la un sfert de oră în urma lui. De atunci, nimeni nu-l întîlnise, nimeni nu auzise de el! Din cei treizeci şi ceva de oameni interogaţi, unul tot minţea. Simpatia tuturora era, evident de partea spărgătorului. Şi, pe măsură ce treceau zilele, Čadek nu mai trăgea mare speranţă să-l mai descopere pe Jirka. Inspectorul cercetă mai întîi, de unul singur, terenurile din sectorul cinci.

Periferia ţinea, de la capătul liniei de tramvai pînă la „Locul Hoţilor”, cum i se spunea porţiunii unde se construise cîndva colonia barăcilor de lemn. În cealaltă direcţie, ea mergea de la calea ferată pînă la valea năpădită de ierburi, unde se deschidea o zonă cu cîteva restaurante de vară foarte onorabile şi chiar cu două-trei vile. Čadek străbătu, în lung şi-n lat, vreo şase kilometri pătraţi, pe care se menţineau risipite casele sordide, cum era şi cîrciuma „La Klouzanda” şi cocioabele din cartierul lui Karta.

Acolo, pe oriunde, la o oarecare depărtare de aşezările omeneşti, putea fi şi mormîntul lui Karta. În unele locuri, pămîntul se împietrise de uscăciunea verii sau era acoperit de iarba vlăguită. Prin altă parte, maidanele cu gunoi şi cenuşă se pretau perfect la săparea unei gropi ce-ar trece neobservată.

Čadek aduse acolo trei dulăi negri, de rasă ciobănească din Germania, însoţiţi de specialistul dresor. Cîinii nu prea înţelegeau ce li se cere. Specialistul spunea că pentru treaba asta ar fi fost mult mai indicată oricare potaie de la periferie, fiindcă, fără nici un fel de dresaj, ar fi scormonit pămîntul, dacă ar simţi sub stratul de la suprafaţă vreo mortăciune.

— O să ne ocupăm de asta o zi, două, hotărî Čadek ursuz, pe urmă mai vedem noi.

Într-o seară, prezenţa lui neclintită se dovedi eficace şi în alt sens. După încercările nereuşite, Čadek, tot îşi susţinea teoria după care pentru Jirka Boček cel mai logic lucru era să-l îngroape pe Karta imediat după crimă, chiar pe locurile acelea. Şi tocmai cînd se afla la mai puţin de o sută de metri faţă de cîrciuma mamei Klouzanda şi scruta terenul, i se păru că zăreşte o persoană cunoscută, venind pe drumul prăfuit. Čadek avea un talent deosebit pentru

asemenea identificări. Nu era nevoie să vadă faţa omului, ca să ghicească cine este, chiar de la depărtare. Aşa că porni grăbit în direcţia aceea, lăsînd cîinii deocamdată. După cîteva clipe îşi dădu seama că nu se înşelase. Era, într-adevăr, Fróny. O opri foarte aproape de cîrciumă, cînd nu mai încăpea nici o îndoială că într-acolo se îndrepta.

Fără să fie înaltă, Fróny era bine făcută. Purta o frumoasă rochie de vară, iar pălăria de pai, cu boruri largi, îi umbrea plăcut obrazul. Se opri imediat.

— Zău că eşti fată frumoasă, Fróny! i se adresă Čadek cu blîndeţe.

Ea rîse batjocoritor. Oricît ar fi dorit ea, nu se putea purta altfel cu inspectorul. Cu toată înfăţişarea ei potolită ar fi fost încă în stare să-i ardă una la plex.

— Mă scoateţi din sărite! îi tăie vorba fata. Ce căutaţi aici?

— Dar tu?

— N-am de gînd să mă spovedesc.

— Ai vreo conferinţă la mama Klouzanda?

— Mă priveşte de ce mă duc eu acolo... Să zicem că pentru chifteluţe.

— Atunci, du-te, zise Čadek prietenos; şi salut-o din partea mea! Cum îţi petreci nopţile, Fróny?

— Să nu cumva să mă invitaţi pe undeva... Sînt ocupată.

— Cu cine?

— Cu mine! Cu cine?! Stau acasă noaptea şi dorm singură.

Scoase limba în ciuda lui Čadek şi-i arătă cartea de sub braţ.

— Fiţi atent! Altădată cînd ne mai întîlnim veţi putea discuta cu mine numai literatură. Respectele mele!

Apoi o luă din loc, legănîndu-se. Čadek se uită lung în urma ei. Cu cîteva clipe mai înainte avea un mers simplu şi plăcut, nu provocator ca mersul ei de acum, cînd redevenise femeia uşoară. Čadek se răsuci pe călcîie, şi se întoarse la cîini. Scutură din cap la ideea că avea, cu siguranţă, o influenţă proastă asupra fetei.

— Mai încercăm şi mîine, îi spuse el însoţitorului, poţi să te duci acasă, eu mai rămîn puţin.

Se aşeză pe o moviliţă de pămînt şi se uită înspre cîrciumă. Se aşezase în aşa fel încît să nu poată fi zărit dintr-acolo. Fróny intră înăuntru şi Čadek se hotărî s-o aştepte pînă cînd va ieşi.

Desigur că Fróny era o femeie uşoara. Destinul îi crease cu maliţiozitate toate condiţiile ce o împinseseră pe drumul prostituţiei. Şi acum, după acel joc periculos, îi oferea cu generozitate şi o şansă de salvare. Fróny se agăţase de ea cu pasiunea ce o caracteriza pe fata asta vulcanică. Avea o minte sănătoasă, dar logica, defectuoasă; era isteaţă, dar cam prea sigură de ea.

Mama Klouzanda, spălată pentru seară şi de bine de rău îmbrăcată, intra în cîrciuma relativ limpezită. Chelnerul Jindra umbla de colo-colo cu cîrpa în

mînă, ştergînd scîndura meselor. Nici cremenea n-ar rezista atîta în timp cît rezistau cîrpele şi şervetele lui Jindra.

— Fróny! pocni din palme uimită mama Klouzanda. Tu eşti? Vino la pieptul meu!

— Lasă, lasă, răspunse Fróny moale, pe alt ton decît cel prin care îl înfruntase pe Čadek. N-am putea merge puţin sus? Aici e un praf!

— Vai de mine, cum să nu se poată? Hai, dragă! Dar ce-i cu tine, de ţii nasul pe sus?

— Nu ţin nasul pe sus, replică Fróny plictisită. Am obosit şi am griji pînă peste cap!

Apoi, urcă treptele tocite, cu atîta eleganţă, încît mama Klouzanda nu-şi venea în fire. Jindra, pe care Fróny nici nu-l băgase în seamă, se uita în urma lor cu gura căscată. Înainte de intrarea în spital, de cîte ori venea în vizită la mama Klouzanda, gluma ei preferată era să-l plesnească la spate pe Jindra, exclamînd că e de mirare cum de nu se înţeapă.

— Stai jos, Fróny, zise mama Klouzanda. Hai, spune ce te-aduce pe-aici. Ştii noutăţile, nu?

Fróny încuviinţă din cap, uitîndu-se jur împrejur: odaia mamei Klouzanda era aranjată grosolan de ţipător.

— Nu-ţi prea place aici, Fróny, observă bănuitoare cîrciumăreasa ciupită de vărsat, gîfîind încă după urcatul scărilor.

— Ce contează? răspunse Fróny domol. Totul e să-ţi placă dumitale.

Dacă mama Klouzanda ar fi simţit cîtuşi de puţină afectare în vorbele fetei, ar fi luat-o în primire cu un val de înjurături.

Dar din tonul ei răzbătea altceva, o convingere sufletească pe care mama Klouzanda nu era în stare să o priceapă în esenţă, chiar dacă instinctul ei de femeie simţea oarecum adevărul.

— Fróny, cu tine s-a întîmplat ceva! oftă cîrciumăreasa, mirată.

— Exact, aprobă Fróny. Nu te mira, mamă! Încă n-am împlinit douăzeci de ani, aşa că mai am destul timp să mă regăsesc. Un lucru îţi pot spune, că nu mai vreau să mă îmbolnăvesc.

— Ei, parcă cine vrea! Niţică atenţie! Da’ de boale nu scapi niciodată.

— Greşeşti. În viitoarea mea meserie o să pot lua cel mult pojar sau tifos.

Mama Klouzanda iar pocni din palme.

— Cum adică, să iei pojar?! Asta-i bună!

Fróny îşi scoase cu un gest distins mănuşa lungă.

— Să nu mai vorbim despre asta, mamă. Avem planuri minunate.

— Cine?

— Noi doi.

— Tu şi cu Jirka?

Fróny încuviinţă fără să şovăie şi continuă repede:

— Jirka trebuie să se ascundă, înţelegi.

— Cum să nu.

— Sînt unica persoană care ştie ceva de el. – Şi Frőny se uită spre uşă, şoptind înăbuşit: – Inspectorul Čadek îl paşte ca pe nu ştiu ce grozăvie. Mi-a aţinut calea cînd veneam încoace.

— Şi ai venit la mine pentru Jirka?

— Jirka m-a trimis.

— De ce?

— Pentru carnetele de depuneri. Trebuie să mi le dai mie.

Cîrciumăreasa clipi din pleoapele umflate.

— Ţi le dau, aprobă ea fără şovăire, îmi pare bine că scap de ele. Jirka mi-a lăsat şi nişte ilustrate gata scrise pentru inspectorul Čadek. Mai am două. Ia-le şi pe-astea. Vreau să mă descotorosesc de povestea asta.

— Ilustratele nu mai trebuiesc, spuse Frőny rece. Arde-le.

Mama Klouzanda se sculă greoi şi făcu un salt de ploşniţă fugărită, către dulap.

— Şi mai bine! Cine ştie dacă n-o să pice Čadek pe-aici, cît de curînd, cu vreo percheziţie. Omul ăsta e-n stare de orice. Ce, parcă merită Karta atîta tevatură! Turnătorul nu merită altceva decît moartea morţilor, bestia dracului!

— Am vorbit cu tatăl lui, spuse îngîndurată Frőny, azi dimineaţă.

— Cu tat-su?

— Cu tatăl, rectifică Frőny.

— Şi ce-ai căutat tu acolo?

— Un doctor de la spital m-a rugat să fac asta. – Frőny vorbea cu nepăsare. – I-am promis că o să încerc să-l conving pe bătrînul Karta să se lase dus la spital, dar cred că am încercat de pomană; e încăpăţînat ca un catîr; filantropia nu-şi are aci rostul.

— Ce? nu se dumeri mama Klouzanda.

— Spuneam de filantropie, răspunse Frőny, scurt. Hai, dă-mi odată carnetele şi nu-ţi mai face vînt cu ele.

Frőny luă cele trei carnete de depuneri, înregistrate pe nume diferite şi, fără să le privească, le îndesă în geantă.

— Ai luat ceva din ele, mamă? întrebă ea.

— Doamne păzeşte! Nu-mi trebuie mie aşa ceva.

— Ştii bine că Jirka te-ar snopi în bătaie pentru una ca asta, adăugă Frőny.

Se ridică şi îşi netezi rochia înfloratăă, cu o mişcare uşoară, de parcă s-ar fi temut să nu fi luat ceva din atmosfera dubioasă a odăii.

— Ce, ai şi plecat, Frőny? Nu stai să bei o cafeluţă?

— Nu, spuse Frőny, mulţumesc. Dă foc la vederile alea şi ai face bine să uiţi totul. Inspectorul Čadek e pe-aproape.

— Nici n-apuci tu să ieşi bine, că ăla se şi înfiinţează aici.

— Spune-i că am avut la dumneata zălog un inel. Ăsta, i-l arătă Frőny. – Cînd a vorbit cu mine la spital, nu-l aveam pe deget. Mi-ai împrumutat pe el o sută de coroane, ţine minte! Nu te lăsa prea mult întrebată, că n-are dreptul.

Čadek o văzu pe Frőny plecînd, dar o lăsă în pace şi nu o urmări. Cobora seara, periferia cădea în umbră, deasupra oraşului trecea un abur albăstrui, de vară. Frőny dispăru iute, fără să se uite nici la dreapta, nici la stînga. Čadek se ridică, se întinse, dezmorţindu-şi braţele, şi se urni cu paşi domoli, Nici nu-i trecea prin cap s-o sperie pe mama Klouzanda. Vizita la ea o amîna pe mai tîrziu. Cînd se va înnopta, ca să nu fie prea bătătoare la ochi. Se ştia bine că îl atrăgeau locurile. Şi aşa, ca-ntr-o doară, o să poată întreba şi de Frőny, dar nu trebuia s-o stîrnească pe fată împotriva lui, cu urmăriri evidente. Frőny nu-l putea suferi pe Čadek, şi totuşi era într-un fel aliata lui în duelul cu Boček – cel puţin aşa i se părea inspectorului. Cu timpul poate că o să-i cîştige chiar încrederea…

Era aproape unsprezece cînd ajunse la Klouzanda. Unii dintre clienţi nu mai călcau prin cîrciumă din cauza vizitelor lui frecvente, şi asta însemna pagubă pentru local. Cîrciuma nu era plină şi inspectorul se instală comod. Comandă, ca un client vechi ce era, specialitatea casei, chifteluţele din carne de cal, şi se sili să mănînce o jumătate de chiftea.

Deverul maxim al negoţului se realiza de obicei pe la trei noaptea, cînd îşi dădeau aici întîlnire prostituatele şi alte specimene. Mama Klouzanda spera ca pînă atunci Čadek să fie dus demult din preajmă, ceea ce nici nu era departe de intenţiile lui. Numai că, pe neaşteptate, lucrurile se petrecură mai precipitat decît îşi imaginase.

Inspectorul Čadek aştepta momentul propice. Vorbi puţin cu clienţii despre Boček şi ei îşi închipuiră că vrea să-i tragă de limbă; apoi se ivi şi prilejul s-o întrebe pe mama Klouzanda cum i se păruse Frőny. Mama Klouzanda îi răspunse cu indiferenţă că ajunsese cucoană mare şi că acuma cîrciuma nu mai era de ea.

— Mereu trăgea aici, îi dădea inima ghes – povestea femeia cu glasul ei răguşit, căruia se străduia să-i imprime o nuanţă de duioşie – chiar şi cînd bătea cele mai luxoase baruri şi cafenele. Acuma însă, i-au băgat în cap altă modă. Dacă n-ar fi vrut să-şi ia înapoi inelul, n-ar fi venit aici nici azi, nici mîine.

După ce mama Klouzanda termină vorba, apucă iute un pahar, vrînd să plece, dar Čadek o prinse amical de fustă şi o întrebă ce-i cu inelul acela.

Cîrciumăreasa cea grasă repetă exact lecţia învăţată de la Frőny. Apoi, mai puţin binevoitoare, descrise şi inelul. Čadek îi replică, zîmbind, că minte de îngheaţă apele.

— Cu mine trebuie să fii foarte atentă, i se adresă el, glumeţ; eu, de exemplu, nu te-aş crede că barza aduce pruncii pe lume, nici dacă mi te-ai jura în genunchi.

— Ce, parcă-i vorba de prunci? se miră prefăcut mama Klouzanda, sprijinindu-şi cu amîndoi pumnii şoldurile revărsate.

— Bineînţeles. Nu-i vorba nici de prunci, nici de barză; dar cînd am ridicat-o pe Fróny avea inelul pe deget. Ştiu precis, fiindcă m-a lovit cu el peste nas. Aşa că, nu văd cum puteai să-l fi lăsat zălog la dumneata.

— O fi fost altul, răspunse mama Klouzanda; şovăind.

— Puţin probabil. Fróny nu are două la fel. Eşti atît de amabilă să discutăm despre asta între patru ochi? Poate îţi faci puţin timp.

Cîrciumăreasa îngălbeni puţin.

— De ce nu?

— Atunci, hai! Sigur că Jindra îşi va servi, între timp, clienţii, spre deplina lor mulţumire. Numai de n-ar mai plesni atîta cu bucata lui de cîrpă, sau ăsta~i semnalul pentru bucătărie?

Mama Klouzanda nu putea să-l ducă în altă parte pe inspectorul Čadek decît în odaia unde o poftise pe Fróny. Acum urca scările cît mai încet, de parcă s-ar fi căţărat pe faţada unui zgîrie-nori, şi îşi ticluia ce va avea de spus inspectorului. Čadek n-o zorea deloc; era încredinţat că cu cît Klouzanda se va gîndi mai mult la ce ar trebui să vorbească, cu atît va scoate mai repede de la ea tot ce-l interesa.

Toţi clienţii cîrciumii, fără excepţie, ştiau că Jirka Boček îşi păstra la mama Klouzanda cîştigurile din tîlhăriile anterioare. Cînd şi cînd îl mai imita cîte unul, dar fără să poată suferi comparaţia. Jirka era singurul din adunătura asta care „cîştiga” într-adevăr. Banii luaţi de Fróny după-amiază se ridicau la o sumă de cîteva zeci de mii.

Între timp, însă, Klouzanda se gîndise bine la ceea ce avea de spus.

— Uite ce e, zise ea ajungînd sus, de ce să ne certăm pentru un fleac de nimic, domnule inspector. Îţi spun tot adevărul şi cred că nu o să fii aşa de neomenos ca să faci tărăboi din asta.

— Zi, ce ai de zis, spuse Čadek uitîndu-se jur-împrejur. Fereastra era deschisă şi uşa de la dulap dată în lături. Lîngă dulap, pe jos, zăceau răvăşite nişte rufe.

— Fróny păstra la mine ceva bani. Dacă i-ar fi declarat, ar fi trebuit să plătească spitalizarea. Vreţi să o denunţaţi pentru atîta tot?

— Nicidecum, răspunse Čadek, şi mamei Klouzanda i se păru că se gîndeşte la cu totul altceva. Da’ de ce e fereastra asta deschisă?

Cîrciumăreasa nu-şi amintea dacă fereastra fusese deschisă mai înainte sau nu. În noaptea înăbuşitoare de vară nu era ceva deosebit. Dar Čadek observase şi alte amănunte, pe care pînă atunci mama Klouzanda nu le prinsese. Femeia trecuse în cameră înaintea inspectorului, apoi revenise către el, răsucind întrerupătorul de lîngă uşă. Čadek rămînea încă în prag şi contempla întreaga perspectivă a odăii.

— O închid, dacă vă trage, spuse femeia.

Čadek o opri. O senzaţie mai neplăcută decît fereastra i~o provoca dulapul căscat.

— O închid eu, răspunse inspectorul.

Dezordinea din dulap şi din jurul lui era evidentă. Dulapul se afla chiar lîngă fereastră, pe acelaşi perete, la aproximativ un metru şi jumătate distanţă. Una dintre uşile dulapului era larg deschisă spre fereastră, aproape paralel cu zidul.

Mamă Klouzanda scoase un ţipăt, văzînd, în sfîrşit, dezordinea ciudată.

— Doamne Isuse Hristoase! Hoţii!

Čadek clătină din cap. Ţipătul ăsta putea să-l scoată la fel de justificat în fiecare seară, acolo, în localul ei.

— Da, spuse el, e un caz interesant. Cineva a intrat pe fereastră. De aceea dă-mi voie să constat singur fapta.

Dar abia făcuse un pas şi îl opri un strigăt atît de aspru şi răguşit, încît te puteai îndoi că ieşise din gîtlej omenesc.

— Stai!

Pe după uşa deschisă a dulapului apăru o mînă cu un revolver automat, negru.

În spatele lui Čadek trosni ceva. Mama Klouzanda se sprijinise cu toată greutatea de uşă, ţipînd îngrozită. În viaţa ei agitată văzuse arme gata de tragere, dar în propria-i casă şi în prezenţa unui poliţist, încă niciodată!

Čadek se opri; încruntă sprîncenele; era atent la tot ce se întîmpla, fără urmă de teamă. Sub aripa uşii deschise, grămada de boarfe ascundea picioarele unui bărbat, care se ghemuise acolo. Mîna ce ţine arma se răsucise forţat, dar ţintea sigur spre inspector. În uşa dulapului era o gaură de la un buton căzut şi în spatele ei lucea vag un ochi.

— Vino-ţi în fire, Boček, spuse Čadek cu calm, şi ieşi afară,

Nu se auzi nici un răspuns; doar un fel de rînjet scurt. Şi imediat după asta pistolul se ridică puţin: scăpără o scînteie în odaie şi se auzi detunătura; pocnetul scurt se sparse în zidărie, cu ecou înăbuşit,

Čadek se aruncase la pămînt, scoţînd pistolul pe care-l purta la el; din tavan cădea tencuiala fărîmiţată: făptaşul trăsese în tavan, iar mama Klouzanda ţipa înspăimîntată, cu vocea sugrumată.

Uşa dulapului, primise parcă lovitura unui pumn, Čadek trase piedica pistolului. Strigătele femeii nu conteneau; dar cel ascuns trase şi a doua oară. Îi răspunse imediat împuşcătura lui Čadek, ţintită în boarfele răvăşite pe jos, dar glonţul porni pe întuneric – a doua împuşcătură a tîlharului spărsese becul.

Atunci uşa de la dulap se deschise brusc şi apăru o siluetă greu de recunoscut în beznă. Čadek mai trase o dată în urma ei şi auzi cum se sfărîma un geam. Cu asta, scurta luptă atît de neaşteptată se încheie. Necunoscutul făcuse un salt prin fereastră, aruncîndu-se, ai fi zis, cu capul înainte. Căzuse pe o grămadă de gunoi moale, trăsese scara după el şi fugise.

Čadek sări la fereastră şi mai trase după umbra lui încă de două ori. Apoi, se îndreptă pe pipăite spre uşă, o împinse pe mama Klouzanda în faţa lui şi ieşi pe coridorul strîmt.

V

CÎND DOCTORUL BARÁK sosi dimineaţa la birou, îl aşteptau veşti alarmante:

— Inspectorul Čadek s-a duelat azi-noapte cu Boček, care a dispărut. S-au schimbat mai multe focuri de armă. Urmărirea e în toi.

Cînd Čadek intră clătinîndu-se, Barák examinase şi trecuse mai departe agenda notelor cotidiene, iar acum era ocupat pînă peste cap.

— Mi-ajunge, icni inspectorul şi se prăbuşi într-un fotoliu.

Slăbise în noaptea furtunoasă. Era în picioare din dimineaţa zilei anterioare şi evenimentele de peste noapte îl epuizaseră.

— Am făcut şi imposibilul, spuse, şi totuşi tipul mi-a scăpat printre degete. Acum putem lăsa totul baltă! Nu cred să mai punem mîna pe el, are un avans serios.

— Deci, nici o străinătate, Čadek, aşa-i? îşi face de cap pe-aici, chiar sub nasul nostru…

— Se pare; am avut prilejul să punem mîna pe el, dar m-am purtat ca un imbecil.

Lăudîndu-se astfel, Čadek îşi privea îmbrăcămintea hărtănită şi murdară.

— Mi-e o foame de lup şi o sete şi mai şi! zise el. Îmi faceţi un mare serviciu, domnule doctor, dacă trimiteţi pe cineva să se repeadă să-mi aducă ceva mai consistent de mîncare.

— Trebuie să te odihneşti.

— O s-o fac şi pe-asta, spuse Čadek, cu o vioiciune voită. Sper că vă daţi seama acum de importanţa problemei. Să tragi în inspectorul de secţie al pazei civice este nebunie curată; cînd l-oi prinde o să-şi plîngă ziua cînd s-a născut!

Acuma, la ora zece dimineaţa, Čadek îşi zicea că norocul lui s-a dus. Se plînse de legătura proastă, pe timp de noapte, între periferie şi poliţie, că, din cauza asta, pînă să se apuce să cerceteze cu eficacitate zona aceea ticăloasă trecuse o veşnicie!

— Acum pescuim acolo ca, toamna, în Trěboň! replică şeful de secţie.

— Numai că peştele cel mare a scăpat, răspunse Čadek, cu un gest vag. Departe însă nu poate fi; poate s-a ascuns la vreunul din bandiţii lui.

— Totul se cercetează, Čadek, fii pe pace!

Doctorul Barák adoptase un ton de parcă ar fi fost vorba de o afacere personală a inspectorului, nu de datoria lor comună. De fapt toată direcţia considera cazul Jirka Boček un conflict particular între tîlhar şi Čadek, care, în fond, purta vina acestei presupuneri.

— Se spune că infractorul, la un moment dat, se împotmoleşte cu siguranţă, domnule doctor. Nu credeţi la fel?

— Desigur. Sper să-l avem înainte de a-ţi face bine somnul.

— Vorbiţi cu mine ca despre minunile Sfîntului Nicolae; spuse îngîndurat Čadek. Dar să zicem că n-o să-l avem. A fost un noroc straşnic că am dat de el. Ce vrea el să ia de-acolo?

— Nu ţi-a spus?!

— Pare de mirare, dar nu mi-a spus... zîmbi Čadek. De fapt nici nu l-am văzut cum trebuie...

— Dar e sigur că el a fost, ce zici Čadek?

— Vă rog... spuse Čadek. Aş putea să mă înşel? Nici unul dintre cei care roiesc pe la mama Klouzanda nu poartă armă; nu mai vorbesc de tragere, nimeni altul decît Boček nu se pricepe; numai la el ne putem gîndi. Cu puţin înainte trecuse pe acolo Fróny. Toate astea trebuie să aibă o legătură, dacă nu, să intru eu la gherlă în locul lui Boček! Grăsana aia bătrînă mi-a vorbit întîi de un inel şi, cînd a văzut că nu-i iese pasienţa, a bălmăjit ceva despre nişte bani pe care i-ar avea Fróny la ea. Da, este vorba chiar de bani, dar de banii lui Boček.

— Crezi că îi ţinea la mama Klouzanda?

— Undeva trebuia să-i ţină; şi că era plin de bani, asta o ştim de mult cu toţii.

— După ce o să dormi bine, Čadek, o să raţionezi şi mai clar.

— Un raţionament pot emite imediat. Să zicem că Boček îşi păstra într-adevăr cîştigurile lui atît de cinstite la mama Klouzanda. Nimeni nu ar fi putut să-i impute ei ceva: declara banii drept propriul ei venit şi gata. Doar în situaţia de acum am interogat-o. Întrebarea este dacă este, ori nu, amestecată în treaba asta şi Fróny.

— Crezi că ieri a vizitat-o pe marna Klouzanda numai ca să scoată bani pentru Jirka?

— Asta e o idee! M-am gîndit şi eu. Dar de ce, pe urmă, a mai pătruns el acolo prin infracţiune?

— Ţi-am mai spus o dată, Čadek, poate că nu a fost el.

— Numai Jirka Boček are curajul să ameninţe cu revolverul, domnule doctor, sau un alt delicvent a cărui afacere reprezintă o lovitură atît de grozavă, încît merită să se apere cu focuri de pistol. Dar nu cunosc un astfel de domn X şi, în orice caz, îmi pare foarte puţin verosimil. Ce lucru de mare importanţă ar fi căutat altcineva la mama Klouzanda? Ştim doar cine e; viaţa şi activitatea ei sînt bine cunoscute. Un răufăcător obişnuit, care-şi pregăteşte o scară furată cine ştie de unde, un om care să ştie bine rostul casei, nu poate fi decît unul din iubitele noastre cunoştinţe. Şi după cîte îi ştiu pe acei tipi, nici unul n-ar merge înarmat la o asemenea ispravă, mai ales cînd există eventualitatea să-l prind eu asupra faptului; iar în acest caz, oricum ar renunţa şi s-ar preda. Singur Boček s-ar fi apărat cu atîta înverşunare. A mai sărit şi pe

fereastră! Etajul nu este prea înalt, totuşi este un etaj; putea foarte bine să-şi rupă gîtul sau picioarele. Totuşi a riscat, gîndiţi-vă.

— Atunci, eşti convins că ai suficiente dovezi spre a crede că a fost Jirka Boček în persoană?

— Nu vi le-am descris? Şi acum ascultaţi ce-i mai important. Pot să jur că pînă ieri seara Frýny nu s-a întîlnit cu Jirka. Am fost foarte atent la toate mişcările ei, ca un diavol gelos. I-a făcut o vizită bătrînului Karta; asta-i tot ce ar putea avea vreo legătură cu cazul nostru. Şi atunci, cum a făcut Boček ca s-o trimită după bani?

— Nu aştepta de la mine vreun răspuns, se eschivă doctorul Barák.

— Frýny este destul de nesăbuită ca să fie în stare să fure banii lui Jirka, reflectă Čadek, obosit. Mama Klouzanda cunoştea relaţiile dintre ei şi, deci, avea încredere în Frýny.

— Dar spuneai că Frýny a luat-o pe un drum mai onorabil?!

— Da, însă în felul ei. Vrea să se facă infirmieră. Şi asta costă parale; apoi din ceva trebuie să trăiască, nu? Şi dacă nu mai vrea să se prostitueze? Ştia de banii lui Jirka. Dar Jirka are şi el nevoie de bani; de aceea a venit în toiul nopţii să şi-i ia. A întîrziat însă; banii erau duşi.

— Poţi să-ţi verifici teoria?

— O să încerc. Cu Frýny direct, se înţelege; nici nu e nevoie să avertizăm băncile, dîndu-le descrierea fetei. Frýny nu are nici un sfanţ al ei, dar o să fie nevoită să facă ceva cumpărături, să-şi închirieze o locuinţă şi aşa mai departe. O să cadă singură în capcană şi atunci o s-o sucesc cum vreau eu.

— Bine, Čadek, dar, dacă i-a luat pentru Boček?

— Nu are nici importanţă, domnule doctor; Jirka o s-o caute oricum. Sper că îmi daţi un om care să-i urmărească toate mişcările, nu?

— Fii cu grijă.

— M-am mai liniştit, oftă uşurat Čadek, repezindu-se la mîncarea sosită între timp. Mă gîndesc la Boček, că de acum înainte, după trădarea lui Karta, nu mai are încredere în nimeni. Asta l-a şi făcut să nu intre pe uşă la mama Klouzanda. A pătruns pe furiş În camera ei şi aştepta să apară şi ea sus. N-a avut suficientă răbdare şi s-a apucat să răscolească singur prin casă; chiar în momentul cînd l-am surprins. De aceea, s-ar putea să nu ştie nici astăzi că banii i-au fost suflaţi, dacă, într-adevăr, Frýny i-a făcut figura asta. O să mai cercetez o dată pe la mama Klouzanda... Şi acolo avem nevoie de un detectiv.

— Bine, se resemnă Barák.

— Trimiteţi-l acolo pe Pobožný, îl sfătui Čadek. Să zicem mîine. Acolo întîmplările sînt încă proaspete. Boček o să ezite să recidiveze. Draboch ar putea s-o fileze pe Frýny. Amîndoi sînt băieţi isteţi şi mă pot bizui pe ei. Čadek vorbea cu gura plină. Iar eu, după ce mă odihnesc puţin, mă voi ocupa în continuare de rămăşiţele pămînteşti ale lui Karta. Astăzi cîinii pot adulmeca şi fără mine.

După ultima îmbucătură, Čadek se muie brusc. Nu ştia ce să facă, să se ducă la el acasă, sau să se întindă pe canapeaua din biroul său. Ademenit însă de un somn mai dulce, se hotărî pînă la urmă să plece acasă.

— Sper să nu mă aştepte nici o ilustrată, spuse el, despărţindu-se de şeful său, ultima m-a scos din sărite!

Acasă se învioră cu o baie fierbinte şi un duş rece şi apoi dormi dus pînă seara. De cum se întunecă, era iarăşi la secţie. Şeful, din nou de serviciu, îi înşelă speranţele nemărturisite. Nici urmă de tîlharul care a tras în becul de la mama Klouzanda.

— Ne-a jucat pe degete, oftă Čadek.

Nu putea reproşa nimănui nimic, doar sie însuşi. Aparatul poliţienesc era în alertă. Detectivii, Draboch şi Pobožný, nu mai puteau satisface şi alte misiuni, erau cu totul la dispoziţia lui Čadek. În sectorul cinci, cîinii nu avuseseră nici un succes în ziua aceea. În cursul zilei, mama Klouzanda trecuse pe la registratură să ceară daune pentru geamul spart. Comisia de anchetă o reţinuse pînă spre seară, aşa că nu mai avusese cînd să se odihnească. Frýny dormise într-un hotel ieftin.

Čadek cină în oraş, apoi să duse să se culce. Dis-de-dimineaţă era iar în picioare, vioi ca păstrăvul în apă.

— Mergem pe teren, îl chemă el pe însoţitor.

Munciră din greu, pînă la prînz. Čadek începuse să dea impresia unui încăpăţînat fără leac. La prînz trecură pe la mama Klouzanda. Cîrciumăreasa nu gătea niciodată pentru prînz, nu îndrăzni însă să refuze comanda inspectorului şi pregăti o mîncare mizerabilă la gust. Însoţitorul îşi aruncă porţia la cîini, dar nici ei nu se atinseră de ea. Iar Čadek, în loc de masă de prînz, o descusu pe mama Klouzanda.

Întîmplarea din ajun o speriase cu adevărat. În ceea ce o privea pe Frýny, matroana susţinea că îi lăsase ei banii în păstrare. Pentru moment, inspectorul trebuia să înghită minciuna; după amiază sosise o notă, din care reieşea că pe Frýny o căutase la hotel un bărbat. După descriere, Čadek înţelese uşor că era vorba de chelnerul Jindra.

„E clar, gîndi Čadek, Jindra s-a dus s-o certe pe Frýny pentru faptul că îşi ţinuse banii la stăpîna lui. Cîrciuma fusese percheziţionată imediat după raportul de dimineaţă… Las’ să vedem ce are de spus fata…”

Čadek nu credea că Frýny ar fi putut economisi ceva. Cheltuia cu nechibzuinţă pînă la ultimul ban cîştigat cu trupul ei. Nu plătise nici pînă astăzi chiria acolo unde locuise înainte de spitalizare. Bineînţeles că nu a mai dat pe la vechea ei casă.

Jindra fusese nevoit să o aştepte la hotel. După informaţiile lui Draboch, Frýny alergase toată după-amiaza după o nouă locuinţă. În cele din urmă, găsi ce căuta şi plăti un acont. Draboch se vînturase pe acolo după plecarea ei, lamentîndu-se că i-a scăpat ocazia printre degete, că şi lui i-ar fi convenit

apartamentul, că îi plăcuse teribil. De fapt nici nu exagera prea mult; locuinţa era frumos aranjată, dar şi destul de scumpă.

Čadek primi acest raport în dimineaţa următoare, cînd se pregătea pentru o nouă expediţie la periferie.

— Ei, comedie! exclamă el. Trebuie să o vizităm neîntîrziat pe Frónу.

Ascultă cu satisfacţie cum Frónу, cu o seară mai înainte, petrecuse aproape două ore într-un restaurant bun, însoţită de un domn zvelt şi elegant. Era vorba de doctorul Chrudimský, căruia i se vorbise de bătrînul Karta... Draboch predă chitanţa pentru două sute de grame de vin, pe care fusese nevoit să-l consume la o masă vecină. Auzise că Frónу vorbea cu doctorul şi despre cursurile pentru infirmiere. Doctorul se purtase foarte amabil.

— Un om de aur! îl lăudă Čadek, care nu se mai supără prea rău că brigada pusă în urmărirea lui Jirka Boček nu obţinuse pînă acum nici cei mai mic succes.

Draboch propuse să schimbe obiectivul cu Pobožný, ca să nu trezească bănuielile domnişoarei Frónу. Čadek aprobă.

Şeful de secţie urmărea toate noutăţile. Începuse să-l pasioneze. Îi promise lui Čadek că Pobožný va fi schimbat alternativ, pentru derutare, cu încă un detectiv, bineînţeles cu nici unul dintre cei pe care Frónу să-i mai fi întîlnit. Pînă acum, socotind timpul de la ieşirea din spital, ducea o viaţă cuminte. „Dacă doctorul Chrudimský nu şi-ar mai îndeplini rolul cît va fi necesar, Frónу s-ar arunca din nou în mocirla din care cu greu ieşise”, îşi zicea Čadek.

În dimineaţa aceea, însoţitorul ducea preocupat de curea trei cîini de mărimi şi înfăţişări diferite, mereu gata-gata să se încaiere între ei.

— Cu ceilalţi nici un hoeus-pocus de-al dumitale nu mai avea vreo şansă, îi explica el lui Čadek; derbedeii s-au obişnuit şi cred că terenul ăsta e loc de joacă pentru ei. Să încercăm şi cu ăştia.

Corciturile mici, prea puţin dresate, începură să se comporte cu totul altfel decît dulăii de rasă. Întîi de toate, manifestau o curiozitate vie pentru orice cratiţă veche, mirosind-o pe toate părţile, ca pînă la urmă să ridice piciorul dinapoi chiar peste ea. Cu boturile în pămînt, potăile adulmecau întruna, manifestîndu-şi dorinţa să caute tot mai departe. Speriară caprele ce păşteau ici-colo şi scurmară cu energie un morman de cenuşă de se stîrni un nor înecăcios. Unul din ei muşca tot timpul ciufuri de iarbă.

— Buni elevi! îi lăudă Čadek interesat. Să înălţăm slavă cerului că n-au luat-o încă la sănătoasa!

Unul dintre cîini reuşi să scoată un ciolan dintr-o uriaşă grămadă de gunoi. Se culcă pe el, mîrîind la ceilalţi, începu să-l roadă şi nimeni nu-l mai putu urni de lîngă prada lui. Îl lăsară în plata Domnului şi o luară în direcţia văii năpădite de ierburi, acolo unde terenul cobora puţin şi vedeai nişte gropi, în

care puteai sări foarte uşor. Pe marginile lor proeminente se prinsese verdeaţa, dar înăuntru lucea argila gălbui-maronie.

Aici, cei doi cîini se opriră, apoi aţîţaţi începură să alerge de jur-împrejur cu boturile în pămînt. În sfîrşit porniră în salturi pînă în vale şi dispărură. Čadek şi însoţitorul le auzeau lătratul puternic şi furios, dar cum îl ajunseră din urmă cîinii tăcură. Amîndoi scurmau excitaţi într-o groapă adîncă poate de un metru şi jumătate.

Čadek coborî încă puţin şi însoţitorul îl urmă.

— Simt ei ceva, spuse însoţitorul.

— Lasă-i să sape, răspunse Čadek şi veni mai aproape, urmat de dresor.

Cîinii se înverşunau într-o groapă adîncă, se cufundau în ea pe jumătate, apoi săreau afară şi îşi scuturau cu strănuturi comice botul plin de argila umedă, ca să se arunce iarăşi neliniştiţi în groapă.

Čadek ceru însoţitorului să îndepărteze cîinii, cînd i se păru că interesul patrupedelor nu scade.

— Un loc foarte potrivit, adăugă el. Să încercăm să săpăm singuri, mai temeinic.

Dresorul, un om solid, abia reuşi să stăpînească animalele aţîţate. Čadek se uită atent jur-împrejur, să reţină bine locul; apoi se îndepărtară amîndoi.

— Sper că nu trebuie să asist în continuare, zise însoţitorul prost dispus.

— M-ar bucura sincer să mă despart de dumneata definitiv, spuse Čadek, glumind amical. Nu eşti un tovarăş prea vesel! Dar nu pleca încă; şi nu da drumul cîinilor. Mă întorc într-o oră.

Apoi se îndreptă grăbit spre oraş, să solicite ajutorul amploiaţilor comunali. Calculase bine timpul. În mai puţin de o oră intra pe maidan o camionetă însemnată cu cruce neagră. Odată cu Čadek, coborîră din ea, pe lîngă şofer alţi doi bărbaţi. Se opriră la o sută de metri de locul unde cîinii manifestaseră un interes deosebit.

— Cîte pregătiri, mormăi însoţitorul, cînd grupul lui Čadek se apropie de el. Şi pînă la urmă o să daţi de un şobolan mort.

— În cel mai rău caz, oamenii se vor întoarce înapoi, răspunse Čadek simplu.

Cîinii începură să latre îngrozitor şi însoţitorul fu nevoit să-i stăpînească la oarecare distanţă. Čadek şi cei doi bărbaţi dispărură în vale. Oamenii luaseră cu ei lopeţi şi tîrnăcoape.

— Aici, le arătă Čadek, şi cu grijă!

Stătea în picioare, foarte concentrat; în aparenţă părea liniştit, dar era stăpînit de emoţie.

Nu săpară mai mult de cinci minute.

— Ia, uitaţi-vă, spuse unul dintre bărbaţi.

Un colţ al tîrnăcopului agăţase o bucată de pînză murdară. Omul trase cu grijă de pînza care fusese cîndva albă; un capăt al ei se ţinea tare în pămînt.

Čadek se apropie. În groapă nu se vedea încă nimic. La fund, groapa avea o culoare mai întunecată, pămîntul era mai ud şi foarte moale.

— Luaţi lopeţile, ordonă Čadek, şi îndepărtaţi pămîntul cu atenţie. Pînza asta o fi fost o faţă de masă, sau ce?

Čadek îşi roti privirile: Nu se vedea nimeni străin prin apropiere.

— Hai, îi îndemnă el pe săpători, daţi bătaie, băieţi!

Lopata, mînuită cu grijă, se lovi de un obstacol. Nu putea fi o piatră, fiindcă obstacolul nu era tare. Îl ocoliră, curăţind pămîntul pe margini: în presupusa faţă de masă era înfăşurat ceva lung.

— Uitaţi-vă! exclamă înăbuşit unul dintre bărbaţi. Aici e o mînă... N-am vrut... Cred că l-am... dar e deja...

— Nu-i nimic, îl linişti Čadek.

Peste puţin, însoţitorul îl văzu pe inspector reapărînd şi pornind spre el Apoi, cînd ajunse lîngă el, îl auzi:

— Poţi să pleci cu cîinii ăştia grozavi, am găsit ce căutam. Dă-le fiecăruia cîte o bucată de zahăr!

— Ai găsit cadavrul?

— Da; cadavrul hoţului Karta, înfăşurat într-un cearşaf. Statură mică, exact ca a lui; dar, din păcate, a intrat în descompunere; destul de neplăcut pentru medicul legist. Iartă-mă, sînt grăbit.

Inspectorul Čadek sculă în picioare toată secţia cu noutatea adusă. Le demonstrase tuturor că procedeul lui fusese bun. Şeful de secţie, Barák, îi răspunse la telefon cu evidentă enervare:

— Nu ţi-am spus şi eu de la bun început că trebuie să acorzi cazului toată atenţia, Čadek? Nu ţi-am spus?!

— Da, răspunse Čadek glacial, dar trebuie să formaţi, cît se poate de repede, o comisie, domnule doctor. Maşina pentru transportul mortului o am aici.

Acum era datoria altora să se grăbească. Čadek se sui lîngă şofer şi discută liniştit cu el, interesîndu-se de familie şi cum o duce cu viaţa.

VI

— PROCESUL-VERBAL ÎL SCRIU şi-l iscălesc chiar azi, îi spuse inspectorul doctorului Barák, care sosise cu celelalte oficialităţi într-un automobil mare. Acum m-aş duce să-i fac o vizită Frónyei.

— Faci totul cu o viteză de neînchipuit, se miră şeful.

— Fac şi eu ce pot, răspunse Čadek cu un gest nedefinit.

În timp ce se grăbea spre staţia de tramvai, avea încă în faţa ochilor cadavrul dezgropat.

Ştia pe dinafară adresa nouă a lui Fróny. După ultima informaţie, Fróny se abătuse pe la casa de depuneri şi ridicase o sumă. Čadek mergea aproape la sigur, şi avu norocul să o găsească pe fată acasă.

— Odihneşte-te, îi şopti el, lui Pobožný, care se plictisea de moarte în faţa casei. Poate că aici desfiinţez paza definitiv. Nimic nou?

— Mai nimic, răspunse detectivul. Chrudimský a trecut să vadă casa, probabil la invitaţia Frónyei. A venit cu un buchet de flori.

— Doctorul Chrudimský o să primească o nouă diplomă de merit, glumi Čadek şi intră în clădire.

Nu luă liftul, urcă încet pe scări. Casa era frumoasă şi modernă. Mezaninul era ocupat de birourile modeste ale unor ateliere cino-fotografice şi a altor cîteva societăţi, printre care şi una de împrumuturi cu ipotecă. Mai sus, etajele cuprindeau apartamente măricele, decomandate. Cîteva erau amenajate la fel cu cel ales de Fróny. Nici unul din chiriaşii acestei case ca un palat nu era familist, iar administratorul, care locuia la mansardă, un om ce-şi purta uniforma ocupaţiei sale. După felul cum se manifestase gustul Frónyei, Čadek se gîndi că transformarea ei în bine nu era încă pe deplin realizată şi că doctorul Chrudimský mai avea mult de lucru. Fróny împărţea acest apartament mare cu un mic fabricant de pilule hormonale şi cu reprezentantul cam suspect al unei firme livrînd hîrtie şi peliculă cino-fotografice; Antreul, baia şi toaleta erau dependinţele comune.

Pentru Fróny, se apăsa pe butonul soneriei de trei ori, după cum anunţa cartea de vizită de la uşă. Fróny veni să deschidă îmbrăcată într-un capot nou, bine croit şi plăcut la culoare.

— Ia te uită! se minună ea.

— Pot intra? întrebă Čadek amabil.

— Hai, intră, îl invită fata.

Čadek examină cu coada ochiului cum îşi aranjase Fróny camera. Notă măsuţa pentru radio şi că încăperea avea încălzire centrală. Dacă nu ar fi ştiut de la informatorii săi cît e chiria, ar fi calculat-o singur cu o minimă aproximaţie.

Fróny se aşează obosită pe canapea.

— Cînd te văd, moşulică, imediat mă simt iar vulgară. N-ai vrea să rupi relaţiile cu mine pentru totdeauna?

— Sigur că da, răspunse Čadek cu tărie, dar asta depinde mai întîi de toate de tine Fróny.

— Atunci ar fi cazul să nu ne mai tutuim, ce crezi?

— Şi la acest punct vom ajunge noi odată şi odată, Fróny. Cine ştie dacă peste un timp nu-mi voi scoate pălăria în faţa ta?

Faţa obraznică a fetei se împurpură: Ar fi fost un gest necunoscut pentru Fróny din partea inspectorului.

— Tot ce se poate, moşulică, răspunse ea cu obrăznicie ostentativă, dar pînă una-alta nu te mai amesteca în treburile mele. Poate cu altă ocazie, dacă o să mai aterizezi la mine, o să te aşez lîngă maharajahul Malaieziei şi atunci n-ai să mai ştii cum să te descurci cu ceaşca de ceai. Astăzi n-am de gînd să te tratez nici măcar cu un pahar de apă. Hai, dă-i drumul, ce vînt te aduce pe-aici?

— Ce-i asta? întrebă Čadek, întinzînd mîna spre o tipăritură aflată pe măsuţă.

— Jos laba!

Era prospectul unei fabrici de automobile…

— Fróny, zise Čadek cu o expresie plină de îndoială, tu ai primit o moştenire!

Fata rîse cu aceeaşi impertinenţă.

— Ba bine că nu! De la un miner, din Otava auriferă, moşulică. Mai bine lasă curiozitatea de-o parte, vrei?

— Nu te sui pe şapte cai, Fróny! Pentru mine ar fi într-adevăr o bucurie să-ţi cumperi maşină. Te pomeneşti că într-o zi mă inviţi la o plimbare.

— Doar dacă o să-mi cumpăr maşină mortuară, replică prompt Fróny.

Čadek clătină din cap, indulgent.

— Dacă tot e să vorbim de înmormîntări, Fróny, uite că eu chiar acuma vin de la una.

— Aha! Cine-a mai murit şi de ce?

-— De boala fierului; l-a găurit ceva pe bietul om. Precis nu se ştie ce; poate un cuţit, poate un glonte… înţelegi? Mîna lui Jirka…

Fróny deschise o clipă gura fardată, dar strînse îndată buzele şi nu răspunse nimic.

— Ai înţeles că l-am găsit pe Karta?

— Dacă spui dumneata… şi făcu un anumit efort ca să pară calmă. Şi te-ai obosit pînă aici ca să-mi comunici asta?

— Da. Fróny, Jirka este presupusul criminal şi oricine l-ar ascunde ar comite o mare greşeală. Ar putea, de exemplu, să-şi încheie cariera de infirmieră.

Fróny, se ridică furioasă. Obrajii îi ardeau ca para focului.

— Sînt trei ani de cînd l-am văzut pe Jirka ultima oară, moşule. Ba chiar mai mult, aproape trei ani şi jumătate.

— Bine, bine…

— Şi ţi-am mai spus că nu mai vreau să am de-a face cu el în vecii-vecilor!

— Ce te faci dacă te necăjeşte cumva?

— Nici umbra lui nu a trecut pe lîngă casa mea!

— Totuşi i-ai suflat banii din mîna. mamei Klouzanda, Fróny.

Fróny amuţi; privi la Čadek cu atîta furie, de-ai fi crezut că acum se şi repede la el. Apoi zîmbi ironic şi se îndreptă spre măsuţă cu paşi de pisică, deschise sertarul şi scoase cu violenţă trei carnete subţiri – unul roşu, altul verde şi ultimul cafeniu – şi le trînti sub ochii lui Čadek.

— Pe astea le-am luat eu de la mama! se răsti ea. Hai, holbează-te!

— Nu-i o surpriză pentru mine, răspunse rece Čadek. Cît fac în total?

Luă calm carnetele şi le răsfoi. Fróny ridică mîinile, ca şi cum ar fi vrut să-l împiedice, dar se răzgîndi. Čadek se edifică repede. Era un total de o sută douăzeci de mii…

— Ce zici, ai cui sînt banii ăştia?

— Ai lui Jirka, răspunse Čadek fără să şovăie. Numele depunătorilor a fost bineînţeles inventat.

— Ba sînt chiar ai mei! Totdeauna au fost ai mei! Ce ştii tu cum mi-am dus de nas clienţii?! Uite-aşa – şi Fróny luă unul din carnete şi îl deschise sub nasul lui Čadek: – Iubitule, ce pui azi în puşculiţa fetiţei tale? Ei, haide-haide, dai cît poţi! Ai pus ceva?! Oho! Mulţumesc, iubitule.

— Se vede că erai o fată teribil de isteaţă, Fróny.

— Pînă la şaizeci de ani o să plac bărbaţilor! şi-i făcu cu ochiul lui Čadek,

— Deci, trebuie să mă mai păzesc de tine încă vreo unsprezece ani, sau nu mult mai mult, surîse Čadek binevoitor. Văd că ai început să suceşti capetele bărbaţilor de la patru ani.

— Ce, eşti nebun?!

— Poate, tu, Fróny… Uite, prima sută de coroane a fost înscrisă pe carnetul ăsta acum cincisprezece ani.

— Să văd!

— Crede-mă; scrie negru pe alb. Pariez că pe atunci erai o mică sîsîită: „Iubitule, se pui tu fetisei tale în pusculisă?” şi Čadek se plesni peste genunchi cu carnetele, uitîndu-se înveselit la Fróny.

— Aşa! Eram o sîsîită!… se răsti Fróny, cu mîinile în şold.

— Uşurel, Fróny, nu căuta să-mi muţi gîndurile… Nici de la părinţi n-ai fi putut avea asemenea sumă. Dar Jirka a dus-o întotdeauna bine; cheltuia mult şi mă mir cum de-a economisit atîţia bani. Oricum, tu l-ai furat.

— Lasă balivernele!

— Tu să laşi balivernele!... S-ar putea ca Jirka să-ţi ceară banii. Nu cred să-i convină că vrei să-ţi plăteşti cu ei cursul de infirmiere şi doreşti să-ţi cumperi o maşinuţă. Într-un fel, e treaba ta, şi descurcă-te cu el cum crezi. Dar trebuie să recunoşti că ţi i-aş putea confisca imediat.

— Ha! Ha! Ha!

— Uşurel! spuse iarăşi Čadek, cu amabilitate, dar pregătit să-i respingă atacul, dacă fata s-ar repezi la el. Poate că n-am s-o fac, totuşi. Banii provin din furturi; vad însă că nici nu-ţi trece prin cap să-i dai înapoi lui Jirka şi, uite, chiar eu îţi interzic să-i restitui.

— Hm!? mormăi Fróny, învîrtindu-se prin odaie ca să-şi ascundă neliniştea şi nedumerirea.

— Ştii, Fróny, sînt un om bun din fire. Te sfătuiesc să păstrezi secretul depunerilor, dîndu-ţi carnetele în păstrare la o instituţie bancară. Taxa nu este mare şi ta păzeşte de pericol: s-ar putea ca Jirka să te strîngă de gît într-o zi pentru banii ăştia. Eu ţi-i las, numai vezi, foloseşte-i cumpătat; şi va mai trebui să-mi promiţi ceva, în schimb.

— Numai să nu-mi dai vreun ordin prea greu de executat.

— Ce, te simţi sub ameninţarea ordinelor zdrobitoare? Convorbirea noastră e amicală, nu ordon nimic. Doar, aşa, poate o ameninţare atîtica. Şi Čadek îşi însoţi cuvintele cu gestul glumeţ.

— Ce adică? Ce ameninţare?

— Să-mi spui cinstit tot ce vei afla despre Jirka sau ce ştii deja. Asta-i condiţia de bază a amiciţiei noastre.

— Pînă acum nu ştiu absolut nimic, jur pe Sfînta Fecioară!

— Bine, bine, te cred, dar n-o să te slăbim din ochi, să-ţi intre bine în cap! Cu primul prilej o să ni-l torni pe Jirka, fără subterfugii!

Čadek i se adresă atît de categoric, convins că pînă acum a dăscălit-o suficient pe Fróny.

Fróny tăcu. Şi probabil i se umeziseră ochii de emoţie şi furie comprimată, fiindcă întoarse capul.

— Dacă te dibuiam cumva că joci necinstit, Fróny, continuă el calm, o să-ţi luăm banii rămaşi, iar pentru cei cheltuiţi vei face un mic drum pînă la puşcărie. Eu pot să te laud, cu anumite rezerve, pentru ideea de a folosi aceşti bani în lupta pentru o existenţă cinstită. Sper că înţelegi cum stau lucrurile. Închid ochii şi ştiu de ce. Baţi palma cu mine, Fróny?

Fata îi întinse şovăitor mîna, dar i-o întinse. Cedarea ei la un asemenea pact era dictat de existenţa doctorului Chrudimský. Čadek ştia asta atît de bine, de parcă i-ar fi văzut scrisă în frunte parafa medicului.

— Cumpără-ţi o cutiuţă vorbitoare, să mai afli şi tu ce se întîmplă pe lume, adăugă inspectorul, şi dacă te-ai grăbit să-ţi comanzi maşinuţa, ducă-se pe pustii!...lasă-te mai bine păgubaşă! Bagă de seamă: îmbracă-te modest, nici un lux inutil! Urmează cursurile cu seriozitate! Eu o să te urmăresc de la

distanţă, şi dacă n-o să-mi placă ceva, o să intervin, poţi fi sigură. Şi, încă ceva, Frőny: în ziua cînd n-o să te mai tutuiesc, tu însăţi o să-mi ceri ce-ţi cer eu acum.

Şi Čadek plecă cu gîndul de a renunţa la prezenţa detectivului din preajma Frőnyei, bazîndu-se pe impresia lăsată de convorbirea avută, pe factorul psihologic... în ziua aceea toate merseseră strună. Mulţumit, inspectorul se hotărî să-l caute şi pe doctorul Chrudimský. Îşi permise un intermezzo la un restaurant. Medicii-legişti lucrau probabil cu zel. Čadek spera să poată citi procesele-verbale cînd se va întoarce la secţie.

Pe doctorul Chrudimský îl prinse în clipa în care se pregătea de vizită, aşa că nu-l putu reţine prea mult. Îi spuse că fusese găsit cadavrul lui Karta şi-l informă asupra vizitei la Frőny.

— Nu forţaţi lucrurile, îl îndemnă tînărul doctor; o nouă convorbire cu Frőny face parte din programul vizitelor mele medicale. Fata este unul din pacienţii mei importanţi.

— Cît se poate de just, aprobă Čadek, mai ales din punctul de vedere al medicului. Se vede că nu sînteţi un profesionist oarecare.

Doctorul Chrudimský făcu un gest nedefinit.

— Sînt şi mici contradicţii, spuse el, pe care trebuie să le rezolv. E vorba de logodnica mea. Este fiica medicului primar. Chiar ieri am discutat împreună data nunţii. Nu cred că s-ar putea face în secret, iar căsătoria mea ar azvîrli-o iarăşi pe Frőny în clocotul iadului.

Čadek se scărpină în cap.

— Te ameninţă însurătoarea, doctore? Pe curînd?

— Foarte curînd. Am pretextat eu cînd una, cînd alta, şi nu fiindcă mi-ar displace să mă însor, dimpotrivă... Dar, bineînţeles, adevăratul motiv ezit să-l împărtăşesc logodnicei mele sau părinţilor ei.

Nu era nevoie să-i dea prea multe explicaţii lui Čadek, dar acesta se cam mira că doctorul îşi lua acum mult mai în serios rolul său faţă ce cazul Frőny. Înţelese, însă, cînd doctorul continuă:

— Pe cuvîntul meu, inspectore, cînd eşti în compania Frőnyei, trebuie să-ţi reaminteşti mereu motivul care te aduce la ea. Altfel, te expui să uiţi cu uşurinţă.

— Eu nu, spuse Čadek, eu nu pot să-mi uit rolul pentru nimic în lume.

— Depinde, fără îndoială, de atitudinea ei sufletească faţă de dumneata, sau faţă de mine. Frőny e gingaşă şi cinstită în fond, spun asta fără nici o exagerare. Îmi pare rău de încrederea ei în mine...

— Vom vedea, vom vedea... şi Čadek clătină din cap.

— Gîndiţi-vă, am ajuns să-i strîng mîna pe sub masă!

— Dragostea face minuni, adăugă Čadek, fără alte comentarii.

— Ea a interpretat gestul în felul ei, şi tocmai asta regret. Tot ce simt pentru ea este o nemărginită compasiune şi dorinţa de a o ajuta.

Doctorul Chrudimský se uită cu sinceritate la Čadek, care se întristase.

— Eu nu aş pleda pentru un asemenea sentiment, doctore; nu aş exagera atît de mult. Ar fi fost mult mai bine dacă se îndrăgostea de mine. La un moment dat ai să-ţi pierzi controlul şi ai s-o săruţi, iar ghinionul ăsta o să-l ai fără discuţie!

Doctorul Chrudimský izbucni în rîs, îi mulţumi celibatarului cu experienţă, care-l punea în gardă, şi se despărţi de el, asigurîndu-l că va fi foarte atent la evoluţia relaţiilor sale puţin obişnuite cu Fróny. Cît despre inspector, pantofii săi numărul patruzeci şi cinci îl conduseră direct la secţie.

— În sfîrşit ai apărut! îl primi şeful, rîzînd amuzat.

Čadek îl privi nedumerit şi întrebă:

Ei comedie, m-am mînjit cu ceva, unde?

— În sectorul cinci, răspunse doctorul Barák, fără să mai rîdă, ba chiar fulgerîndu-l pe inspector cu privirea.

— S-a întîmplat ceva? se încruntă Čadek. Din vina mea?

— Asta, nu. Linişteşte-te. Dar niciodată n-am rîs ca azi! fiindcă noi, Čadek, sîntem în stare să rîdem de lucruri care i-ar îngrozi pe alţi oameni, să li se facă părul măciucă.

—- Mi-au rămas doar cîteva fire de păr, dar le simt cum încep să se ridice, replică inspectorul. Spuneţi repede, ce s-a întîmplat?

— Ai idee pe cine l-ai deshumat astăzi prin hîrtoapele din sectorul cinci?

— Pe stîrpitura de Karta, răspunse Čadek cu o uşoară ezitare.

— Nu. Un… – şi Doctor Barák izbucni în hohote de rîs —… un chinez!! Un chinez autentic, unul din fiii „împărăţiei cereşti”. Un chinez-chinez, cu coada bine împletită!

VII

ČADEK SE REPEZI ca un uliu asupra procesului-verbal întocmit de medicul legist. Groaznic! Numai la un chinez nu se aştepta! Dacă domnii de la autopsie nu-şi pierduseră minţile, era într-adevăr vorba de un chinez.

În procesul-verbal se menţionau rezultatele măsurătorii craniene şi diverse caracteristici specifice rasei mongole extrem răsăritene. Inspectorul de secţie, care se aştepta să-l găsească pe Karta, pe nimeni altcineva, s-a putut înşela prin dificila identificare a cadavrului în stare de descompunere, pe cînd ochiul expert al specialistului nu putea greşi.

Totuşi, pentru şi mai multă siguranţă, a fost chemat încă un specialist, mai notoriu. Medicii au desfăcut cu grijă coada împletită de pe capul victimei. Nu găsiră nici un indiciu că ar fi fost trimis pe lumea cealaltă cu forţa, iar data morţii corespundea aproximativ cu data morţii lui Karta.

Cînd Čadek ridică privirea de pe procesul-verbal, avea fruntea udă de transpiraţie.

— Trebuie să-l văd şi eu, spuse el preocupat.

Doctorul Barák privi compătimitor în urma lui. Şi-l închipuia foarte bine cum va goni într-acolo. Într-adevăr, Čadek nu se opri pînă nu ajunse la masa de marmoră, pe care era întins cadavrul dezvelit.

— Doamne, Dumnezeule, oftă Čadek, chinez e! Unde s-a dus domnul doctor?

— La o gustare, răspunse subalternul aflat acolo.

Oricum, cadavrul nu semăna deloc la corp cu un european, în speţă cu hoţul Karta. Faţa era desfigurată prin descompunere şi, cu toată marea cantitate de dezinfectant folosită, mirosul de putrefacţie nu fusese înlăturat.

Čadek se răsuci pe călcîie şi fugi afară. Ştia unde îşi lua gustarea medicul-legist care se ocupa cu treaba asta urîtă: îl găsi repede.

— Aha, spuse medicul, mestecînd cu poftă, dumneata eşti nefericitul!

Čadek aruncă distrat pălăria pe masă.

— Aţi găsit asupra omului vreo legitimaţie?

— Nu, răspunse doctorul, doar nişte fleacuri chinezeşti. Le-am pus unde trebuie; sînt trecute în procesul-verbal.

— Nu l-am citit pînă la capăt, recunoscu Čadek.

— Regretabil, prietene. Ştii măcar în ce era înfăşurat cadavrul?

— Într-un cearceaf, sau într-o faţă de masă.

— Şi asta figurează în procesul-verbal, spuse doctorul cu reproş. Nici vorbă de faţă de masă, ori cearceaf. Este o specifică pînză folosită în ritualul chinez, pînza în care, cum a precizat colegul Simka, se înfăşoară morţii pentru

a fi înmormîntaţi. Fleacurile pe care le-am găsit lîngă el nu sînt chiar fleacuri, ci tot obiecte rituale, ce se pun în mormîntul adepţilor lui Confucius.

— Vă rog, spuse Čadek vădit încurcat, ce mai avea la el?

Doctorul ridică din umeri şi atacă altă prăjitură.

— Hîrtii cu scriere chineză, spuse el; o mică statuetă a lui Buddha, trei mici lampioane, un lănţişor de staniol auriu şi alte cîteva lucruşoare. Cercetează-le!

— Se va putea stabili identitatea?

— Vai de mine, sper că da. Ce, parcă identificarea e treaba medicilor?

— Am impresia că ştiu cine-i omul, spuse Čadek.

Mulţumi, îşi luă pălăria şi o luă la fugă. O înmormîntare chinezească cu tot dichisul, la periferie! Nu-i venea să creadă...

Micile obiecte ce însoţeau mortul le cercetă în treacăt. Toate erau într-o stare degradată, scrierea, şi aşa ininteligibilă profanilor, nu se putea distinge pe hîrtia putrezită, murdară şi ruptă. Nu prezentau de fapt nici o importanţă pentru poliţie, fiind desigur o rugăciune în limba chineză.

Doctorul Barák îl vizită pe inspector şi rămase cîteva clipe privind, cu mîinile la spate, peste umărul lui Čadek. Cînd acesta se întoarse, avu un gest de om luat prin surprindere.

— O să lăsăm toate astea în grija dumitale, Čadek i se adresă şeful; desigur că trebuie să-l identifici şi pe nefericitul de faţă, dacă tot l-ai dezgropat.

— O să compensăm eşecul, răspunse Čadek, voi afla repede că nefericitul de-aici nu a trăit şi nici nu a murit în China, ci la noi. Şi iarăşi ne întoarcem la sectorul cinci!

— Hm, făcu doctorul Barák, mutîndu-şi greutatea de pe vîrfurile picioarelor pe călcîie. Cîţi chinezi s-au aşezat la noi, Čadek?

— Puţini. Nici nu am nevoie să le cercetez evidenţa. Ce spune procesul-verbal despre moartea acestuia?

— Că poate fi naturală, sau, eventual, urmarea otrăvirii. La prima analiză nu s-a găsit în corp nici o urmă simptomatică de otravă. Dar se cercetează mai minuţios în laborator.

— Să telefonăm chiar acum, se grăbi cu energie Čadek.

Răspunsul pe care-l, primi prin telefon era că cercetarea se apropia de sfîrşit şi că deocamdată toate reacţiile la otrăvuri erau negative. Rezultatul va fi probabil – moarte naturală.

— Şi înmormîntare nenaturală, spuse apăsat Čadek, lăsînd jos receptorul.

Calmîndu-se, începu să citească atent procesul-verbal. Vîrsta celui mort se putea determina doar cu aproximaţie, din cauza descompunerii avansate: între cincizeci şi şaptezeci de ani, se aprecia în procesul-verbal. Čadek observă că vîrsta coincide perfect...

— Cu ce? întrebă surprins doctorul Barák.

— Cu cel mai simplu şi în acelaşi timp cel mai curios lucru, spuse Čadek. Într-una din căsuţele din preajma locuinţei lui Karta locuieşte, sau locuia, un chinez bătrîn cu soţia sa de origine cehă. Chinezul vindea prin localuri nişte ineluşe de hîrtie, care aruncate într-un pahar cu apă se transformă în flori minunate, sau dragorii coloraţi, şi fel de fel de jucărele din acelaşi material delicat. Şi le confecţiona singur acasă la ei. În ultimul timp, nimicurile astea atrăgătoare se ofereau ca premiu la un joc de abilitate cu mulţi amatori.

— Hm, spuse Barák, îi zornăia punguliţa?

— Da, da.

— Numele lui?

— Să ne uităm prin registre. Numele astea exotice se reţin cam greu.

Intrară în biroul de evidenţă. Aflară foarte repede că bătrînul chinez se numea Wang-Li, că locuia în sectorul cinci şi, culmea, că decedase la o dată nu atît de îndepărtată: cu o zi înaintea întîlnirii lui Čadek cu Boček, la cîrciuma cu povestea.

— Uite – bătu Čadek cu palma registrul deschis – asta-i litera scrisă a documentului! Duritatea tonului îi impresiona pe ceilalţi. – Iată actul oficial ce-i atestă moartea, iar noi stăm şi ne mirăm încă.

— Nu ne minunăm că a murit, interveni doctorul Barák, dar ne mirăm că a fost înmormîntat atît de ciudat.

— Aici este tot mîna lui Jirka Boček, spuse Čadek negru de supărare. Ştim cum a fost Wang-Li îngropat. Trebuie să aflăm cum trebuia să fie înmormîntat! Lăsaţi pe mine, domnule doctor.

Ziua a trecut, pentru Čadek, fără pic de răgaz. Primul său drum a fost la parohia sectorului cinci, apoi la alte birouri şi case, de unde culese date interesante. Munca lui a fost oarecum stînjenită cînd orele de slujbă au luat sfîrşit, dar tot nu s-a lăsat, deranjînd şi după prînz destulă lume.

La toate instituţiile, tot ce se referea la chinez părea în ordine. Čadek nu dădu nici un fel de explicaţii în legătură cu cele ce-l interesau. În sfîrşit, trezi din siestă pe un anumit profesor universitar şi-i ceru amănunte în legătură cu Extremul Orient. Profesorul era din fericire o persoană foarte amabilă, dar nervos şi ciudat, ca majoritatea profesorilor de ştiinţe speculînd cu date supuse comentariilor.

— Da, scuză-mă, e de mirare că nu ştiţi lucrul acesta, dragă domnule inspector: există o anumită formă de transport pentru Extremul Orient, care nu cere formalităţi deosebite. Este vorba de transportarea sicrielor cu rămăşiţele pămînteşti ale chinezilor decedaţi în ţări străine. Oficialităţile din lumea întreagă o aprobă necondiţionat.

— În această problemă sînt cam primitiv, spuse Čadek resemnat. Ştiu, de exemplu, că sinucigaşii se înmormîntează dincolo de zidul cimitirului, dar nu mi-a trecut prin cap că rămăşiţele pămînteşti ale chinezilor se transportă pînă la cimitirul din Canton!

— Cred că nu veţi afla nicăieri un chinez care să nu-şi treacă în testament că doreşte să fie înmormîntat în pămîntul sfînt al ţării sale. Unii strîng bani toată viaţa pentru acest drum. Cimitirul din Canton reprezintă pămîntul strămoşesc. Decedatul este pus într-un sicriu de zinc bine sudat şi ţinut într-o magazie de port, unde aşteaptă plecarea vasului, uneori cu rută special programată pentru transportul sicrielor de zinc. De fapt, astăzi, oricare vas comercial transportă asemenea sicrie, sînt însă şi plecări *ad hoc,* din anumite porturi şi numai o dată pe an. Tradiţional, din depărtările Pacificului pleacă un transport comun o dată la zece ani, iar sicriele de zinc aşteaptă plecarea cu o răbdare chinezească.

— Drum bun timonierilor acelor nave! reflectă Čadek cu un suspin obosit. Vă mulţumesc, domnule profesor. Relatarea dumneavoastră, pentru care vă rămîn îndatorat, îmi dă destule date ca să nu fiu luat drept nebun. Vreau să prind din urmă bizara cutie de conserve în care trebuia să fie închis Wang-Li şi iată că nu e. Trebuie s-o descoperim şi să-i stabilim alt itinerariu.

— Dar cine a fost pus în sicriu, dragă domnule inspector, cine?

— Hoţul de buzunare Karta, domnule profesor, un om care pur şi simplu nu are nici o legătură cu pămîntul sfînt. Ce ziceţi, descompunerea este rapidă în asemenea sicriu?

— Cred că nu, clătină din cap profesorul, deşi pînă acum n-am deschis o astfel de raclă şi nimeni altcineva… Dar cum aerul nu este evacuat, comparaţia cu o cutie de conserve nu mi se pare adecvată.

Activitatea lui Čadek era departe de a se încheia pînă la sfîrşitul zilei. Înapoiat la secţie, puse în mişcare agenţii cu care colabora. După informaţiile obţinute, sicriul de zinc al lui Wang-Li ajunsese la Genova şi se ceru urgent reţinerea lui, dîndu-se explicaţiile de rigoare.

— N-ar fi meritat atîta osteneală derbedeul care călătoreşte aşa, remarcă şeful de serviciu, în schimb alternativ cu doctorul Barák. Du-te şi mai odihneşte-te, Čadek!

— Nici nu mă gîndesc! spuse acesta cu un gest decis.

Se odihni puţin în tramvai, coborî la capătul liniei şi porni grăbit de-a curmezişul întunecatului sector cinci.

Lăsă în urmă cîrciuma mamei Klouzanda. Urcă povîrnişul mut pe care vedeai împrăştiate mai multe cocioabe. Trecu şi de casa lui Karta şi bătu la uşa casei vecine. Apăru o femeie roşcată cu un lampion în mînă. Îmbrăcată într-o vestă roşie, părea destul de bine făcută, de două ori mai voinică decît răposatul ei soţ; avea dantura intactă şi şuviţele părului ei roşu unduiau ca şerpii.

- Sînteţi doamna Wang-Li, începu Čadek pe ton hotărît; născută Mušková?

- Poate că da, răspunse femeia surprinsă, dar cine. sînteţi dumneavoastră?

Inspectorul de poliţie Čadek – şi îşi arătă insigna de sub reverul hainei. Am de vorbit cu dumneata strict confidenţial, dragă doamnă.

— Despre ce?

— O să vă spun înăuntru, vă rog…

Nu avuse niciodată de-a face cu ea sau cu soţul ei, deşi pe chinez îl cunoştea din vedere. Wang-Li nu era printre hoţi; ducea o viaţă cinstită. Nevastă-sa avea o diplomă de moaşă; se zvonea că ar da cîte o mîna de ajutor prostituatelor, scăpîndu-le de sarcină. O fi fost adevărat, dar nu existau probe doveditoare.

Fiind, probabil, o muiere destul de afurisită, trebuia să te porţi cît se poate de energic cu ea. Nu protestă cînd inspectorul intră aproape cu forţa în odaie.

— Dumneavoastră aţi făcut pregătirile în vederea punerii în sicriul de zinc a răposatului soţ expediat spre China? întrebă el.

Îi răspunse că soţul ei îşi pregătise totul singur:

— Demult, se pregătise, spuse ea enervată; l-am ocărît în toate felurile, dar degeaba! De obicei mă asculta, numai în privinţa asta nu se lăsa pentru nimic în lume. Ehe, de cîte ori nu l-am snopit în bălaie, că abia se mai tîra şi umbla, de la o cîrciumă la alta, şontîc-şontîc!

— Dumnezeu ştie, reflectă Čadek compătimitor, de ce-o fi vrut bietul om să ajungă după moarte atît de departe de dumnevoastră!

Mušková sări ca arsă:

— De o mie de ori pe zi ar fi trebuit să mulţumească idolilor lui că-l îngrijeam! Nu aveam bani de aruncat pe gîrlă şi ştiţi cît costă să trimiţi un mort pînă în China? „Nu se poate! îi ziceam mereu. Arde-te, amărîtule ticălos, ar fi mult mai potrivit. Ce-i laşi bietei tale neveste, om de nimic? Ce-ţi trebuie ţie înmormîntare scumpă şi încă peste mări şi ţări?!”

— A fost bolnav? o întrerupse Čadek.

— Mhî! L-a lovit damblaua şi-a stat şi inima.

Čadek ştia asta din acte.

— De ce s-o fi supărat el întruna sărmanul om? spuse inspectorul tare, dar ca şi cum ar fi vorbit cu sine însuşi, apoi continuă: – Se înţelege, doamnă Wang-Li, că nu am venit aici ca să-mi omor vremea. Aş dori să vă pun o întrebare…

— Nu-mi mai ziceţi Wang-Li, acum mi se spune numai pe numele meu de fată: Alžbeta Mušková.

— Bine, Alžbeta Mušková. Ia spune, cum s-au întîmplat lucrurile cînd a murit bărbatul dumitale?

Spusele ei corespundeau cu ceea ce Čadek ştia din acte; doar cîteva amănunte mai mult. Declaraţia oficială a decesului, vizita medicală fără autopsie, fiindcă decesul era aşteptat; apoi imediata intrare în acţiune a „Pompelor funebre”, care cîştigaseră o mulţime de bani. În sicriul de zinc

fusese închis chiar în odaia unde Čadek discuta cu femeia roşcată. Racla rămăsese aşezată pe scaune timp de trei zile, pînă cînd au venit cei de la „Transporturi”.

— Aţi văzut cu ochii dumneavoastră cînd l-au pus în sicriu, doamnă Mušková?

— Cum altfel? Doar le-am ajutat chiar eu! răspunse ea. Ţineam lampionul aprins. Au adus cu ei o cadă mare, pe care a trebuit s-o umplu cu apă, şi în ea au cufundat sicriul, să vadă dacă nu ies cumva băşicuţe de aer. Dar nici vorbă de aşa ceva: făcuseră treabă de meşteri…

Aşadar, sicriul a stat în casă trei zile… Čadek evită să-i dea explicaţii văduvei, căuta să scoată de la ea tot ce-ar putea lămuri ce se petrecuse în acel răstimp cu sicriul. Din spusele ei reieşea că nu se petrecuse nimic deosebit. Cînd pleca de acasă, încuia uşa… Nu, nimic nu se întîmplase, într-adevăr nimic…

— Cică aţi găsit ceva pe-aici, prin văgăuni, se arătă ea bine informată. Ce-aţi găsit?

— Un sac cu porţelanuri, răspunse Čadek.

— Şi, cică, aţi căuta pe-aicea pe unul Boček şi pe Karta ăl tînăr…

— Chiar aşa.

— Şi la mine aţi venit tot pentru asta?

— Oarecum pentru asta, dragă doamnă. Bătrînul Karta mi-a vorbit de vecina care-i poartă de grijă de cînd i-a dispărut feciorul. Ştiţi despre cine-i vorba?

— Chiar eu sînt, se grăbi să spună văduva cea roşcată. Ălorlalţi nici nu le pasă de necăjitul de bătrîn. Boček i-a făcut de petrecanie băiatului, aşa e?

— Se pare. Soţul dumneavoastră a murit într-o după-amiază, nu? Doctorul a venit aici în aceeaşi seară, repetîndu-şi vizita a doua zi dimineaţă, nu?

— Da.

— A doua zi după-masă s-a adus sicriul, care a fost sudat, după ce l-aţi aşezat pe soţul dumitale înăuntru.

— Oamenii au muncit pînă noaptea tîrziu.

— Cînd au plecat, era întuneric beznă. Şi în aceeaşi noapte Boček l-a asasinat pe Karta. Dumneata ţii minte noaptea aceea?

— Cum să nu. Nici n-am prea dormit; mi se tot părea că răposatul ciocăneşte în pereţii sicriului şi mă trezeam speriată.

— Casa lui Karta e numai la cîţiva paşi de aici. Nu aţi auzit nimic suspect?

— Ce să aud? N-am auzit nimic.

— De pildă, nimeni n-a ţipat?

— Nici poveste!

— Şi în zilele acelea, cam cînd te-ai dus dumneata pe la bătrînul Karta?

— Cît au lucrat oamenii aici, n-am avut deloc timp. De-abia a doua zi dis-de-dimineaţă am tras o fugă pînă acolo. Sînt femeie simţitoare, şi Karta nu se prea îngrijea de tat-su.

Deci, îl vizitase pe bolnav cu cîteva ore înaintea lui Čadek…

— Şi ce-a zis bătrînul cînd l-aţi vizitat?

— A plîns după Wang. Se cunoşteau. A mai spus că iar nu i-a venit băiatul noaptea acasă. L-am servit cum am putut, p-ormă am plecat.

— Bătrînul nu a pomenit nimic de felul cum îşi petrecuse noaptea?

— Nu, dar el nu are parte de noutăţi. Noaptea doarme un strop, ziua moţăie.

— Nu vi s-a părut că de data aceea i se întîmplase totuşi ceva mai deosebit?

— Nu, nu, chiar deloc. Mi-ar fi spus el mie… Nu credeţi că Boček i-a făcut de petrecanie ălui tînăr în alt loc?

— L-aţi cunoscut pe Jirka Boček?

— Pot zice că mai deloc. O dată sau de două ori l-am întîlnii, aşa, din întîmplare. Nu locuieşte pe-aici. Wang nu se vîntura pe la mama Klouzanda şi eu treceam rar de tot… Pe la noi, prin preajmă, n-a dat niciodată.

Lui Čadek nu-i ieşea din cap ideea că tînărul Karta îşi găsise moartea ori în propria casă, ori undeva pe aproape. Probabil că Boček acţionase rapid, nu era verosimil să-l fi pîndit pe întuneric în altă parte. Karta se întorsese acasă de la capătul de linie al tramvaiului. Nu se găsise nici o urmă a faptei în casa unde-i zăcea tatăl… Era totuşi imposibil ca Boček să fi comis crima sub ochii tatălui victimei şi mai ales ca bătrînul să ţină secretul. Totul se petrecuse mai curînd prin apropiere, în drumul către casă. Boček se postase, probabil, aşteptîndu-l pe Karta, şi-l atacase pe la spate.

Dar cum de ieşise chinezul din sicriul de zinc şi cum, eventual, intrase Karta în el, rămînea un mister. Rezolvarea trebuia s-o aducă viitorul, la deschiderea sicriului. Čadek bănuia că văduva lui Wang are un amestec în toate astea, dar se gîndea că nu ar fi indicat s-o supună la un interogatoriu sever pînă nu ar avea dovezi suficiente.

Roşcata aceasta era în strînse relaţii cu familia Karta şi poate că mobilul principal al legăturilor dintre ei rămînea încă necunoscut lui Čadek. Şi-apoi, mai era ceva: Văduva lui Wang nu era singura vecină a lui Karta…

Čadek îşi luă rămas bun şi ieşi în noapte. Cînd se obişnui cu întunericul, porni hotărît, lăsînd iarăşi în urmă căsuţa lui Karta, care se vedea puţin mai la vale, şi intră în grădiniţa neîngrijită a celeilalte locuinţe învecinate.

Căsuţa avea ferestre mici cu perdeluţe albe. Înăuntru era lumină.

Inspectorul a fost poftit să intre. Îl întîmpinase un bărbat slab ce-l privise mirat. Čadek ştia că omul trăieşte din vînzarea ziarelor, ajutat şi de soţie. Se sculau totdeauna la trei noaptea, iar acum era singura jumătate de oră cînd se bucurau de răgaz ca să stea şi ei de vorbă acasă. Aveau trei copii, o fată de

vreo doisprezece ani şi doi băieţi mai mici. Tocmai şedeau la masa de cină, cu invariabilii cartofi şi lapte de capră. Adăpostul pentru cele două capre era în spatele casei, plătindu-se un plus de chirie pentru el.

— Poftă bună, zîmbi Čadek celor trei perechi de ochi miraţi ai copiilor.

Femeia, cocoşată de căratul teancurilor de ziare, şterse un scaun şi Čadek se aşeză. Şi ei aflaseră că era ceva suspect pe unde păşteau caprele şi că, probabil, spărgătorul de bănci Boček îl omorîse pe Karta. Bărbatul era convins că pe maidan se descoperise trupul hoţului de buzunare, aşa îi spunea el lui Čadek.

— N-am venit la dumneavoastră cu gîndul să dau asemenea explicaţii, răspunse Čadek şi îşi spuse în gînd că văduva Wang nu prea fusese abilă cînd se interesase abia la sfîrşitul discuţiei lor dacă fusese găsit Karta. Acum ar fi fost normal să răspundă mai deschis în privinţa ultimei descoperiri a poliţiei şi nu era deloc plăcut să se eschiveze mereu.

Vecinii lui Karta prezentau, oricum, mai multă încredere decît văduva Mušková. Pe Čadek îl interesa noaptea suspectă a cărei dată era marcată de faptul că Wang-Li murise cu o zi înainte.

— Noi n-am auzit nimic deosebit, afirmau soţii într-un glas.

Nici o mirare, ca după truda zilei să fi dormit tot aşa de adînc ca şi Wang-Li în sicriul său de zinc.

— Stai puţin, se întoarse vînzătorul de ziare spre nevastă, nu-ţi aminteşti că Vasek ne-a trezit o dată?

Vasek era copilul de patru ani, care acum îşi lingea lingura şi se uita cu ochi miraţi la taică-său.

— El nu mai ştie nimic, domnule inspector, dar în noaptea aceea a început deodată să ţipe speriat şi ne-a trezit. Nu ştiu ce-l apucase, cînd l-am întrebat, ne-a spus că s-a speriat de o bubuitură. Să fie un indiciu…?

— Dormiţi noaptea cu fereastra deschisă? întrebă inspectorul.

— Vara o deschidem totdeauna, răspunse bărbatul, altfel ne-am sufoca. Uitaţi-vă, e chiar fereastra asta, de aici.

Era şi de data aceasta deschisă; dădea în spatele casei şi avea o plasă verde de sîrmă, contra insectelor, dar uzată şi ruptă pe alocuri.

— Unde doarme tînărul nostru de nădejde?

Părinţii, săritori, îi arătară îndată. Čadek se scarpină pe după ceafă… Trebuia neapărat să-l descoase pe ştrengarul ăsta murdar, de patru ani, care era un copil sperios. Čadek îşi adună toată priceperea sa de pedagog, de care nu ducea dealtfel lipsă; totuşi, pînă la urmă îl lăsă pe mîna părinţilor, să-l întrebe ei. Însă nici ei nu reuşiră să scoată mai mult de la băiat; uitase tot, fiindcă atunci cînd se trezise ţipînd, părinţii îl plesniseră ca să tacă, repetîndu-i că nu se întîmpla nimic rău. Dar, atunci, copilul se văitase că trosnise sau bubuise ceva… S-ar fi putut, ziceau cei doi soţi, ca prin apropiere să se fi tras

cu arma. Ceilalţi doi copii spuneau că ei nu auziseră nimic, iar micul Vasicek începu să plîngă.

Čadek ieşi cu trei coroane mai puţin în buzunar – le dăduse copiilor pentru bomboane. Se opri puţin în întunericul periferiei, reflectînd. Văduva lui Wang susţinea că adormise cu greu, abia moţăise puţin şi totuşi nu auzise împuşcătura, sau dacă se speriase de ceva, fusese năzareala că răposatul dă să iasă din sicriu...

Čadek stătea privind gînditor la căsuţa lui Karta. Nu se vedea nici o lumină. Deodată auzi cum scîrţîie uşa casei... Distinse zgomotul acesta între două fluierături de locomotivă – tocmai trecea un mărfar departe, pe calea. ferată. În faţa lui Čadek, din drumul acela plin de gropi, se zărea o dîră slabă de lumină la fereastra cu perdelele trase. Ulucile gardului brăzdau lumina slabă cu umbrele lor mişcătoare.

Čadek pîndea aşa, lîngă o fîntînă cu ghizdurile de piatră. Înainta tăcut prin întuneric. Lîngă casa lui Karta văzu cum se mişcă o siluetă, cum sare din grădină în drum. Nu se îndrepta spre locuinţa lui Wang, şi după înălţime, nu era desigur voinica doamnă Mušková. Necunoscuta se grăbi, trecînd în jos, pe drumul de lîngă casa vînzătorului de ziare.

Čadek era nerăbdător să afle cine îl vizitase pe tatăl lui Karta, şi ieşi repede în calea necunoscutei. Femeia, surprinsă, scoase un strigăt slab.

— De! spuse Čadek, ţi-ai ales foarte prost vizita asta, fetiţo.

Era Fróny.

VIII

– DE UNDE VII? o întrebă inspectorul cu severitate.

Era enervat, ceea ce ştia că îl dezavantajează. Poate că pe lumină şi-ar fi ascuns starea de spirit, dar aşa nu-şi mai controla expresia feţei, iar încordarea lui era trădată de tonul vocii, Fróny, evident, era mai mult decît surprinsă. Dar mînia făţişă a lui Čadek o ajută să-şi vină în fire.

— Ia te uită! o ironiză el, tot dumneata! Nu scapă omul de dumneata nici cu pliciul de muşte.

Lui Čadek i se întărea impresia, de altfel îndreptăţită, că cineva, în combinaţie cu Fróny, îşi bate joc de el. Desigur, Jirka Boček, îşi spunea. Şi nu numai cei doi, mai erau şi mama Klouzanda, roşcata Mušková cu bărbatul mort, chelnerul Jindra, doctorul Chrudimský, bătrînul Karta cu fiul asasinat, şi în general toţi cei care aveau vreo legătură cu afacerea asta. Inspectorul simţea cum se rostogoleşte printre ei ca un ghem, încercînd zadarnic să înţeleagă rolul fiecăruia în situaţia ivită şi legăturile dintre ei.

— Ce-ai făcut la bătrînul Karta? întrebă inspectorul cu asprime.

— Am vizitat bolnavul, moşulică, răspunse Fróny batjocoritoare. Şi trebuie să-ţi atrag atenţia că-mi aţii drumul fără nici un drept! Ăsta-i atac prin surprindere şi, dacă aş începe să strig după ajutor, ai încurca-o rău!

Čadek o încleştă de-o mînă.

— Hai urlă! zise el mai calm. Acuma, dă-i drumul!

Fróny avu un rîset slab şi nu încercă să-şi tragă mîna.

Spuse foarte încet:

— Nu face pe nebunul, moşulică! Tot ce-i mult strică: şi urmărirea asta indiană. Tata se simte rău, foarte rău. Poţi să te duci să vezi şi singur, dacă tot eşti aici.

— Te-a chemat la el?

— Nu. Mi-a venit mie aşa să mai trec pe la el. Uite că acum trebuie să chibzuiesc bine cum îmi petrec serile. Karel nu are totdeauna timp. Şi Fróny oftă.

— Doctorul Chrudimský?

— Mda.

Čadek avea reaua presimţire că Fróny făcuse vizita de seară prin aceste locuri şi din alte motive, dar nu izbuti prin nici o metodă să pătrundă în miezul tainei ei. O trase spre el ca s-o vadă mai bine la faţă, cu un gest care făcea să dispară dintr-o dată masca amicală de pînă acum. Dar Fróny se ţinea tare. Totuşi Čadek nu regretă ieşirea lui violentă prin care arăta că rămăseseră adversari pentru că Fróny îşi făcea mendrele în spatele lui.

Prin întuneric ghici pe faţa ei două sentimente amestecate – şaptezeci la sută o spaimă vibrantă şi treizeci, încăpăţînarea ei la pîndă, aproape

copilărească. Fróny, cum era şi firesc, nu putea să-şi ardă toate podurile în urma ei. Čadek credea în dragostea adevărată pentru tînărul doctor Chrudimský, căruia fata îi zicea acum Karel; credea şi în transformarea sufletească declanşată de această dragoste.

Totuşi însuşirea banilor lui Boček era o manifestare a vieţii ei de odinioară şi poate că mai existau destule rezidii pe care trebuia să le rezolve şi nu se simţea prea bine jucînd dublul rol. Čadek avea impresia că îi înţelege cît de cît sufletul ciudat. Dealtfel, din păcate, el însuşi reprezenta o umbră a trecutului ei apropiat.

Cînd fata îşi lăsă capul în jos, buclele întunecate îi căzură grele pe umeri.

— Şi ce mai vrei, moşulică?

— Să te avertizez, răspunse acesta dîndu-i drumul. Fii atentă, Fróny. Nu face pe deşteapta. Nu ştiu despre tine nimic în afară de ce ţi-am spus. Dar odată tot o să aflu eu şi atunci o să-ţi sucesc gîtul tău frumos de trei ori la rînd. Acum, şterge-o!

— Mersi, chicoti ea şi făcu o săritură sprintenă.

N-o mai reţinu. Dispăruse într-o clipită în întunericul negru, care se lăsase pe drumul acela nenorocit. Stătu pe loc şi ascultă pînă cînd sunetul pantofilor ei, bătînd cu tocurile înalte terenul tare, se stinse cu totul.

Vizita ei la bătrînul Karta s-ar fi putut să aibă o legătură numai indirectă cu Jirka Boček. Era de necrezut ca tatăl celui ucis să se fi aliat cu duşmanul. Toată periferia aflase că poliţia descoperise cadavrul lui Karta, doar faptul că în groapă nu fusese găsit chiar el se păstrase secret. Čadek nu-şi putea da seama ce legătură avea cu sinistra descoperire vizita nocturnă făcută de Fróny. Desigur o surprinsese pe fată întîmplător, şi întîmplarea era norocoasă, s-ar putea să ajute la fericita dezlegare a cazului, totuşi deocamdată pentru Čadek nu însemna mare lucru.

După o clipă se întoarse şi parcurse distanţa mică ce-l despărţea de căsuţa lui Karta. Ca de obicei, uşa nu era închisă. Čadek intră fără multă ceremonie într-un întuneric mai adînc decît cel de-afară. Bătrînul Karta stătea mereu în întuneric. Čadek îşi scormonea memoria ca să-şi amintească topografia locuinţei şi, în sfîrşit, nimeri în odaie.

Simţi imediat mirosul aromat de ţigară fumată recent. Fróny se lăsase de fumat în spital şi, după informaţiile lui Chrudimský şi a detectivilor, se lăsase chiar definitiv de această deprindere. Aici totuşi îşi aprinsese o ţigară, poate din aceleaşi motive pentru care vorbea vulgar cu Čadek. Mediul, care-i amintea trecutul o trăgea înapoi, cum bine spunea doctorul Chrudimský.

Fróny se străduia să treacă un prag greu de trecut în noua ei viaţă şi Čadek se gîndi iar la observaţiile doctorului. Contactul cu fostul mediu nu ar avea ca urmare doar grosolănia vocabularului şi a tonului, ori nevoia de a fuma ci şi unele fapte, lucru pentru care Čadek o urmărea cu suspiciune.

— Cine e? se auzi prin întuneric un glas sec şi obosit de bolnav. Tu, Betka?

Bătrînul credea, probabil, că venise văduva lui Wang,

— Nu, răspunse Čadek din uşă, sînt eu, inspectorul Čadek. Eşti singur, Karta?

— Singur, abia suflă Karta şi se auzi un foşnet din direcţia patului.

De ce n-ar putea fi ascuns aici chiar Boček? Čadek era gata să creadă orice, chiar şi un nonsens, o situaţie, lipsită de orice logică.

Scoase din buzunar o lanternă şi o aprinse. O pată albă se culcă pe patul murdar şi pătrunse fără menajamente în ochii bătrînului bolnav. Čadek de fapt îl cunoştea superficial; şi ultima oară cînd îl vizitase nu-i privise faţa atent. Acum însă se îngrozi de slăbiciunea lui şi de febra ochilor lucitori. Bătrînul era învelit pînă la gît în plapumă şi tremura de frig, cu toate că în cameră era o căldură înăbuşitoare.

Prin uşa deschisă se risipi repede mirosul de ţigară, şi în locul lui năvăli o duhoare greu de suferit.

Pe masă era o lumînare şi lîngă ea o cutie de chibrituri. Čadek se apropie să facă lumină. Cînd atinse lumînarea nu i se păru destul de moale ca să fi fost stinsă de curînd şi nici nu-şi amintea să fi văzut licărind fereastra lui Karta, cît timp o tot privise de afară. Deci, Fróny vorbise pe întuneric cu bătrînul; dar de ce? Nu avea cum bănui prezenţa inspectorului. Faptul că fitilul întîrzia să se aprindă la flacăra chibritului îi întări convingerea.

— Ţi-e rău, Karta, nu? spuse inspectorul, cînd în sfîrşit lumînarea se aprinse.

— Foarte rău, mormăi bolnavul.

— Nici măcar Fróny nu te-a alinat?

— N… nu, spuse el, ridicînd privirea în tavan.

Dacă cei doi discutaseră ceva în secret, bătrînul nu va trăda nimic. Čadek mai mult privea decît întreba. Zări sub pat mucul ţigării stinse, de unde deduceai că Fróny şezuse pe marginea patului atunci cînd vorbise cu bătrînul.

— Karta, mîine o să te duc la spital, ce zici?

— Ar fi foarte bine, icni bătrînul cu efort.

Nu mai opunea rezistenţă. Din glasul lui se simţea deznădejdea, de parcă ar fi spus că nu mai avea mult de trăit.

— Ai aflat, Karta, că l-am găsit pe fiu-tău?

— Mi-a spus Betka. Mie mi-e totuna.

— Mîine iau măsuri să te interneze; de dimineaţă, înţelegi?

— Bine; şi ce mai vreţi?

— Nimic, spuse Čadek suflînd în lumînare. Rămîi cu bine.

Bolnavul nu-i răspunse la salut. Čadek dibui drumul pînă afară, unde respiră adînc aerul proaspăt.

Picioarele obosite îl purtară pînă la staţia de tramvai, şi se hotărî să se ducă de-a dreptul acasă; îi ajungea cîte făcuse pe ziua aceea.

Dimineaţă se sculă foarte devreme, iar cînd ajunse la secţie, discută îndată cu doctorul Barák.

— Mergi aşa tot înainte, îl încuraja pe un ton de laudă doctorul Barák. Dacă ai nevoie de maşină, îţi stă la dispoziţie.

Čadek mulţumi; deocamdată nu dorea aşa ceva.

— Au venit veşti de la Genova? întrebă el. Foarte multe lucruri depind de sicriul de zinc. Ar putea să ne dea pe mînă o lepădătură nedivulgată pînă acum – Alžběta Mušková.

— Veşti avem, numai că ai să-ţi cam ieşi din sărite. Vasul cu sicriul a părăsit portul.

— Cum?! exclamă Čadek.

— Ei, închipuie-ţi şi tu! Am trimis o radiogramă după el şi sicriul cu numărul respectiv va fi lăsat la Suez. Asta va dura ceva, dar facem tot posibilul… Este şi puţin ghinion la mijloc. La Genova mai aşteptau de cîteva luni trei sicrie asemănătoare. Sicriul lui Wang a ajuns la fix şi respectiva societate comercială chineză l-a încărcat în ultimul moment.

Čadek dădu din cap că a priceput.

— Am noroc, totuşi! Printre altele îmi fixez şi mai bine în minte că Jirka Boček se pricepea nu glumă la deschiderea cutiilor metalice.

— Numai că pînă acum nu a închis la loc nici una, zîmbi şeful, şi asta, ultima, era ermetic închisă. Nu înţeleg deloc un fapt cu totul ilogic: îngroparea lui Karta în pămîntul de la periferie ar fi fost mai simplă decît înmormîntarea lui în pămîntul sacru al chinezilor.

— Sigur, e foarte ciudat, şi cîte mai sînt încă la fel de ciudate. Dacă reuşim să le dăm de capăt, sîntem în formă. Aş avea nevoie de o ambulanţă pentru tatăl lui Karta, îl transportăm mai mult mort decît viu.

— E treaba celor de la Sanitară, spuse şeful, întinzînd mîna după telefon.

Čadek se ridică. Acum nu-i rămînea decît să nu neglijeze urmele lăsate de paşii mărunţi ai frumoasei Frýny. Încolo, trebuia să aştepte întoarcerea sicriului de zinc. Inspectorul nu credea că e bine să fie scuturată văduva lui Wang; pentru asta aveau destul timp; întîi trebuiau să fie recunoscute rămăşiţele cadavrului lui Karta, care îşi urma acum itinerariul spre Suez. Dar dacă nu va apare pînă atunci chiar nimic nou, poate o va supune pe Alžběta Mušková unui interogatoriu strîns, care să-i zdruncine ideile din capul ei roşcat. Cît despre Jirka Boček, inspectorul înţelegea prea bine de ce nu-şi făcea apariţia la cîrciuma Klouzanda. Planul răzbunării, la care meditase trei ani, era bine alcătuit; nu o ştersese în străinătate, cum se bănuise; se ascundea pe undeva pe-aici, fără să lase urme. Trei razii inopinate, în trei locuri diferite, dăduseră peste un număr frumuşel de indivizi îndoielnici, dar Jirka nu era printre ei, şi nimeni nu venea cu vreo informaţie în legătură cu el. Doar Frýny

ar fi putut şti ceva şi Čadek era convins că ea se întîlnea cu Jirka. O făceau atît de bine, încît totul rămînea secret. Nu avea Frónу banii lui? Dacă mai înainte îi încredinţase mamei Klouzanda, acum putea să-i fi încredinţat fetei. Dumnezeu ştie ce socoteli erau între ei. După purtarea Frónyei, lui Boček nu-i prea păsa de bani. Dar inspectorului i se părea imposibil ca Boček să o lase pur şi simplu să-i toace banii, privind liniştit relaţiile ei din ce în ce mai puţin simple cu doctorul Chrudimský. Să fi fost şi asta trecut în planul lui bizar? Čadek plecă de la secţie. Picioarele îl conduseră aproape fără voia lui la locuinţa Frónyei. În colţ se întîlni cu Pobožný.

— Tocmai veneam cu o veste, spuse detectivul. Frónу s-a înscris la cursul de infirmiere! Doctorul Chrudimský a recomandat-o.

— Bine, mulţumi Čadek, continuîndu-şi calea.

Peste drum de casa în care locuia Frónу, era un mic bufet expres. Čadek intră şi luă o supă; se aşeză apoi pe un scaun înalt, tip bar, chiar în dreptul ferestrei.

Nu slăbea din ochi intrarea locuinţei Frónyei. Faptul că persista să stea la pîndă de aproape o oră nu era nici absurd, nici întîmplător: Singura posibilitate de acţiune era concentrarea atenţiei asupra acestei suspecte.

Deodată o văzu pe Frónу ieşind din casă. Nu părea pregătită pentru un drum spre şcoala de infirmiere; era prea gătită.

De-abia ieşise, şi un tînăr trecător întoarse capul după ea. Într-adevăr, Frónу nu era fată urîtă, şi cu ţinuta de acum trezea un altfel de interes.

Čadek lăsă lingura, se ridică de pe scaun şi se grăbi să iasă afară. În faţa lui flutura o rochie elegantă, înflorată, dintr-o mătase scumpă. Frónу coti pe altă stradă şi Čadek fu nevoit s-o urmărească aproape în fugă. Fata nu se uita nici la dreapta, nici la stînga şi Čadek era mulţumit aşa. Era expert în urmărirea pietonilor; chiar grozav de grăbit, ştia cum să nu atragă atenţia nimănui.

Deşi o pusese în gardă, Frónу nu părea să facă economie cu banii lui Jirka. Nu departe era o staţie de taxiuri. Frónу îl alese pe cel mai frumos şi se urcă degajat în maşina care ieşi îndată din staţie, amestecîndu-se cu celelalte maşini, ce alunecau iute pe strada principală.

Čadek sări şi el într-un taxi, cel mai amărît dintre toate. Cunoştea simţul de competiţie al şoferilor şi ştia că cele mai mari eforturi le face acela care conduce maşina cea mai puţin arătoasă. Taxiul nou, cu motor puternic, va înainta maiestuos, cu botul pe urma tramvaiului, în timp ce rabla se va strecura harnică printre obstacole, să demonstreze de ce e ea în stare.

Şoferul închise amabil portiera, care numai printr-o minune nu căzu pe trotuar.

Čadek descoperi că Frónу ajunsese la un restaurant de pe malul Vltavei. Nu bătuse încă de unsprezece dimineaţa, clientela restaurantului era reprezentată numai de cîţiva fericiţi care nu aveau nici o treabă.

— Vrea să facă o baie... gîndi surprins Čadek, cerînd şoferului să oprească ceva mai departe, pentru mai multă siguranţă. Nici nu coborî pînă cînd Frőny nu-şi plăti taxiul şi dispăru de tot din vedere, intrînd în restaurant. Čadek plăti şi el, ceru chitanţa utilă pentru decontare; o urmă pe Frőny, dar intră în bucătărie, unde îşi prezentă legitimaţia.

— Doamna pe care o caut arată aşa şi aşa, o descria el pe Frőny; du-te să vezi ce loc ocupă, ce face şi aşa mai departe.

Chelnerul, cu guler înalt, în fracul său impecabil, îşi îndeplini conştiincios misiunea. Comunică repede că doamna a luat loc într-un separeu din dreptul faţadei deschise a restaurantului, şi că este în compania unui domn de vreo treizeci de ani, elegant, cu o înfăţişare plăcută.

— Stau de vorbă? întrebă Čadek, ghicind că domnul era doctorul Chrudimský.

— Da. Pot fi auziţi, dacă vreţi, vă conduc într-un separeu vecin, fără să fiţi observat de nimeni; dealtfel restaurantul, la ora asta, e aproape gol.

Čadek era dezamăgit. Ce discutau cei doi putea să afle foarte bine direct de la Chrudimský şi de fapt nici nu avea cum să fie ceva important. Totuşi era curios să audă cu urechile lui cum i se adresează Frőny doctorului. Fenomenul era interesant de urmărit, contribuind la cunoaşterea mai adîncă a sufletului fetei.

— Bine, încuviinţă inspectorul, condu-mă pînă acolo, dacă poţi s-o faci fără să bată la ochi.

Chelnerul îl conduse, ocolind prin clădirea restaurantului. Faţada dinspre rîu era în aşa fel deschisă, încît în sală se intra foarte degajat şi pe mai multe spaţii de acces. În faţa restaurantului dinspre malul larg şi mult înălţat deasupra nivelului rîului erau. aşezate măsuţe şi scaune de grădină. Acolo era arşiţă mare, deşi umbrele mari de soare făceau cuiburi de umbră. Spaţiul era ocupat doar de cîţiva care stăteau la soare în costume de baie.

În local, însă, domnea o răcoare plăcută. Îndrumat de chelner, Čadek trecu de pe nisip direct într-un separeu şi se aşeză liniştit. Se ghemui apoi într-un colţ: nu putea să vadă ce se petrece în separeul vecin, dar auzea orice cuvînt, cît de slab rostit.

Doctorul Chrudimský avea zi liberă. Nu se gîndise să şi-o petreacă în tovărăşia Frőnyei, aşa înţelese Čadek. Fata fixase întîlnirea cu doctorul din iniţiativa ei. Nu-i zicea „Karel”, ci numai „doctore”. Doar în visurile ei fericite Frőny mergea mai departe. Čadek pîndea liniştit, fără o mişcare.

Frőny se scuzase de întîrziere înainte de sosirea inspectorului. Acum continua să explice cum nu reuşise să fie gata la timp, cît de mult se grăbise şi cum o copleşea căldura. Parfumul folosit de Frőny ajungea pînă la nările lui Čadek şi era un parfum foarte fin. Čadek se miră de bunul ei gust. Doctorul Chrudimský îi răspunse cu amabilitate şi schimbară cîteva vorbe convenţionale despre timp. Se purta cu Frőny ca în compania unei adevărate doamne, iar ea

avea o ţinută de adevărată doamnă. Pentru moment Čadek înlătură impresia că doctorul Chrudimský lua în serios toată povestea cu Fróny. Între timp, Fróny începuse să povestească de ce ajunsese să se ofere cînd va bărbaţilor. Era drăgălaşă cînd vorbea, discretă, prietenoasă, plăcută, într-un cuvînt, fermecătoare, dacă la toate astea Čadek îşi mai imagina şi zîmbetul ei frumos.

O ascultă, vorbind.

— Dacă n-aş fi avut un motiv serios, n-aş fi îndrăznit să te chem atît de neaşteptat şi în mare grabă. Dumneata nu te superi, dacă am să te rog ceva?

— Cum să mă supăr?! exclamă doctorul Chrudimský. Niciodată! Pentru dumneata, Fróny, fac cu plăcere tot ce-mi stă în putere.

— Într-adevăr, ce vreau eu să te rog stă în puterea dumitale, spuse Fróny pe un ton mult mai grav decît sesiză Čadek. De fapt numai dumneata ai putea face lucrul ce-mi este mie atît de necesar.

— Despre ce e vorba?

— E un secret, răspunse ea.

Cîteva clipe se lăsă tăcerea; probabil că Fróny îşi savura îngheţata. Doctorul Chrudimský era înţelept că tăcea. Fróny prindea curaj, o răcorea îngheţata.

„Ce atîta mister?!” gîndi plictisit Čadek, care nu mai nădăjduia să-l aştepte vreo surpriză revelatoare.

— Pot să fiu sinceră cu dumneata, doctore?

— Sigur că da.

— Pot să am încredere în dumneata?

— Mai încape vorbă, Fróny?!

Lui Čadek i se păru că Fróny împinsese la o parte îngheţata, ceea ce însemna mare lucru pentru o fată tînără.

— Atunci, continuă ea, trebuie să-mi promiţi că o să păstrezi secretul.

Doctorul Chrudimský avu un moment de tăcere. Să promiţi unei fete de tipul Fróny ei păstrarea unui secret era lucru foarte delicat.

— Da, spuse Fróny, te înţeleg. Altei femei i-ai fi promis cu siguranţă. Pe mine mă suspectezi.

— Nu vorbi aşa, Fróny!

— De ce nu? Glasul îi era calm şi impresionant. Ştiu cine am fost. Nu ţi-am negat asta. Dar ştiu şi cine sînt acum; şi dumneata, din păcate, nu poţi şti.

— Ba ştiu, răspunse el binevoitor.

— Ba nu. Poate că ştii, dar nu crezi pe deplin. Dacă aş avea vreo încurcătură, ţi-ai închipui imediat că nu ţine de o viaţă cinstită…

— Cred că nu ar fi aşa, Fróny.

— Ba chiar aşa e, spuse grăbit Fróny, asta e.

Şi iar se lăsă tăcerea. Apoi vorbi Chrudimský:

— Cred că sîntem destul de prieteni, Fróny, ca să poţi avea încredere în mine. Destăinuieşte-te. Te voi ajuta cît voi putea, indiferent despre ce ar fi

vorba. Susţii că problema dumitale este în conflict cu viaţa cinstită sau cu legea, cum vrei să-i spui, dar dă-mi voie să te asigur că asta nu mă surprinde atît de mult cît m-ar surprinde să aud asemenea lucruri de la sora mea, de exemplu. Te ajut, dar cu o singură condiţie.

— Care?

— Că nu-mi vei da numele în această chestiune, prezentîndu-mă drept complicele dumitale.

Asta-i plăcu lui Čadek. Merge bine, se gîndi, de-ar isprăvi odată de vorbit! Doctorul Chrudimský nu putea să se gîndească la altceva decît să alerge îndată cu noutatea direct la Čadek.

— Ar trebui totuşi să ştiu despre ce e vorba, Fróny, Dăunează asta cuiva? Aduc vreun prejudiciu public; dacă te ajut?

— Deloc.

— Spune-mi pe scurt despre ce e vorba…

— Sigur că da. Nu pe scurt, am să-ţi spun totul foarte amănunţit. Dar mai întîi trebuie să-mi făgăduieşti secretul.

— Şi dacă nu pot să te ajut?

— Promite-mi fără să-ţi faci atîtea griji, spuse Fróny; şi dacă inspectorul ar fi putut să-i vadă, ar fi observat cum mîna ei atingea mîna doctorului, dar din ascunzătoarea sa prinse numai tandreţea din glasul fetei.

— Eşti un om bun, doctore. Cîteodată îmi pari prea bun, cînd fac comparaţie cu mine. Poate crezi că nu sînt capabilă de sentimente mai bune, dar sînt, cu siguranţă. Dar cînd îţi voi spune despre ce este vorba, voi apare în faţa dumitale ca oricare alta şi va trebui să uiţi că ne-am cunoscut cîndva.

— Spune-mi atunci, Fróny… i se adresă Chrudimský.

Čadek nu avea cum să vadă că doctorul îi strîngea mîna.

— Îţi mulţumesc, şopti Fróny.

Čadek nu putea şti că îi mulţumeşte pentru strîngerea de mînă.

— Cu ce pot să-ţi fiu de folos?

— Ai puţin timp?

— Pentru dumneata am.

— Îmi pare rău că îţi pretind atît de mult. Vino acasă la mine; am să-ţi spun totul acolo.

— Am maşina afară, vrei să mergem chiar acuma?

— Da.

Atunci doctorul Chrudimský chemă chelnerul. Trecu un timp, fiindcă nici un chelner din lume, cu rare excepţii, nu aleargă să facă nota de plată. Şi lumea nu aşteaptă nicăieri cu atîta stăruinţă să-şi scuture buzunarele ca în restaurante. Poate numai localul coanei Klouzanda făcea excepţie. Čadek încruntă din sprîncene. Oare nu-l înşela instinctul că era vorba despre lucruri importante? Da ce Fróny nu vorbea chiar acolo? Bine, o să aibă răbdare, îşi zicea inspectorul. Filarea era inutilă. Doctorul Chrudimský, oricum, îi va da

informaţii precise. Cei doi plecară fără să bănuiască prezenţa lui Čadek. Bucuros, acesta comandă chelnerului un prînz copios şi se aşează mai comod în separeul său.

Fróny era şmecheră! Trebuia să dea de capătul firului, pînă la urmă. Chrudimský devenise informatorul său şi în împrejurările date, reprezenta o excelentă compensare faţă de pierdutele servicii ale lui Karta.

Tot ce va. rămîne nobil la Fróny este dragostea ei. În rest, va fi mereu de rea credinţă, nu se va putea rupe de trecut.

Čadek rămase încă o oră în restaurant. Bău o cafea neagră şi citi de la cap pînă la coadă ziarele şi revistele aduse de chelner. Apoi începu să-l deranjeze afluenţa crescîndă a clienţilor. Trecuse de prînz şi domnişoare excentrice, întovărăşite de tineri domni se grăbeau să profite de soare. Alergau prin local în costume de baie şi anunţau prin prezenţa lor superba aglomeraţie de după-amiază.

Cînd o fată grăbită îl stropi cu apa picurînd din părul ei ud şi revărsat peste umeri, Čadek se ridică. Căută şi el chelnerul, chiar cu mai puţine şanse decît doctorul Chrudimský. Îl descoperi în sfîrşit în bucătărie, unde, datorită legitimaţiei sale, pătrunse fără dificultate. Apoi căută o cabină telefonică; trebui să aştepte puţin, fiindcă cei în costume de baie aveau multe convorbiri palpitante.

Formă numărul de-acasă al doctorului Chrudimský şi consideră un adevărat noroc faptul că doctorul se întorsese.

— Sînt în trecere pe lîngă casa dumneavoastră, spuse Čadek, pot să fac o escală?

— Ceva important, inspectore?

Întrebarea aceea neutră îi sună suspect lui Čadek.

— Nu, nu, mă gîndeam numai aşa… Nimic nou?

— Absolut nimic. Dacă vă grăbiţi, mă mai prindeţi. Cel mult într-o oră am plecat.

— Iertaţi-mă – insistă Čadek, mutîndu-şi nerăbdător greutatea de pe un picior pe altul – ştiţi, curiozitatea… Ce mai face Fróny?

— Se comportă excepţional. Chiar azi dimineaţă am făcut o plimbare împreună.

—- Ce mai spunea?

— Nimic important. E cu gîndul la cursuri. Totul merge mai bine decît mă aşteptam. Pe scurt, porneşte atît de hotărîtă în noua viaţă, încît o s-o putem lăsa în pace, cu conştiinţa împăcată.

— Credeţi?

— Sigur că da; de ce vă îndoiţi?

— De nimic, mulţumesc. Deci aş trece degeaba pe la dumneavoastră, nu?

— În ceea ce-o priveşte pe Fróny, da. Altfel îmi face plăcere să vă văd, inspectore, de cîte ori aveţi ocazia, treceţi pe aici.

— Bineînţeles, răspunse Čadek şi lăsă îngîndurat receptorul.

După masă se ocupă cu anchetarea relaţiilor familiale ale Frónyei. Deocamdată îl lăsă deoparte pe doctorul Chrudimský, cu minciuna lui cu tot. Cercetînd, află că Fróny era unicul copil al unei oarecare Františka Brabencová. Deci numele de Brabencová Fróny nu-l avea după tată, care figura în acte ca necunoscut. Tot actele spuneau că Jirka Boček provenea dintr-o foarte onorabilă familie de lăcătuşi. Toate rudele erau oameni cumsecade, numai Jirka se dovedise oaia neagră a familiei. Nici nu putea fi vorba ca tatăl lui Jirka să se fi încurcat cu Františka Brabencová şi nici o altă combinaţie nu apărea posibilă. Gîndul secret al lui Čadek despre o eventuală legătură de rudenie între Boček şi Fróny se dusese pe pustii. Acum trebuia să mediteze la felul în care îl va ţine în mînă pe doctorul Chrudimský; spera că tînărul nu va face nici o prostie care să-i pricinuiască necazuri pe viitor. În sfîrşit, Čadek îl chemă la el pe detectivul Draboch.

— Urmăreşte-l pe doctorul Chrudimský, vezi ce face în timpul liber, ordonă inspectorul.

Draboch îşi notă cu atenţie cîteva detalii, după care îi spuse lui Čadek că doctorul Barák ar vrea să-i vorbească. Čadek se duse la şef, bucuros că avea o noutate interesantă de comunicat. Dar nu apucă să deschidă bine gura şi rămase uluit de ceea ce auzea de la doctorul Barák. Inspectorul sta nemişcat, ca ţintuit pe loc, şi biroul începu să se învîrtească ameţitor cu el.

— Cum? îşi reveni el cu o tresărire nervoasă.

— Doar îţi vorbesc ceheşte, repetă doctorul Barák. Ambulanţa s-a întors goală. În casa lui Karta nu mai era nici un suflet viu, în afară de gîndaci. Nimeni nu ştie unde a dispărut bătrînul Karta.

IX

CERCETAREA MINUŢIOASĂ făcută sub supravegherea atentă a lui Čadek ţinu pînă seara tîrziu, fără să ducă la nici un rezultat. Bătrînul Karta dispăruse fără urmă. Singur nu ar fi putut pleca. Čadek îl văzuse cu o zi înainte şi se convinsese de starea jalnică, de necontestat a bolnavului.

Toţi locuitorii sectorului cinci puteau afla ce se petrece. Čadek nu avea de ce să ţină secretul profesional. Dimpotrivă, spera că s-ar găsi indicii mai uşor dacă mai mulţi localnici ar şti cîte ceva. Din păcate, nici vecinii cei mai apropiaţi habar nu avuseseră de dispariţie înainte de descoperirea poliţiei.

Oare răpirea bătrînului Karta să fi intrat în planurile lui Jirka?

Čadek ajunse în patul lui noaptea tîrziu, mort de oboseală, frămîntîndu-se încă. Nu mai era vorba de duelul lui declarat cu inamicul Jirka Boček, ci pur şi simplu de apărarea deznădăjduită a onoarei profesionale.

Lui Čadek îi revenea mereu în minte Fróny, care fusese în vizită la bătrîn cu douăzeci şi patru de ore înainte. Încercase probabil să-l îmbrobodească pe doctorul Chrudimský şi acesta se lăsase antrenat. Čadek se hotărî ca a doua zi să se ocupe serios de Fróny.

Dis-de-dimineaţă era în picioare şi ajunse la secţie înaintea începerii lucrului în birouri, dornic de veşti proaspete. Nu află însă nimic nou, în afară de faptul că urmărirea continuase toată noaptea şi era încă în plină desfăşurare.

— Este la mijloc o vrăjitorie, oftă el, lăsînd din mînă ultima hîrtie citită.

Îşi luă din cuier pălăria, cu gîndul să pornească spre Fróny. Era înainte de şapte jumătate şi spera s-o găsească la ea acasă. Ar fi dorit să asculte informaţiile lui Draboch despre mişcările lui Chrudimský, dar Draboch nu sosise încă la secţie.

Inspectorul sta să deschidă uşa, cînd intră ordonanţa de serviciu.

— Vă caută cineva, domnule inspector, anunţă el.

— Aşa devreme? se întunecă Čadek. Cine e?

— Domnişoara Brabencová.

— Fróny! clipi Čadek. Nu-mi puteam dori ceva mai grozav! Să intre!

— Şi mai e cineva, spuse ordonanţa, un domn.

— Cine anume?

— Doctorul Havlasa.

— Iar un doctor! E plină lumea de ei! Ce fel de doctor? De unde?

— Nu ştiu. Vrea să vă vorbească. Un domn foarte serios, mai în vîrstă.

— Atunci spune-i, replică nervos inspectorul, că îl rog să aştepte şi dacă nu-mi rămîne timp să discut şi cu el, să nu se supere.

Şi Čadek îşi aruncă pălăria în cuier de la distanţă.

După o clipă intră Fróny. Cu paşi legănaţi, provocatoare, făcînd pe eleganta şi interesanta, cu totul altfel decît în compania doctorului Chrudimský.

— Te-ai sculat devreme, Fróny, o întîmpină Čadek. Ce veşti îmi aduci?

Nu-şi arăta cîtuşi de puţin nerăbdarea care-l mîna spre Fróny abia cu cîteva minute înainte.

— Vi s-a pierdut un pacient, spuse Fróny ironic. Se aşeză pe un scaun fără sa fie poftită şi întrebă direct: Ce-i cu bătrînul Karta, vă rog?

— Tu nu ştii?

— De unde să ştiu? zîmbi ea silit şi batjocoritor. Ce, sînt ghicitoare care citeşte în cărţi?

— Da' de unde ştii că s-a pierdut un bolnav?

Fróny nu avu nici un moment de ezitare:

— M-am dus acolo aseară după ce ai plecat, m-au văzut doi agenţi. Atunci am descoperit că bătrînul îşi luase tălpăşiţa. Acum am venit să te întreb pe dumneata unde e.

Čadek o privi drept în ochi. Interesul ei depăşea interesul unei infirmiere. Mai înainte se pregătise de atac şi acum îl aştepta un contraatac.

— Ascultă, Fróny, eu tot nu pot crede că te-ai fi dezbărat de lenea ta vestită. Am impresia că a trebuit să te scoli înainte de şapte.

— Ei şi?

— De ce te interesează atîta bătrînul Karta?

— Ca să nu cadă vina pe mine, replică ea, scoţînd strengăreşte vîrful limbii din colţul gurii ei frumoase şi bine fardate.

— Ce să fac? Pe faţa dumitale, moşulică, citesc ca-n palmă. Ştii că am fost cu o seară înainte la Karta şi că imediat după aceea bătrînul s-a evaporat.

— Eu mai ştiu ceva, Fróny, spuse Čadek cu gravitate.

— Ce anume?

— Între noi doi, Fróny, atîta timp cît vom mai avea de-a face, tot eu o să fiu cel care întreabă, nu tu. Ştiu ceva, dar nu spun ce. Cînd o să am prilejul o să folosesc ce ştiu acum împotriva ta.

— Aha, îşi ţuguie fata buzele, recunoaşte că te cam întreci cu gluma!

— Fiindcă am încetat să te mai cred. În faţa casei tale stă mereu cîte un detectiv – Čadek exagera înadins – şi va sta acolo pînă o să prindă rădăcini. Poate vrei să mărturiseşti cu sinceritate tot ce mi-ai ascuns pînă acum?

— N-am ce! îi răspunse ea sec. Nu mă mai scoate din sărite tot timpul!

— Atunci, pleacă, zise Čadek şi-i arătă uşa. Nu era nevoie să vii aici pentru ceea ce ai găsit cu cale să-mi spui.

Fróny se ridică de pe scaun, netezindu-şi cu un gest cochet rochia.

— Mă dai afară, moşulică?

— Mda, încuviinţă el, întorcîndu-se spre masa lui de lucru, ca şi cum şi-ar fi continuat treburile, fără să-i mai pese de Fróny.

— Atunci plec, se hotărî ea. Eşti un bărbat tare încăpăţînat. Nu demult regretam că ţi-am ars una în stomac, dar acum mi-ar plăcea să am copite.

Čadek se întoarse cu liniştită bunăvoinţă:

— Îţi atrag atenţia, Frőny: mai bine pleacă imediat şi lasă ieşirile impulsive. O copită ici, o copită dincolo, treacă-meargă, dar pentru unele cuvinte ai putea să te trezeşti la zdup.

Frőny dispăru ca un meteor, fără să mai scoată o vorbă. Trînti uşa atît de tare, încît lampa de pe birou săltă.

— Hm, îşi spuse Čadek, uitîndu-se pe fereastră.

În clipa aceea intră ordonanţa de serviciu.

— Am crezut că a tras cu pistolul în dumneavoastră! exclamă ordonanţa. Ce bubuitură! Ordonaţi s-o reţinem la poartă?

— Nu, răspunse Čadek cu un gest plictisit. Trimite-l mai bine încoace pe doctorul... cum îi spune? Sper să fie mai cuviincios.

Čadek îşi puse pălăria în cap, ca să scurteze vizita de la început, şi nu şi-o scoase nici cînd intră domnul în vîrstă, bine îmbrăcat, cu bărbiţă de ţap încărunţit, cu ţinută distinsă.

— Mă grăbesc, îl întîmpină Čadek, nu vă supăraţi că nu vă pot sta la dispoziţie mai mult de un minut. Ce doriţi?

— Sînt doctorul primar Havlasa, se prezentă vizitatorul.

Čadek îşi concentră atenţia.

— Doctor primar, unde, vă rog? şi îşi scoase pălăria.

Havlasa numi spitalul în care lucra şi Chrudimský.

— Ah, da, spuse Čadek, aveţi o fiică şi este logodită cu doctorul Chrudimský, ei fir-ar să fie!

— Poftim?

— Am spus: fir-ar să fie! se enervă Čadek. Aţi venit aici pentru tînăra logodnică. Şi îl invită pe vizitator să ia loc.

— Îi cam daţi de lucru doctorului Chrudimský, domnule inspector, spuse doctorul primar politicos, dar cu aspră demnitate.

— Îşi face singur de lucru, din pasiune personală, replică inspectorul posomorît.

— Atunci, din păcate, înţeleg... Totuşi cred că în cazul acesta, Karel, doctorul Chrudimský, n-ar fi atît de interesat dacă nu aţi dori-o şi dumneavoastră. Fiica mea pînă acum nu bănuieşte nimic, dar eu sînt informat că în penibila situaţie joacă un anumit rol o tînără...

— O prostituată, lămuri Čadek, cu o plăcere răutăcioasă.

Vizitatorul tresări alarmat.

— Nu mi s-au dat amănunte atît de înfiorătoare, dar şi fără ele nu mi se pare totul în ordine. Am venit să vă rog prieteneşte să puneţi capăt situaţiei, fiindcă nu-l cred pe Karel, adică pe doctorul Chrudimský, în stare să fi ajuns singur atît de departe...

— Aşadar, scurt şi lămurit, mă socotiţi pe mine răspunzător.

— S-ar putea. Iertaţi-mă.

Čadek căzu o clipă pe gînduri.

— Aveţi dreptate, spuse el bătînd cu degetele darabana pe masă.

Se ridică şi puse din nou mîna pe pălărie.

— Bine, domnule doctor. Voi face tot ce pot. Aş vrea să vă promit că totul se va termina chiar astăzi, dar depinde chiar de evenimentele zilei de azi. Mîine am să vă informez mai în detaliu.

Doctorul mulţumi politicos şi se retrase. Rămas singur, Čadek se întrebă dacă doctorul se va fi întîlnit în sala de aşteptare cu Fróny şi dacă ştia că ea era femeia fatală. Apoi ieşi din birou în căutarea lui Draboch, ştiind că trebuie să fie pe undeva prin secţie. În timpul acesta doctorul Chrudimský era fără îndoială la clinică, aşa că supravegherea lui părea inutilă. Îl găsi repede pe Draboch, care-i confirmă că deocamdată considera supravegherea doctorului o pură pierdere de timp.

— Nimic deosebit în comportarea lui Chrudimský, îl informă detectivul pe inspector, se pare numai că intimitatea cu Fróny se adînceşte.

— Tocmai de asta se teme şi sărmanul tată Havlasa, adăugă Čadek sibilic.

Se despărţiră şi Čadek plecă de la secţie, nemaizăbovind să discute cu doctorul Barák. Şeful, care pe linie de serviciu se îngrijea ca inspectorul să aibă totdeauna ceva de lucru la birou, îl scutise zilele acestea de agenda cotidiană, lăsîndu-i libertate deplină.

Pe stradă, fantezia lui Čadek lucra: Fróny putea să aibă vreun motiv, pînă acum nedescifrat, ca să-l răpească pe bătrînul Karta. Aranjase totul în seara aceea şi Karta fusese de acord. Nu avusese nimic împotriva propunerii lui Čadek de a-l interna, deşi mai înainte se opusese vehement. Ştia, probabil, că în timpul nopţii va veni Fróny să-l ia. De ce făcuse asta, era un mister chiar şi pentru cea mai vie imaginaţie. Nu era exclus să-l fi ascuns în casa ei. După aceea îl rugase pe doctorul Chrudimský să-l trateze pe bătrînul Karta. Motivele Frónyei erau serioase, fiindcă Chrudimský îi ascunsese totul lui Čadek. Dimineaţa, Fróny, şireată, bănuise că va primi vizita lui Čadek şi că avea de răspuns la o întrebare delicată, pusă cu eternul lui zîmbet binevoitor. I-o luase atunci ea înainte, cu vizita la birou, şi atît de devreme, ca să fie sigură că o să-l găsească. Nu dorea deloc vizite la ea acasă. De ce? Fiindcă acolo se ascundea bătrînul Karta bolnav.

Mulţumit de înlănţuirea aceasta logică, inspectorul se îndrepta spre locuinţa tinerei; ajunse, urcă îndată cu liftul, apoi sună lung o singură dată, deşi pe cartea de vizită se menţiona că trebuie să suni de trei ori.

Veni să deschidă uşa un bărbat în papuci, cu faţa săpunită şi cu maşina de ras în mînă.

— Iertaţi-mă, spuse Čadek blînd, o caut pe domnişoara Brabencová.

— Pentru ea se sună de trei ori! se supără bărbatul, dar se potoli: Hai, acum intraţi.

Čadek se îndreptă direct spre uşa Frónyei. Bătu în uşă, convins că e încuiată pe dinăuntru.

— Imediat, domnule administrator, se auzi glasul fetei.

Čadek tăcu mîlc şi aşteptă. Dar nu trecu bine o clipă şi zăvorul lunecă, se răsuci şi cheia în broască, şi uşa se întredeschise... un picior al lui Čadek intrase deja.

— Dă-o încoace! şuieră Fróny, scoţînd mîna, nu capul, prin uşa crăpată.

— Ce să-ţi dau? întrebă Čadek cu candoare, nu ţi-am adus nimic.

Atunci Fróny scoase un ţipăt: în uşă se fixase vîrful pantofului bărbătesc. Čadek forţă energic uşa, vrînd să evite un scandal inutil. Fróny zbură înăuntru şi inspectorul nu mai întîmpină nici un obstacol, închise uşa după el şi înaintă un pas:

— Bună ziua, salută el. Ce te uiţi la mine ca un diavol împieliţat, Fróny?

Împotrivirea ei îi confirmă justeţea reflecţiilor anterioare. Şi în afară de asta, observă dintr-o ochire schimbările din încăpere. Unul din colţurile camerei era drapat cu o perdea, ascunzînd un triunghi destul de mare, separat de restul camerei, şi nu părea să fi fost montată de un tapiţer. Perdeaua atîrna pe o simplă frînghie cu capetele fixate în două cuie bătute destul de neîndemînatic.

— Ia te uită, spuse Čadek ridicînd mîna, ţi-ai făcut aici şi un separeu?

Fróny nu-l mai privea cu ochi de diavoliţă, ci ca zece diavoli la un loc. Era îmbrăcată într-un capot frumos, dar asta nu-l vrăji pe Čadek, care se mira cum de Fróny nu-şi dă drumul la gură, copleşindu-l cu înjurături, ca de obicei.

— Ce cauţi aici, la mine? întrebă ea calmă.

— Ţi-am visat azi-noapte perdeaua asta, Fróny, răspunse el. Arăta întocmai aşa. În spatele ei era ascunsă o comoară. Cînd am încercat s-o trag de-o parte, a apărut un zmeu fioros care scrîşnea groaznic, şi m-am trezit.

— Pleacă imediat! scrîşni Fróny.

— Zmeul acela, fată dragă...

Fróny ridică glasul:

— Pleacă imediat! repetă ea. Nu ai dreptul să-mi violezi domiciliul!

— Zi şi tu ceva mai picant, Fróny, glumi Čadek înaintînd. Nu te mai recunosc.

Fróny îi tăie drumul. Respira greu. Čadek o prinse de mînă şi în clipa aceea dispăru toată bunăvoinţa de pe faţa lui. Fróny se sperie la brusca schimbare. Ochii inspectorului fulgerau cu necruţare, trăsăturile îi erau împietrite, sprîncenele, încruntate mînios. Cu un gest experimentat o repezi pe fată la o oarecare distanţă.

— Viperă mică ce eşti, îi reproşa fără ură, de ce încerci să mă duci de nas?

Dintr-un singur gest, smulse perdeaua. Fróny se sprijini de măsuţa de radio şi nici nu crîcni, doar ochii ii ardeau ca doi cărbuni aprinşi.

— Ce-i asta? exclamă Čadek surprins.

După perdea se afla un pat lat. În pat era doctorul Chrudimský acoperit pînă la jumătate. Nu avea haină, nu avea cravată, cămaşa îi era descheiată la gît, iar părul ciufulit.

— În flagrant...! bolborosi Čadek ruşinat şi întoarse faţa speriată.

X

NU MAI ŞTIA cum se trezise afară. Nu păstrase clară imaginea doctorului Chrudimský pe jumătate dezbrăcat, ci imaginea chipului frumos al Frónyei, care în ultima clipă a retragerii lui ruşinoase luase expresia cunoscută: şaizeci-şaptezeci la sută spaimă, în rest, o încăpăţînare semicopilărească.

În timpul acesta doctorul Chrudimský trebuia să fie la spital, pe asta se bazase şi detectivul Draboch! Îşi părăsise deci nu numai logodnica, ci şi obligaţiile de medic. Dădea de gîndit... Bătrînul doctor Havlasa va avea numai bucurii din partea viitorului său ginere! Se ştie că inima de femeie este de nepătruns, dar cînd şi inima bărbatului se dovedeşte la fel, catastrofa devine inevitabilă.

Inspectorul Čadek dădea nemulţumit din cap, mergînd pe stradă, şi trecătorii începură să se uite lung după el.

Eşafodajul bine gîndit se clătina; dar în deducţiile inspectorului era prea multă logică spre a renunţa la ele cu una-cu două. În această afacere, Frónу era un factor executant, doctorul Chrudimský se afiliase şi el rolului. Forţa motrice invizibilă rămînea tot Jirka Boček. Însă ceva trebuia să se întîmple, un indiciu măcar tot o să descopere armata asta de criminalişti! Nu era nici un detectiv şi nici un sergent de stradă care să nu cunoască amănuntele cazului şi să nu fie mereu cu ochii-n patru...

Din ce în ce mai nefericit, Čadek luă tramvaiul în direcţia spitalului; ajuns acolo, arătă portarului legitimaţia.

— Doctorul Chrudimský este aici? întrebă el inutil.

Portarul telefona undeva, apoi îl anunţă că Chrudimský plecase pe neaşteptate. Cînd? După nouă şi jumătate: portarul îl văzuse întîmplător tocmai cînd pleca... Inspectorul lăsă portarului numărul de telefon, cu rugămintea să fie anunţat îndată ce doctorul Chrudimský s-ar întoarce. De acolo plecă la secţie. Confruntă atent momentele succesive: Dacă Chrudimský părăsise spitalul la ora nouă şi jumătate, nu putuse ajunge la Frónу mai devreme de ora zece. Čadek sunase la uşă cîteva clipe după ora zece şi jumătate. Şi acum nu-i rămînea decît să-l mire graba intimităţilor dintre cei doi. Ai fi zis că doctorul Chrudimský se dezbrăcase de haina şi-şi scosese cravata încă din lift!

Frónу îi deschisese lui Čadek uşa cu destulă amabilitate, închipuindu-şi că era administratorul casei, pe care, se vede, îl aştepta. Probabil îl trimisese după ceva... Čadek îşi atribui cu sinceritate numele unor patrupede încornorate şi se întoarse grabnic la casa Frónyei. Puţin îi păsa dacă va fi văzut de ea sau de doctorul Chrudimský!... Intră în lift şi urcă pînă la mansardă, unde îl găsi uşor pe administrator, care recunoscu că, într-adevăr, Frónу îl trimisese să cumpere ceva... De data asta, evident, Frónу făcuse imprudenţa să nu meargă singură după ce avea nevoie.

— Unde aţi fost? întrebă Čadek. Se înţelege că n-o să-i suflaţi o vorbă domnişoarei Brabencová despre întrebările mele.

— Am fost la farmacie, spuse administratorul, şi inima lui Čadek bătu mai tare.

— După ce?

— Un medicament dintr-o reţetă. Credeţi că era otravă? Nu arăta să fie aşa ceva. Era un medicament gata preparat, într-o cutiuţă. Se numea Dit… Dip… sau cam aşa ceva.

— Omule, interveni Čadek emoţionat, chiar dacă mi-ai spune cum îi zice, pe litere ca la telefon, tot nu aş pricepe mare lucru, fiindcă habar n-am de termeni farmaceutici. E destul să-mi spui la care farmacie ai fost după Zipsus ăsta!

— Zips… nu, nu, clătină din cap administratorul, şi-i dădu adresa farmaciei.

Čadek o găsi uşor. Medicamentul fusese eliberat după o reţetă cu antetul spitalului şi iscălit de doctorul Chrudimský, destul de neciteţ, cum semnează doctorii. Se chema „Dipron” şi farmacistul îi explică amabil că erau nişte injecţii antiseptice, care se foloseau cu succes contra pericolului septicemiei, ce ar proveni dintr-o rană, muşcătură de cîine ş a.m.d.

— Mulţumesc, zise Čadek şi plecă repede.

Bătrînul Karta şi farmacia – se cam potrivea. Septicemia, însă, părea ceva cam bizar, pentru că bătrînul Karta nu era afectat de aşa ceva, iar farmacistul zîmbise la ideea că „Dipronul” ar putea fi indicat în tratarea reumatismului la cap sau ramolismentului…

Fiindcă avusese o zi norocoasă, nu se mai miră de veştile bune primite la secţie. Greşeala pe care o săvîrşise pătrunzînd neautorizat la chiriaşa unei locuinţe onorabile şi purtîndu-se acolo după capul său se trecu cu vederea.

La un moment dat, i se telefona de la spital, comunicîndu-i-se că doctorul Chrudimský se întorsese. O nouă cîntărire a timpului îl miră din nou pe Čadek, care constata astfel că ciudaţii îndrăgostiţi nu numai că erau gata să facă dragoste într-un timp record, dar tot aşa de urgent renunţaseră… „De ce s-o fi dezbrăcat sărmanul din cauza mea?” reflecta inspectorul compătimitor. A doua ştire bună părea şi mai importantă. I-o adusese detectivul Klein, un tînăr foarte ambiţios, încă în stadiul de ucenicie la şcoala pentru detectivi.

— Domnule inspector, raportă acesta în poziţie reglementară, am găsit un martor care a văzut ceva suspect în noaptea aceea.

— Care noapte? întrebă Čadek.

— În noaptea cînd fost răpit bătrînul Karta. Martorul lucrează la căile ferate şi tocmai se întorcea de la lucru; traversa maidanul, ca să ajungă mai repede acasă, în „colonie”. S-a minunat văzînd un automobil destul de aspectuos pe drumul plin de bolovani care ducea la casele prăpădite în care locuiesc Karta, Wang-Li şi ceilalţi ca ei.

— Un automobil… oftă Čadek. Şi cum arăta?

— Este căutat deja, zîmbi Klein fericit; am obţinut o descriere foarte precisă: mare, negru, probabil un taxi. Cam pe la ora două noaptea.

În toată treaba asta taxiul pica bine. Bătrînul Karta nu putea merge pe jos şi era imposibil ca Fróny să-l îi tîrît singură, mergînd pe jos.

— Căutaţi taxiul, în special în jurul casei numitei Fróny, spuse Čadek; să se ocupe de asta Pobožný.

— Maşinile care au avut serviciu de noapte sînt în cercetare, adăugă Klein.

— Bine. Precis că o să găsiţi şoferul, care trebuie adus imediat aici.

Fiindcă nu-i mai rămăsese altceva de făcut, porni în căutarea doctorului Chrudimský. Fróny făcuse nişte greşeli în realizarea planului ei sau al lui Jirka. „Dacă Boček era băgat în afacerea asta, o s-o binecuvînteze!” gîndi inspectorul.

Doctorul Chrudimský îl primi posomorît şi Čadek făcu pe prostul, apoi îi spuse că a venit doar ca să-şi ceară scuze.

— V-a prins fata în undiţă, nu glumă! zîmbi el. Tocmai azi dimineaţă a fost la mine doctorul primar Havlasa şi m-a întrebat ce fel de sport practicaţi.

Chrudimský se posomorî şi mai tare.

— Şi ce i-aţi spus?

— Eu, măgarul, am garantat pentru dumneavoastră, răspunse Čadek pe ton de regret.

— Nu contează! Necunoaşterea totală a stării de păcat nu e sănătoasă. Şi îmi pare rău că trebuie să vă atrag atenţia că aţi manifestat o curiozitate ce se cuvenea, să păstreze anumite limite.

— Dumneavoastră la fel, răspunse Čadek cu nevinovăţie, dacă ne gîndim amîndoi la cazul Fróny.

Doctorul Chrudimský se simţi prost; glasul i se înmuie.

— Totuşi nu sînteţi un denunţător, inspectore.

— Sînt, sau nu sînt, spuneţi-mi ce să inventez eu viitorului dumneavoastră socru, ca să nu mă fac de rîs?

— Nimic, se însufleţi doctorul, ar fi preferabil să nu-i spuneţi nimic. Oricum, îmi închipui că nu aveţi în vine apă în loc de sînge?

— Nu chiar, dar nu-mi place să văd sînge acolo unde mai înainte era apă curată.

— Cu Fróny nu-i vorba decît de o aventură, nimic altceva decît o aventură la care se poate ambala orice bărbat. Ne-am înţeles?

— Eu pe dumneavoastră, da; însă dumneavoastră pe mine, nu, replică inspectorul cu o expresie enigmatică. Vreţi deci să tăgăduiţi totul în faţa logodnicei şi a viitorului socru, şi în acelaşi timp să trăiţi aventura sută-n sută?

— Da.

— Atunci sînteţi un mizerabil! încheie Čadek şi se despărţi furios de interlocutorul său.

Nici aspra apreciere nu declanşase mărturisirea doctorului Chrudimský, mărturisire pe care Čadek ar fi ascultat-o cu multă plăcere. Era, deci, necesar ca aventurosul să fie strîns cu uşa.

În cursul după-amiezii fu găsit şoferul taxiului suspectat. Omul era sincer. Un bărbat destul de tînăr stătea în faţa lui Čadek şi îşi răsucea încurcat pe genunchi şapca lui de şofer.

— Am fost acolo, spuse el, m-a angajat o doamnă tînără. Fratele meu m-a ajutat să-l duc pe bătrîn pînă la maşină şi, pe urmă, pînă în casa... Domnişoara nu a mers cu noi, s-a dus acasă înainte...

— Ce bacşiş ai primit de la tînăra doamnă pentru transport?

— Eu... Două sute de coroane, domnule comisar. Dar, asta, pentru că a fost greu cu bolnavul. Nici nu m-am gîndit...

Čadek nu-l sperie deocamdată, fiindcă era clar că şoferul îşi dăduse seama că trebuie să fie ceva necurat la mijloc. Dacă cedase la tentaţia celor două sute de coroane, acum regreta. Povesti sincer toată întîmplarea iar felul în care-şi descrise clienta nu mai lăsa nici un dubiu, mai ales că pînă la urmă şoferul mărturisi că Fróny era o cunoştinţă mai veche: pe cînd Jirka Boček era închis, fusese, scurt timp, unul dintre iubiţii Frónyei. Nu fusese o dragoste mare, se despărţiseră şi acuma el „era în vorbă cu o fată cuminte, nu dintre deocheatele care bat cafenelele”. Dar cînd Fróny îl căutase şi-i ceruse un serviciu în numele vechii prietenii, nu fusese în stare să o refuze.

— Vei mai fi interogat, minţi Čadek sever, deocamdată poţi pleca şi, vezi, evit-o pe Fróny. Va fi spre binele dumitale, înţelegi?

Tînărul, tulburat, plecă şi-l lăsă pe Čadek cu gîndul la faptul real că totuşi bătrînul Karta fusese transportat la locuinţa lui Fróny. Čadek se duse să-i facă o vizită doctorului Barák. „Am nevoie de o aprobare pentru percheziţie la domiciliu, domnule doctor”, adăugase el în încheierea raportului.

Primi aprobarea fără nici un fel de discuţie şi ceru lui Pobožný şi lui Draboch să-l asiste.

— O vom face în lipsa Frónyei, le spuse el. Portarul casei trebuie să aibă duplicatele cheilor. Verificaţi. Veţi supraveghea casa din bufetul de vizavi. Cum se iveşte momentul propice, daţi-mi de veste.

Draboch acţionă conform instrucţiunilor, dar în ziua aceea ocazia aşteptată nu se ivi. A doua zi dimineaţă, Fróny ieşise pentru cîteva clipe să cumpere ceva şi Draboch apreciase că nu era un bun prilej de acţiune. Într-adevăr, fata se întorsese foarte repede. O oră după aceea intra în casa ei doctorul Chrudimský, care întîrzie acolo aproape pînă la amiază. Draboch comunică îndată, adăugînd că Chrudimský părea îngrijorat, iar Fróny era trasă la faţă.

— În ordine, răspunse Čadek, o să-l facem noi să arate şi mai îngrijorat! Schimbaţi-vă.

Îl străbătu un fior: simţea că se apropie deznodămîntul. Frónу va mai avea cum să tăgăduiască? Doctorul Chrudimský va mai putea susţine că trăieşte o aventură amoroasă cu Frónу? Prostul! Cu ce se lăsase momit ca în ultima clipă să se culce în pat cu haina şi cravata scoase, făcînd pe amantul deranjat? între timp, sub pături se chircise în spatele lui bătrînul Karta. În primul moment, lui Čadek nici nu-i trecuse prin minte aşa ceva, însă pe urmă avusese o vagă bănuială. Iar acum putea vorbi de dovezi concrete.

După amiază Frónу nu ieşise deloc din casă şi între timp primise încă o vizită a doctorului Chrudimský. Întîrzie acolo peste o oră. Seara, Draboch, care intrase în tură, era convins că iarăşi n-o să poată pescui nimic, dar pe la ora opt, Frónу îşi făcu apariţia pe stradă. Nu-i puteai vedea bine chipul din bufetul expres, dar Draboch observă că era îmbrăcată pentru o cursă mai lungă şi se repezi la telefon. Într-un sfert de oră, Čadek şi Pobožný ajunseră la locul nevralgic.

— Mergem toţi trei, spuse Čadek, nu mai e nevoie de supraveghere. Dacă ne surprinde Frónу, ea va fi cea surprinsă.

Liftul îi duse pînă sus la administrator, care se cam sperie; apoi îşi trase iute pantalonii, luă cheile şi însoţi poliţiştii.

— Intru eu primul, zise Čadek. Atenţie! La mama Klouzanda m-am pomenit cu un foc ca din senin. De-abia am apucat să mă arunc pe burtă.

Au ajuns repede în antreu. Čadek se temea să nu fie uşa odăii închisă, sau cheia întoarsă în broască pe dinăuntru. Ar fi fost semn rău, ar fi însemnat că în cameră e şi cineva în stare să umble, cum nu era cazul bătrînului Karta. Dar gaura cheii era liberă şi administratorul descuie fără nici o greutate.

— Acum intră, spuse grav Čadek, adresîndu-se administratorului. Voi doi rămîneţi în prag.

În cameră nu mişca nimic. Čadek intră cu revolverul în mînă. Nu se gîndea la bolnav, ci la Jirka Boček. Cu mîna stîngă, răsuci comutatorul. Lumina inundă încăperea goală, dezvăluind şi colţul ascuns de draperie. Čadek înainta şi cu o mişcare bruscă trase în lături perdeaua. Nu se miră deloc văzînd în pat un om descărnat, învelit în pături.

— Veniţi aici, băieţi, strigă inspectorul punînd arma în buzunar.

Bătrînul zăcea pe spate cu ochii închişi. Nu se trezi; slăbiciunea fizică îl cufundase într-un somn profund. Era de o slăbiciune îngrozitoare, devenise de nerecunoscut, părul răvăşit, barba şi mai albită, hirsută, mustăţile încîlcite, toate la un loc făceau din el un spectru de groază.

Čadek se aplecă asupra lui fără dezgust.

— Ascultă, bătrînule, mă auzi?

Karta nici nu se clinti. Čadek îi apucă mîna numai oase şi ridică puţin pătura. O lăsă numaidecît jos, fiindcă sub ea simţi o căldură mocnită, ca de foc.

— Hait! ai zice că are plus şaptezeci de grade! Hei, bătrîne! Uită-te la mine!

Trei capete se aplecară peste pat. În antreu administratorul casei, tremurînd, îl întoarse nervos din drum pe funcţionarul firmei de hîrtie şi filme cino-fotografice, care ieşise din camera lui, împins de curiozitate.

— E mort, spuse Draboch întunecat, gata. Nu vedeţi?

Čadek nu credea. Nu-i venea să creadă. Se uită la buzele celui din pat. Erau întredeschise, bărbia lăsată şi acoperită de barba urît crescută.

— S-ar putea să ai dreptate, Draboch, răspunse el sumbru.

Dădu pătura la o parte, se aplecă şi îndepărtă tifonul de pe faţa oribilă. Tăcea concentrat, numai mîinile îi tremurau. Apoi se îndreptă şi se întunecă la faţă:

— Uitaţi-vă aici, arătă el, nenorocitul a fost asasinat. Trupul slab al bătrînului avea la şoldul stîng o rană de pe urma unui glonte, o rană mai veche şi foarte umflată.

XI

ČADEK ERA OBIŞNUIT să ia măsuri rapide şi eficiente. De data asta însă stătu mult timp tăcut, înclinat asupra jalnicului trup, acum pe jumătate gol. Fireşte, însă, că cei doi detectivi ştiau bine ce trebuie făcut.

Pe Čadek nu-l ţintuia locului vreo nehotărîre; se gîndea profund la iţele încurcate şi de neînţeles ale acestui caz. Nucleul era, fără îndoială, răzbunarea lui Jirka Boček împotriva informatorului Karta, Dar de ce fusese împuşcat în şold tatăl lui Karta? Şi de ce Fróny îi purta de grijă? De ce merseseră atît de departe şi ea şi doctorul Chrudimský? De ce fusese scos Wang din sicriul de zinc?

Čadek se aplecă din nou să mai cerceteze rana. O atinse uşor cu mîna, gest care avu o neaşteptată urmare: Prin trupul pierit trecu un tremur ca un curent electric, surprins şi de Draboch şi de Pobožný.

— Atenţie! exclamă Draboch, Un trup mort, totuşi, nu reacţionează aşa!

Čadek aruncă o scurtă privire detectivului. Se aplecă din nou, şi de data aceasta cercetă inima rănitului. Îi descheie cămaşa mototolită, dar curată, şi-şi lipi urechea de pieptul lui. Nu ascultă mult şi se ridică.

— Ai dreptate, Draboch, spuse el calm, nu e mort. Inima lucrează; slab, ca un deşteptător călcat în picioare, dar merge. La treabă, băieţi!

— Adică? întrebă Pobožný.

— Te-ai oferit primul, aşa că ocupă-te de o salvare. Omul e în agonie şi poate moare pe drum, dar nu trebuie să vă mulţumiţi cu asta. Ai grijă, Pobožný, e foarte important să-l menţinem în viaţă. Pricepi? Cu vreo injecţie, ori cu ce-or şti cei de la spital. Acolo, ai grijă, interzice accesul doctorului Chrudimský: ţine-l la o sută de metri depărtare! Dealtfel, lucrează la altă secţie. Dumneata Draboch, o să ai grijă de celelalte. Ia-ţi pe cineva în ajutor. Trebuie să mi-i găseşti cît mai repede pe Chrudimský şi pe Fróny. Eu aştept aici.

Întinse mîna şi înveli bolnavul... Îşi zicea să rezolvarea cazului se apropie. Dacă Fróny îl adusese pe bătrîn la ea acasă, şi îi ceruse doctorului Chrudimský ajutorul medical sub pecetea tainei, atunci, ştie ea ceva, tocmai datele după care alergase el degeaba pînă acum. Dar s-a terminat! Nu o să mai aibă curajul să încerce să-l mai păcălească.

— Dumneata poţi să te retragi, spuse Čadek administratorului, care se uita intrigat prin încăpere. Cheia lasă-mi-o aici!

Astfel inspectorul rămase singur cu bătrînul, examinîndu-l atent. Trăia, sau chiar în clipa aceea îşi dădea ultima suflare? Čadek parcă simţea aripa îngerului morţii deasupra patului. Liniştea era desăvîrşită. O singură dată se trînti o uşă, cînd celălalt chiriaş din apartamentul divizat plecă de acasă. Čadek l-ar fi ajutat pe muribund, dar nu ştia cum. Se încumetă doar să umezească cu un prosop ud buzele subţiate, fierbinţi şi crăpate ale rănitului. Nu înregistra nici o tresărire. Inspectorul nu regreta situaţia, nu se minţea cu sentimentul

zadarnic de compătimire faţă de acest nenorocit, pentru care dintr-un motiv obscur încetase să mai aibe vreo simpatie. Rana provocată de un glonte în şold, nu cu mult înainte de vizita inspectorului, nu i-o mărturisise. Şi era, fără îndoială, tot isprava lui Jirka Boček, care-i omorîse şi fiul!

Lui Čadek i se părea că timpul trece apăsător de încet, în realitate Draboch se întoarse în mai puţin de jumătate de oră. Nu era singur. Deschise uşa zgomotos şi o împinse înainte pe Fróny.

— V-am adus-o, spuse detectivul, am aşteptat-o în faţa casei: ştiam că trebuie să se întoarcă. Pentru muribund am cerut ajutoare de la secţie. Salvarea e jos.

Fróny era palidă ca varul. În privirea ei se citea cunoscutul amestec de spaimă şi încăpăţînare. Era bine îmbrăcată, dar se vedea că nu se dichisise în linişte. Čadek remarcă imediat amănuntul acesta.

— Trimite sus targa, Draboch!

— Vin oamenii cu ea în urma mea, spuse Draboch.

Čadek îi făcu un semn hotărît fetei să se retragă într-un colţ al încăperii. Nu-i adresă nici o silabă. Fróny primi ordinul lui, strîngînd uşor din umeri, şi se îndreptă spre locul indicat, fără să se opună, cu paşi legănaţi, provocatori. Se străduia să-şi fixeze masca exasperantă a indolenţei. Probabil că din privirea lui Čadek înţelesese că nu mai era de glumit.

— Chrudimský? întrebă Čadek scurt.

— Îl căutăm. Nu e nici la spital, nici acasă. Îl dibuim noi, nici o grijă.

Čadek dădu din cap în semn de aprobare şi-şi îndreptă atenţia spre uşă: după zgomotul de pe coridor, se apropiau cei de la salvare; Pobožný le deschise uşa, ca să poată intra cu targa.

— În ordine, domnule inspector? i se adresă detectivul, lui Čadek.

Primiră încuviinţarea mută, după care îşi făcură nu prea vesela lor datorie. Era de la sine înţeles că Pobožný urma să însoţească transportul.

Čadek, întunecat la faţă, privea totul fără să scoată o vorbă. Fróny nici nu crîcnea. Numai pieptul îi tresălta vizibil. Altfel, încerca să pară cinică.

— Vreau să am cît de repede o ştire despre starea lui, insistă Čadek la plecare.

În sfîrşit întoarse capul spre Fróny.

— Vino-ncoace, îi porunci el sec.

Fróny înainta lent şi legănat, înfuriindu-l. Dar cînd vorbi, glasul lui sună rece:

— Fróny! – şi se uită sever în ochii fetei – Te arestez.

— De ce? întrebă ea ridicînd sprîncenele a mirare.

— Asta ai să mi-o spui chiar tu. Cine l-a împuşcat pe bătrînul Karta?

— Boček, răspunse ea fără ezitare.

— De unde ştii?

— Karta mi-a spus-o, moşulică.

— Bine. Dar înainte de a continua discuţia, ţin să-ţi atrag atenţia asupra unui lucru: de cîte ori ai să-mi mai spui moşulică, de atîtea ori am să te plesnesc!

— Unde? hohoti ea.

— Văd eu unde.

— Sînt un boboc abia ieşit la baltă, spuse Fróny batjocoritoare, lăsîndu-se greu pe un scaun. Ce vrei de la mine?

— Nimic despre care n-ai fi şi tu informată. De ce te interesează bătrînul Karta?

— Odată, într-o noapte, m-ai întîlnit acolo. Ţi-am spus de atunci: îl vizitam din milă.

— Avea şi atunci rana asta urîtă? Ştiai de ea?

— Ştiam.

— De ce nu mi-ai spus nimic?

— Fiindcă bătrînul nu vrea să duc buhul prin lume.

— De ce nu vrea?

— Fiindcă se temea de Jirka. Nu te prea duce capul.

— Ia zi, Fróny – dar răspunde-mi fără mofturi – de ce se temea? Ce ţi-a spus bătrînul despre toate astea şi tu ce crezi?

Inspectorul nu se trăda, n-aveai cum şti dacă răspunsurile îl mulţumeau sau nu.

— Da… spuse Fróny pe gînduri, ca şi cum nu ar fi fost vorba de ceva care ar interesa-o, ci o simplă confidenţă. Spunea că Jirka ameninţă că se răzbună pe tot neamul. Dacă ar afla că nu a reuşit să-l ucidă pe tata-Karta, s-ar fi întors să-şi desăvîrşească omorul. Atîta lucru am putut pricepe şi eu şi cred că explicaţia te mulţumeşte şi pe dumneata; aşa că, nu mă mai chinui degeaba.

— Dimpotrivă, Fróny, de data asta am impresia că o să scot untul din tine. Cine ţi-a dat ideea să-l aduci pe Karta aici?

— Un cap care gîndeşte, spuse Fróny sibilic.

— Al tău?

— Nu, al lui, al lui tata-Karta. Mie mi-a fost milă de el şi asta-i tot.

— Bine, Fróny! Dar pînă să faci asta, ai aranjat ceva cu doctorul Chrudimský.

— Aşa crezi, oftă Fróny, fiindcă ai dat de el aici fără haină. Karel nu-i numai o fiinţă care gîndeşte, e un om. L-am rugat, şi cînd cineva ţine la altcineva, îi îndeplineşte rugămintea cu plăcere. Numai că din păcate n-am ajuns cu Karel atît de departe cum ţi s-ar fi părut atunci, aici…

— Lasă destăinuirile pentru jurnalul tău intim, Fróny! Am înţeles foarte bine că a fost o cursă, de aceea mă şi vezi acum aici. Dar nu căuta să mă prosteşti că i-ai fi smuls lacrimi lui Chrudimský cu spiritul tău de infirmieră. Am ascultat cu urechile mele cum încercai să-l ademeneşti.

Şi inspectorul îi schiţă aventura sa poliţistă din restaurantul de pe malul Vltavei. Fróny şovăi puţin, dar nu pentru mult timp.

— Asta nu schimbă cu nimic lucrurile, zise ea pe un ton uşuratic. Karel s-a lăsat convins de mine. Nu-l cunoşti pe Jirka; eu îl cunosc. Lui nu-i este frică de dumneata; e o canalie unsă cu toate alifiile anti-poliţie, aşa că am preferat...

— Fróny, o întrerupse inspectorul, crezi că bătrînul Karta era în mai multă siguranţă aici, decît la noi?

— Cine ştie dacă nu? răspunse ea tăios.

— Mincinoaso! Te arestez, cum am spus. De azi înainte s-a terminat cu toate întîlnirile tale cu doctorul Chrudimský.

— Poate te răzgîndeşti.

— Poate, răspunse inspectorul, îngustîndu-şi ochii. Dar dacă te las pe tine liberă, îl închid pe Karlicek al tău. Nici faptele lui nu se împacă prea bine cu litera legii.

— Karel n-are nici o vină! gemu Fróny.

— De ce nu-mi spui tot ce ştii?

— Asta-i culmea! Şi Fróny se ridică enervată. De ce să te învăţ eu pe dumneata? Ce pot să fac eu, dacă eşti cum eşti, ca un flaşnetar orb! Eşti orb! Eşti un moşulică orb, orb! Tu, inspector de secţie? Ha, ha! Abia poţi să adulmeci cu mustăcioarele de pe bot, ca un iepuraş; sărmanul moşulică!

Čadek rămase calm.

— Ascultă, Fróny! Ce vrei să spui tu cu vorbele astea? De ce-s eu orb? De ce-mi vorbeşti aşa?

— ... Aşa cum plîngea Christos pe cei orbi... După colţ e o farmacie, du-te şi cumpără-ţi de acolo ce nu ţi-a dat Dumnezeu, accentuă Fróny repezită.

— Despre farmacie ştiu, răspunse Čadek, amintindu-şi de „Dipron”.

— Ei, vezi! Ţi-ai vîrît nasul şi pe-acolo? Să-ţi spun tot, ca să mă laşi în pace! Astă seară i-a fost rău de tot lui tata-Karta şi am alergat după Karel. Mai mult nu ştiu, poţi să mă faci bucăţi-bucăţele, dacă vrei!

— De ce nu l-ai adus pe Karel, dacă te-ai dus după el?

— Fiindcă nu l-am găsit. Poate e la cinema sau la teatru, nu ştiu...

Se lăsă violent pe scaun. Nu puteai descifra nimic pe chipul ei. Čadek o privi cîteva clipe dus pe gînduri. E posibil ca Fróny să pătrundă mai bine decît el însuşi în misterul răzbunării lui Jirka?

Îşi răspunse cinstit că ar fi posibil.

— Măcar spune-mi, Fróny, i se adresă el, procedezi astfel din bune intenţii?

Fróny pricepu că duşmănia e în regres şi ce vrea să spună inspectorul.

— Nu-mi umblă nici o ticăloşie prin cap. Foarte simplu de observat prin faptul că m-am asociat cu Karel, care nu e un bandit, nici măcar pentru culpa de... de a se fi îndrăgostit de mine.

— Aşaaa? tărăgăna Čadek, îndrăgostit! Eşti sigură, Fróny?

— Altfel, de ce şi-ar pierde vremea cu mine?

— Ei, da… spuse Čadek şi vorbele nu-i erau pe înţelesul fetei. Ar fi mult mai bine dacă te-ai lăsa de gîndurile astea şi ţi-ai vedea numai de cursul de infirmiere. O să vorbesc eu cu Chrudimský, n-avea grijă!

Dar doctorul Chrudimský nu era de găsit. Detectivii anunţau că nu-l mai văzuse nimeni. Čadek începu s-o suspecteze pe Fróny că reuşise, totuşi, să vorbească cu Chrudimský şi că tînărul doctor socotise că e mai prudent să dispară. Fróny însă tăgăduia pînă în pînzele albe. De la spital sosi repede ştirea că bătrînul Karta este încă în viaţă. Septicemia declarată putea fi combătută încă. Dar bolnavul pierduse foarte mult sînge, deşi rana era un fleac; proiectilul rămăsese în corp, lucru constatat de radiografie şi urma extragerea lui. În starea actuală a pacientului operaţia era însă foarte periculoasă. Vechimea rănii nu se putea determina din cauza stadiului inflamatoriu avansat, şi nici nu se putea pronostica evoluţia stării infecţioase,

— Karel prevăzuse asta, adăugă Fróny; ştia de bucăţica de plumb, dar se temea de operaţie, aştepta ca tata să se înzdrăvenească puţin. Spera ca rana să se vindece şi cu glontele înăuntru, şi apoi să intervină eu bisturiul. Ei spun că nu se poate încă? Să aşteptăm…

— Să aşteptăm? Nu mai merge. Nu mai aşteptăm nimic… Acum ne mutăm la noi, dragă Fróny. Aici treburile nu se fac bine. Vii cu mine de bunăvoie, sau iar ai să-mi tragi un picior în stomac?

— Mă duci după gratii, asta vrei?

— Da, vreau, continuă el amabil, dar răutăcios; deocamdată e mai bine să nu faci, de capul tău, vreo prostie şi pe urmă vom avea de semnat amîndoi nişte procese-verbale către judecătorul de instrucţie. Hai, mişcă, fetiţo!

Fróny se lăsă dusă, nu ca un miel la tăiere, ci ca un căţeluş curios.

La secţie Čadek află că fusese chemat de două ori prin telefon de o persoană care nu-şi spusese numele, nici de ce-l căuta. Čadek opri această raportare cu un gest liniştitor:

— Mai stau pe aici, spuse el, poate mai sună o dată, cine-o fi fost.

Dar nu mai sună nimeni. Čadek se debarasă de Fróny, care se despărţi de el, trimiţîndu-i o sărutare pe vîrful degetelor şi cerîndu-i sprijinul în căutarea doctorului Chrudimský.

Spectacolele teatrelor şi cinematografelor se terminaseră demult şi mica armată de urmăritori nu aflase nimic. La ora unu noaptea doctorul Chrudimský încă era dat ca dispărut. Pe la ora două Čadek începu să se teamă pentru el. Trimise detectivi la gară şi în alte puncte ale oraşului, făcînd din asta o problemă majoră. Ultima mişcare cunoscută a doctorului era analizată atent. Pe la opt seara plecase de-acasă. Era deci clar că plecase mai înainte de a fi putut ajunge Fróny la el. Se află că fata întrebase de doctor foarte îngrijorată, dar nimeni n-o putuse informa încotro pornise.

Pe la ora trei Čadek se hotărî să se îndrepte spre casa să dea măcar ochi-n geană. Urmărirea continua şi fără el. Lăsă vorbă la secţie să fie urgent înştiinţat în cazul apariţiei doctorului Chrudimský.

— Îl aduceţi aici, ordonă el, şi-l ţineţi într-o celulă separată. Nu-i strică experienţa.

Nu trecuse mult şi deschidea uşa casei unde locuia.

Spre surprinderea inspectorului în camera lui ardea lumina, iar uimirea atinse culmea cînd intră înăuntru: doctorul Chrudimský dormea în fotoliu, într-o poziţie foarte incomodă, aşteptînd fără îndoială întoarcerea lui Čadek.

XII

SE LEGITIMASE PROPRIETĂRESEI, spunîndu-i că are de rezolvat cu inspectorul o problemă particulară, dar foarte importantă, şi proprietăreasa îi dăduse voie să aştepte. Obosit de munca lui cotidiană şi de efortul suplimentar solicitat de cazul Frónyei, aţipise pînă la urmă, după ce telefonase de două ori la secţie.

Cînd se trezi Čadek, proprietăreasa dormea demult şi habar n-avea de ce se petrece.

— Ai puţină răbdare, zise Čadek, dau o fugă pînă jos, să opresc goana inutilă pe urmele dumitale. Pînă atunci trezeşte-te; ai aici puţin lichior.

Se întoarse repede; doctorul Chrudimský nu se atinsese de lichior, dar se spălase în baie cu multă apă rece pe faţă.

— Al dracului de neplăcut, se scuză el, nu mi-a trecut deloc prin minte că mă cauţi.

— Frónу te-a căutat prima, răspunse Čadek,

— Şi de ce? Ce vrea de la mine?

— E timpul să nu mai faci pe naivul cu mine, se posomorî Čadek. Frónу nu te mai poate căuta; e la arest. Am continuat să te caut eu. La arest mai sînt locuri destule, se înţelege; chiar şi pentru dumneata.

— Pentru mine? Imposibil!

— Sînt cazuri, adăugă inspectorul, cînd pe om nu-l poate scăpa de necazuri nici un titlu academic, ba încă pot să-i devină o povară. E cazul dumitale! Frónу stă la arest, ţi-am spus; bătrînul Karta în spital şi dumneata deocamdată aici?!

Doctorul Chrudimský îşi muşcă buzele.

— L-ai găsit?

— Închipuie-ţi că sînt un îndrăzneţ norocos! Frónу totuşi mi-a reproşat că aş fi orb, dar pe Karta l-am văzut foarte bine.

— Orb? replică tînărul doctor, clătinînd din cap. Iartă-mă, dar e purul adevăr.

Se ridică să ia pachetul de ţigări de pe masă şi luă cu furie şi cutia de chibrituri.

— Nu bănuieşti de ce te aştept aici, inspectare? îl întrebă Chrudimský cu o umbră de ironie.

— Îţi recomand mai multă modestie, spuse cu asprime Čadek. Cele puse la cale de dumneata cu Frónу nu mai sînt o taină. Nu ţi-e frică să te trezeşti într-o bună zi învinuit de moartea unui om?

— Mi-e mai frică de ce mi s-a întîmplat astăzi, pe înserate. Am fost atacat şi puţin împuşcat! Cred că a fost spărgătorul Boček.

Doctorul Chrudimský îşi suflecă mîneca de la haină, dezvelind batista pătată de sînge, cu care îşi legase la repezeală încheietura mîinii.

La pronunţarea numelui de Jirka, inspectorul Čadek înălţă brusc sprîncenele.

— Arată-mi, insistă el întunecat la faţă.

— Este obligatoriu? întrebă tînărul doctor cu nepăsare. În calitate de medic, vă încredinţez că nu este decît o zgîrietură. S-a dezinfectat de la sine, fiindcă în viteza lui glontele mi-a ars pielea. Mai bine să mergem să-ţi arăt locul unde s-a înfipt glontele. Stă acolo şi acuma.

— Unde s-au petrecut toate astea?

— La locuinţa mea. Pe la opt seara. Nu era încă lumină pe coridor. Vroiam să mă duc la Frýny, să văd rănitul. Eram cu faţa spre uşă, gata s-o încui, şi am auzit un zgomot suspect. Spontan, m-am întors...

— Ai zărit agresorul?

— Da.

Ca tînăr celibatar, doctorul Chrudimský locuia într-o garsonieră dublă, la etajul doi al unei case moderne, pe o stradă centrală. Constructorul rezervase un spaţiu îngust pentru lift şi scară, care urca în spirală în jurul liftului. Agresorul îl aşteptase la etajul superior şi, în timp ce doctorul stătea cu faţa la uşa garsonierei sale, agresorul coborîse pe palier, şi trecuse pe lîngă uşa liftului ca orice om care pleacă pe jos. Chrudimský putea să nu-l observe, şi în orice caz, nu avea de ce să i se pară suspect. Totuşi se întorsese brusc, în ultima clipă. Şi-atunci, în penumbra coridorului, zărise un bărbat a cărui înălţime corespundea, după cum aprecia Čadek, cu înălţimea lui Jirka Boček. Bărbatul purta şapcă şi era îmbrăcat într-un costum de culoare închisă. Totul durase o secundă: bărbatul ridicase braţul, gest la care Chrudimský sărise în lături. Simultan, răsunase înfundat împuşcătura.

— Arma avea amortizor, spuse doctorul, dar putea să tragă liniştit şi fără surdină; e atîta zgomot pe strada noastră, încît nimeni n-ar fi auzit. Uneori eşapamentele unei maşini fac mai mult zgomot decît un pistol.

— Hai, lasă astea, dădu Čadek din cap, cu nerăbdare. Ce-a fost mai departe?!

— S-a repezit în jos pe scări, ca un apucat – fugea de-i sfîrîiau călcîiele.

— Şi dumneata?

— Crezi că trebuia să-l urmăresc?

— Nu-i vorba de ce trebuia să faci, ci de ce ai făcut în realitate.

— N-am făcut nimic, recunoscu ruşinat tînărul doctor; eram mult prea surprins. Nu mi se întîmplă în mod curent să tragă cineva în mine, pe la spate.

— Ai rămas în picioare?

— Am simţit ca o smucitură la mîna, dar am ştiut imediat că nu mi se întîmplase nimic grav. Nu port cu mine nici un fel de armă, evident. Mi-am revenit din surpriză cînd am văzut liftul luminat şi urcînd ca totdeauna. Am

înţeles că n-aş fi putut face nimic, dacă aş fi dat alarma, şi m-am hotărît să te găsesc; în legătură şi cu altele, se înţelege…

— O să vorbim şi despre astea. Susţii că nimeni nu a fost deranjat de atac? Casa a rămas în continuare calmă?

— Foarte calmă. Fapta a rămas neştiută de toţi ceilalţi. Cred că m-am gîndit bine cînd am presupus că agresorul a dispărut cu siguranţă şi că nu trebuia să mă tem de repetarea atacului.

— Desigur.

— Omul nici nu s-a mai uitat în urmă, să vadă dacă m-a nimerit sau nu, şi într-o secundă a dispărut la curbura scării. L-am auzit tropăind. Se grăbea grozav. Eu m-am liniştit si m-am uitat în direcţia în care zburase glontele: se înfipsese bine în zid, lîngă rama uşii. Poţi să-l scoţi, inspectore, dacă-ţi trebuie. Sînt sigur că nu l-a observat nimeni pînă acum.

— Ai văzut glontele în întunericul scării?

— Am uitat să-ţi spun că tocmai atunci portarul aprinsese lumina. M-am şi mirat cît de normal părea totul, ca totdeauna.

Čadek îşi turnă un păhărel de băutură.

— Asta-i tot? spuse după ce bău.

— Tot. După aceea am venit direct aici, să te aştept pe dumneata.

— De ce nu la secţie?

— Mi-am zis că ar fi mai bine să vorbim în particular.

Čadek îşi aţinti privirea într-un colţ umbrit al încăperii. Frónу îl antrenase pe doctorul Chrudimský în încurcăturile ei şi Boček, probabil, aflase. Nu-i plăcuse deloc şi se gîndise să rezolve ce avea de rezolvat tot printr-o crimă. Cînd o să se dezlege toate iţele trase de acest criminal?

— Ascultă, doctore, spuse Čadek pe un ton grav, serveşti de paravan în toată afacerea asta. La început ai avut numai un rol în „Armata Salvării”. Rol pe care, dealtfel, nu l-ai susţinut pînă la capăt. Spune-mi, mai întîi, cu mîna pe conştiinţă: te achiţi în vreun fel faţă de încrederea sentimentală a acestei fete?

— Te referi la Frónу? Nu fi copil, inspectore!

— Deci, nu. Bine. Dar Frónу crede că o iubeşti.

— Dragostea e oarbă; mă refer la ea.

— Eu nu sînt îndrăgostit, replică trist Čadek, cu toate că s-a zis că şi eu sînt orb. După Frónу, sînt un biet flaşnetar orb…

— Nici o grijă, îţi deschid eu ochii, inspectore.

— Îmi pare bine. S-o luăm în ordine: Se pare că eşti un actor bun. Frónу te crede în toate.

— Ia mila mea drept alt sentiment, asta-i tot.

Čadek îl felicită cu răceală pentru înţeleapta-i atitudine.

— Să începem, aşadar, spuse inspectorul, din momentul cînd Frónу ţi-a cerut concursul în afacerea bătrînului Karta; acolo, la restaurantul de pe malul rîului, ţi-aduci aminte?

Doctorul Chrudimský înţelese cum stau lucrurile şi-şi recunoscu jenat amatorismul său.

— Într-un singur punct te înşeli, adăugă el, cînd îţi închipui că Fróny mi-a cerut ajutorul pentru… bătrînul Karta.

Čadek nu sesiză nimic aparte şi tînărul doctor rămase calm, zîmbind încurcat, sub privirea intens severă a lui Čadek.

— Acasă la ea nu a fost dus bătrînul, spuse doctorul, ci Karta cel tînăr. Pe el l-ai trimis, inspectore, la spital pentru extragerea glontelui.

Čadek sări ca ars, de tremură podeaua. De mirare, rămase cu gura căscată. Ar fi vrut să-i spună doctorului că nu se cade să fie luat aşa peste picior…

— De unde ştii?! articulă el, dregîndu-şi glasul. Ce fantezie mai e şi asta?!

— Purul adevăr, susţinu doctorul cu simplitate. Asta o făcea pe Fróny să spună că eşti un sărman flaşnetar orb.

Cuvintele auzite parcă se spărgeau în urechile lui Čadek, căzut acum în negura unor gînduri contradictorii. Parcă vocea doctorului venea din depărtări…

— În spital omul o să fie asistat cum trebuie, continuă doctorul Chrudimský. Întîi va fi spălat şi bărbierit. Cîrpele ce-i înfăşurau capul vor fi înlăturate. Acolo e şi lumina mai bună, decît acasă la Fróny. Dacă reuşesc să-l salveze, o să-i dispară masca înspăimîntătoare, de muribund torturat de dureri. În noaptea asta i se hotărăşte soarta, sper. Ţi-am atras atenţia asupra erorii dumitale. Cum ai să-l priveşti atent, o să-ţi dai seama de realitate.

— Doamne! gemu Čadek, aşezîndu-se cu greu.

„Da, s-ar putea! Cui i-ar fi trecut prin cap aşa ceva? Ce, parcă nu s-ar putea ca un om rănit grav la şold să îmbătrînească în cîteva zile cu douăzeci de ani?” îşi zicea, copleşit, inspectorul.

— Nu sînt orb, clătină el din cap, cu un aer nefericit, sînt victima împrejurărilor.

Doctorul ridică iarăşi din umeri.

— Bea, îl îndemnă binevoitor cu paharul, eşti consternat. Eu nu l-am cunoscut nici pe cel bătrîn, nici pe cel tînăr, dar pot să te îndrum, cum m-a îndrumat pe mine Fróny, vrei?

— Mai întrebi?!

— Ei, dar mai întîi am o noutate şi mai teribilă; sper să nu leşini.

— Asta nu, zise Čadek, nerăbdător.

— Karta fiul este tatăl fetei.

Čadek înghiţi în sec, cu ciudă. Tăcu.

— Pare foarte verosimil, inspectare. De fapt, vînd cum am cumpărat şi crede ce vrei. În actul de botez al Frónyei nu figurează numele tatălui. Maică-sa era spălătoreasă, sau aşa ceva, dar se pare că era o femeie foarte cumsecade.

Frőny susţine că mama ei a aflat mult mai tîrziu că cedase unui hoţ de buzunare fără scrupule. Atunci, s-a gîndit că mult mai înţelept ar fi, spre binele copilului ce urma să se nască în curînd, ca tatăl, cu meseria-i dubioasă, să rămînă necunoscut, şi să dispară din viaţa lor.

— Poate, oftă Čadek.

— Mai tîrziu după moartea mamei, continuă Chrudimský, Frőny şi-a găsit singură tatăl. Mama ei muncise din greu; Frőny spune că, într-o bună zi, au găsit-o moartă, cu capul în albie, printre clăbucii de săpun. A fost o femeie necăjită. Frőny nu a luat-o pe calea maică-si, ci a lui taică-său. Năzuinţa ei spre bine, manifestată acum, a moştenit-o de la maică-sa. Viaţa imorală din trecut e o moştenire de la taică-său. A înclinat mai mult spre el decît spre maică-sa; asta se vede şi din grija pe care i-o poartă acum, nu?

— Şi substituirea tatălui cu fiul... spuse nerăbdător Čadek, căruia gîndurile îi galopau înainte.

— La acea substituire s-a ajuns printr-un concurs de împrejurări, cum susţine Frőny. După ce s-a despărţit de dumneata şi a ajuns acasă, zice ea, Karta cel tînăr şi-a găsit tatăl mort. Şi fiindcă se temea de răzbunarea lui Boček, i-a venit ideea să treacă în pat, în locul lui, înlăturînd astfel primejdia, măcar pentru un timp, pînă ar inventa ceva mai bun.

Îşi găsise tatăl mort! Ce întîmplare!

— Care-i părerea dumitale despre rana din şold? întrebă Čadek. Crezi că datează din noaptea în care m-am despărţit eu de Karta?

— Nu, răspunse doctorul cu siguranţă; mai mult ca probabil, după aceea.

— Karta n-a spus cînd a fost rănit?

Da, doctorul ştia. Čadek nu trebui să-şi noteze nimic. Karta fusese împuşcat în noaptea cînd Boček vrusese să tragă în el la cîrciuma mamei Klouzanda. Noaptea aceea mirosea numai a praf de puşcă pentru inspector!

Dar în altă noapte, anterioară, cînd Čadek îl văzuse pe Jirka Boček pentru ultima dată, se auzise o altă împuşcătură, confirmată de mărturia copilului vînzătoruluî de ziare, care dormea sub o fereastră deschisă, în casa vecină. Cui îi era destinat glontele? Wang-Li murise. Karta-fiul fusese împuşcat mai tîrziu. Bătrînul, însă, murise chiar în noaptea aceea şi avusese parte, probabil, de acea înmormîntare ciudată, în sicriul de zinc al chinezului.

Ideea lui Karta cel tînăr de a trece drept tatăl bolnav nu-i venise întîmplător. Hoţul de buzunare se despărţise de Čadek, deşi merseseră împreună pînă la staţia de tramvai de la capătul liniei. Ideea îi umbla în cap chiar de atunci...

— Frőny ce zice de întîmplările astea atît de suspecte? întrebă Čadek, fără să-şi destăinuie gîndurile. Karta era, totuşi, sub protecţia mea. Şi dacă Boček l-a recunoscut şi a tras în el, era mult mai înţelept să-l fi luat eu sub ocrotirea mea.

— Desigur, aprobă doctorul, Frőny, însă, îmi explica aşa: Pe de o parte, tatăl ei nu mai avea încredere în dumneata, zicîndu-şi că ţi-ai înfundat propriul agent; pe de altă parte, se temea de neplăceri, fiindcă tăinuise moartea bătrînului. Cînd s-ar fi însănătoşit, Frőny intenţiona să-l treacă graniţa, sau să-l ducă undeva, în secret, ferit de ochii lui Boček.

— Nu e numai asta, remarcă, pe gînduri, Čadek, aici mai este amestecat şi un anumit Wang-Li.

— Care Wang-Li?

— Wang-Li era soţul femeii care se zice că se îngrijea de bătrînul Karta, explică pe scurt Čadek.

Doctorul îşi aminti şi el.

— Da, ai dreptate. Wang-Li! Dar Wang-Li nu are nici un amestec, doar soţia lui. Frőny îi spunea Mušková, sau aşa ceva. Mušková i-a trimis fetei un bilet, îi scria să treacă să-l vadă pe Karta, la dorinţa acestuia.

— Dar Mušková nu se putea înşela cum m-am înşelat eu. Cîrpele în care îşi înfăşură capul Karta n-au derutat-o, desigur. Şi Frőny a negat cu energie că ar fi fost chemată de Karta.

— Frőny susţine că între Karta cel tînăr şi Mušková existau relaţii amoroase, încă de pe cînd trăia chinezul, înseamnă că femeia ştia de rană. Fiind amanţi, îşi făceau confidenţe.

Čadek îşi simţea creierul în fierbere. Amanţi! Acum se explicau multe, mai ales grija deosebită pentru bătrîn şi tăinuirea substituirii.

— Încă ceva, spuse Čadek, copleşit. De ce m-ai legat la ochi pînă acum? De ce mi-ai ascuns toate lucrurile astea?

Doctorul Chrudimský nu părea deloc stingherit, dar în ochii lui se citea oarecare regret.

— Inspectore, dacă ţi-aş fi spus că vreau să fac pe detectivul, m-ai fi declarat smintit...

— Nu eşti deloc smintit!

— Mulţumesc. Totuşi poate a fost la mijloc şi o sămînţă de nebunie. Nu am altă explicaţie. În esenţă, ar exista un singur motiv, de natură psihologică: Te-ai repezit cu coarnele înainte în afacerea asta. Toţi, şi în special Frőny, ştiu de ce parte te afli. Fata nu are deloc încredere în dumneata. În mine are o încredere oarbă. Numai eu pot să pătrund în misterele cazului, nu dumneata. Este vorba de Jirka Boček, de rolul lui real, de lucruri pe care Frőny le ştie, pe cînd noi, nu...

— Ai dreptate, încuviinţă Čadek.

— Vezi? Dacă te-aş fi informat imediat, ai fi luat măsuri şi Frőny şi-ar fi dat seama că am trădat-o. Şi atunci, gata, s-ar fi dus pe copcă toată încrederea ei! Dar de cînd m-am ghemuit în pat, ascunzîndu-l pe Karta de ochii dumitale, încrederea ei în mine a crescut. Şi totul nu era decît în interesul dumitale. Ai mers pe o cale preconcepută. Eu am lucrat pentru dumneata în secret, dar mai

eficient. Speram ca Fróny să-mi dezvăluie întregul mister şi, după aceea, aş fi alergat să-ţi spun totul, îndată. Tot ce ţi-am comunicat eu acuma despre Karta e de importanţă secundară. Personajul principal rămîne Boček. Fróny ştie ce-i cu el, dar poţi să o şi torturezi, nu vei reuşi să scoţi nimic de la ea. Nu ştiu bine de ce. Sînt sigur că îl urăşte, totuşi are ea un motiv cînd nu vrea să-l trădeze. Cred că aş fi putut afla, în scurt timp, tot ce ştie ea şi de-abia atunci informaţiile mele ar fi avut valoare, nu crezi?

— Desigur, încuviinţă Čadek. Numai că dumneata te-ai speriat de agresorul cu revolver şi ţi-ai părăsit repede toate frumoasele intenţii.

Vocea lui Čadek suna puţin ironic. Ofensat, doctorul se încruntă uşor.

— Să zicem, răspunse el cu enervare, că unui tînăr doctor nu-i prea vine la îndemînă să dueleze, cu pistolul sau cuţitul, cu orice canalie. Mai există, însă, un motiv serios. Azi dimineaţă am constatat că starea lui Karta se înrăutăţeşte primejdios. Tratamentul, în condiţiile oferite de Fróny, se dovedea insuficient. Oricum, Karta tot ajungea pe masa de operaţie. Ce ar fi făcut Fróny cu cadavrul lui, spune-mi te rog? Şi ce-aş fi făcut eu? Ar fi trebuit să-l îngropăm undeva, poate? Ieşisem astă seară ca să merg la Karta. Aveam de gînd să vin la dumneata, după aceea, fiindcă nu mai aveam nici o speranţă în îmbunătăţirea stării lui. Atacul, bineînţeles, mi-a precipitat planul. Am plecat imediat în căutarea dumitale.

Čadek părea mulţumit de explicaţiile doctorului.

— Să mergem, spuse el, şi se ridică. Deocamdată ajunge.

Se făcuse destul de tîrziu. Strada era pustie. Čadek calcula timpul aproape cu groază. Îşi dădu seama că îi rămăsese extrem de puţin pentru odihnă, dacă vroia să-şi continue lucrul dis-de-dimineaţă. Ajunseră la locuinţa lui Chrudimský.

Aprinseră lumina pe coridor şi Čadek cercetă locul unde se oprise glontele. Îl scoase cu un briceag şi-l cercetă superficial. Analiza atentă o lăsa în seama specialistului în arme de foc. Suprafaţa metalică a glontelui se deformase puţin la şocul cu peretele. Čadek îl înfăşură în batistă, ştiind totodată că şi gaura din zid păstra dovezi suficiente în privinţa calibrului armei.

— Acum du-te la culcare, doctore, zise inspectorul. Broasca este intactă. Dimineaţă va fi postat în faţa casei un detectiv, care l-ar putea recunoaşte pe Boček, chiar dacă s-ar deghiza în contesă.

Aşteptă pînă se trînti uşa în urma doctorului şi după aceea mai ascultă o clipă în coridor. Cu un oftat, începu să coboare şi, ajuns jos, o căută pe portăreasă, rugînd-o să-i deschidă. Aceasta vroia să ştie de unde vine şi întinse mîna după bacşiş. El îi arătă insigna şi ieşi în stradă.

Era ora la care strada se odihnea cu adevărat, deşi pentru puţin timp şi nu cu desăvîrşire. Aerul era proaspăt, se respira bine, dar pe inspector îl dureau picioarele şi ar fi vrut să doarmă cît de puţin.

Čadek se îndrepta spre secţie. Se gîndea că cel mai bun lucru ar fi fost să se întindă pe canapeaua din biroul său. Doctorul Barák era în serviciu de noapte. O să-i facă plăcere să asculte noutăţile. Ar putea s-o trezească şi pe Frónу, aşa, pe neaşteptate, şi atunci va fi ceva mai maleabilă, decît în împrejurări oarecum normale. Dis-de-dimineaţă – fără zăbavă – la roşcovana Mušková, în sectorul cinci! Apoi informaţiile asupra stării lui Karta! Doamne, avea griji destule! Pe strada în pantă, se grăbea cineva. Paşii grei răsunau zgomotos, cu un ecou sacadat.

— Nu te supăra, spuse Čadek, tăind drumul, bărbatului care se grăbea, nu ne cunoaştem cumva?

Bărbatul cu geanta plină de ziare nu era atît de perspicace. Se opri, aplecînd capul, ca să-l recunoască în lumina slabă pe cel din faţa sa.

— Dumnezeule, dumneavoastră sînteţi, domnule inspector?! V-aţi şi sculat, de la ora asta?

— Nici nu m-am culcat, răspunse Čadek. Nu vreau să te reţin, văd că eşti grăbit.

— Cîteva clipe nu contează, domnule inspector.

— Prietene, dacă tot ne-am întîlnit, din întîmplare, şi fiindcă sînteţi vecini, spune-mi, tînărul Karta avea relaţii cu nevasta lui Wang-Li?

— Hm, răspunse omul, credeţi că i-au făcut de petrecanie chinezului? Nevastă-mea zice că da. Dar n-au scăpat o vorbă. Eu unul nu ştiu nimic. După moartea lui Wang-Li, nimic nu s-a mai putut dovedi, fiindcă a dispărut Karta.

— Bineînţeles. Îţi mulţumesc şi nu te mai reţin.

Bărbatul cu ziarele o porni din nou foarte grăbit. Čadek mergea mult mai încet, în direcţie opusă.

Îl depăşi tramvaiul de serviciu pentru transportul salariaţilor matinali. Trecu un taxi în mare viteză. Se lumina de ziuă.

Poarta de la secţie, ca o uriaşă gură neagră, îl înghiţi pe Čadek, care îşi căută imediat şeful. Discutară pe îndelete, după aceea doctorul Barák îl chemă, la cererea lui Čadek, pe detectivul Klein. Tînărul, care trebuia să-l supravegheze pe doctorul Chrudimský, îşi lua rolul foarte în serios.

Dar Čadek nu mai spera să găsească prea repede cheia enigmei. Intră în biroul expertului de arme şi lăsă acolo glontele turtit cu eticheta de rigoare. Fericitul funcţionar dormea încă şi cîţi alţii la fel ca el…

Revenind pe coridor, Čadek opri o femeie bătrînă, care făcea curăţenie prin birouri şi trebuia să se apuce devreme de treabă, ca totul să fie în ordine pînă la şapte şi jumătate.

— Lasă curăţenia, mătuşă, o bătu el pe umăr; ia, te rog, termosul meu şi adu-mi cît mai repede, de la bufetul din colţ, cafea şi şase cornuri calde.

După aceea îl chemă la el în birou pe gardianul de noapte şi-i ordonă s-o aducă imediat pe Frónу Brabencová.

Sosi foarte repede. Nu-i priise noaptea petrecută în detenţiune preventivă, dar nu arăta nedormită. Mediul în care se trezise pe neaşteptate îi trezise iar cinismul de odinioară, tonul specific prostituatelor. Čadek regreta din fundul sufletului schimbarea. Îi vorbi liniştit. Poate, totuşi, într-o bună zi, fata asta va reuşi să smulgă definitiv rădăcinile trecutului şi să înceapă o viaţă într-adevăr nouă. Dar pentru asta era necesar să dispară de la orizont spiritul rău al vieţii ei, Jirka Boček.

— Moşulică, zîmbi ea fără chef, înainte de a discuta întreabă la spital ce e cu Karta.

— Tatălui tău îi merge destul de bine, răspunse el, privind-o aspru.

Fróny, spre care Čadek întorsese lampa de birou de cînd intrase, făcu o strîmbătură.

— Cînd ai aflat că-i merge destul de bine? întrebă Fróny, ridicîndu-şi de pe frunte o şuviţă neagră.

— Azi-noapte.

— Ai telefon aici, arăta ea spre aparat; sună acolo, repede, să aud şi eu ce-o să-ţi spună. Dacă nu, nu deschid gura, chiar dacă ai folosi cheia de desfăcut conserve. Spui că-i taică-meu, deci am motive să fiu îngrijorată.

— Şi nu e?

— Unui singur om i-am spus eu asta – şi i se aprinse brusc o strălucire în ochi – şi el m-a turnat. Te-a trimis la mine şi tot ce ştii, de la el ştii. Bine! zise ea furioasă şi ochii strălucitori i se umeziră. Sînt o proastă, bine mi-a făcut. Singur n-ai fi aflat nimic.

Čadek trase lîngă masă încă un scaun.

— Aşează-te, Fróny! Te înşeli. Singur l-am găsit pe Karta, pe tatăl tău. Şi pe Karlícek al tău era cît pe-aci să-l închid.

— Cum?! strigă ea disperată. Nu se poate! De ce să-l închizi?!

— Nu striga la mine. În afară de asta, Fróny, s-a întîmplat un lucru grav: Jirka Boček a tras astăzi în doctor cu pistolul.

Lui Čadek îi trecuse prin gînd să-i spună că Jirka Boček îl omorîse pe Chrudimský, dar mai pe urmă se felicită că se exprimase în doi peri. Inspectorul rămase surprins de furtuna sufletească stîrnită în Fróny cu cele cîteva vorbe, Fróny începu să strige, împinse scaunul ce i se oferise, întinzîndu-şi mîinile subţiri, crispate ca nişte gheare.

— L-a ucis?! ţipă ea.

— Gura! urlă Čadek. Cu tine, omul poate să înnebunească! A tras în el, atîta ţi-am spus.

— Şi l-a nimerit?

— Puţintel.

Fróny se lăsă în genunchi, cu mîinile împreunate pe genunchii lui Čadek:

— Te rog... – şi tremura toată – spune-mi adevărul! Unde l-a nimerit? E grav? E mort? Nu-mi ascunde nimic, eu, eu sînt curajoasă...

— Ştiu, spuse Čadek stînjenit, ridică-te. Eşti nebună!

Nu ştiuse să se stăpînească şi-şi stricase tactica. Inspectorul o sprijini cu atenţie şi o ridică. Fata căzu din nou; ochii i se măriseră, să-i iasă din cap. Iar o ajută, o aşeză pe scaun şi o mîngîie pe cap.

— Nu i s-a întîmplat nimic, proasto! bombăni el. Eşti o gîsculiţă. Glontele l-a zgîriat puţin la mînă, atîta tot. Nici nu s-a pansat.

— Şi unde e acum? Nu mă minţi?

— Cu tine crezi că îmi arde de aşa ceva? E acasă la el.

În toată purtarea fetei, expresia ochilor speriaţi, gesturile mîinilor tremurătoare, se citea o dragoste pe care Čadek nu şi-o imaginase posibilă. Acum această iubire îl izbea aproape dureros şi avea impresia că în faţa lui se ridică, îngrozitor de repede, un perete de stîncă înalt pînă la cer.

— Nu are nimic, repetă el, crede-mă. Dar cine poate şti dacă Jirka Boček nu va încerca din nou să-l cureţe. Ce-ai mai spune atunci!

— N-o să încerce! şopti ea şi buzele îi tremurară.

— Ce te face să crezi?

— O să am eu grijă.

Atîta aşteptase Čadek. O mîngîie pe Fróny pe umăr.

— Ascultă, Fróny, cum ai să poţi să-l opreşti, cînd eşti la zdup? Spune-mi mie cum, şi o să am eu grijă.

Fróny clătină din cap cu încăpăţînare.

— Sună la spital, spuse ea apăsat şi parcă puţin ruşinată de efuziunea ei sentimentală. Totul depinde foarte mult de starea tatălui meu.

— Adică, Fróny?

— Sună, cînd îţi spun! Pot să-ţi dau şi o coroană, ca să nu-ţi fac pagubă.

Čadek se uită lung la ea. Buzele îi mai tremurau încă. Tăcu şi întinse mîna spre telefon. Fróny sări ca o pisică lîngă el şi-şi lipi capul de receptor.

Aflară imediat că pacientul Karta era în viaţă; glontele fusese scos şi pacientul se afla acum sub supravegherea permanentă a unui asistent cu seringa în mînă. Rămînea o slabă nădejde ca bolnavul să fie salvat.

— Trimit după glonte! strigă în receptor Čadek şi încheie convorbirea.

— Ei. ce zici, Fróny? Te declari mulţumită?

— Nu pot să-ţi spun acum, replică ea. Întîi, lasă-mă liberă. Îl găsesc eu pe Jirka. N-o să-i mai facă nici un rău lui Karel. Dumneata singur n-o să reuşeşti să-l prinzi.

— Pe cine?

— Pe Jirka.

— Eşti nebună, Fróny!

— Nebun eşti dumneata! Ştiu eu ce ştiu. Asta te depăşeşte. Nu-i poţi veni de hac lui Jirka.

— Chrudimský este supravegheat de un detectiv, Fróny.

— Chiar de-ar fi zece diavoli, tot degeaba! Jirka e Satana!

— Şi de ce nu-mi spui ce ştii despre el?

— Pentru nimic în lume!

— Rămîi atunci la noi, pînă îţi vine mintea la cap!

Fróny îşi luă iarăşi atitudinea de femeie pierdută, îşi aplecă puţin capul pe umăr şi privirea fixă a lui Čadek nu mai avu nici un efect asupra ei.

— Eşti ca un flaşnetar orb, aşa că ar trebui să-ţi vină mintea la cap, ţie, nu mie! Tot fraier rămîi, oricît ţi-ar scăpăra mintea!

— Nu te supraaprecia, fato, spuse Čadek dispreţuitor. De ce crezi că Jirka ar fi în stare să-l omoare pe Chrudimský?

— Simplu, rîse forţat Fróny: fiindcă îşi închipuie că i-am destăinuit tot ce ştiu.

— Înseamnă că pentru Jirka eşti la fel de periculoasă ca şi Chrudimský.

— Deloc.

Čadek se uită la ea foarte bănuitor, dar Fróny se înarmase cu un calm imperturbabil. Poate că totuşi doctorul Chrudimský avea dreptate cînd susţinea că Fróny nu se va destăinui nimănui altcuiva în afară de el. Čadek nu intenţiona s-o interogheze în legătură cu datele oferite de Chrudimský. I se părea că verificarea nu ar fi însemnat decît o inutilă repetare.

— Ei, ce?! se răsti ea deodată. Îmi dai drumul sau nu?

— Să mă mai gîndesc, răspunse el, apăsînd pe butonul de sonerie.

Fróny plecă cu paşi legănaţi, ispititori. Evident, încerca să mascheze o puternică frămîntare sufletească. Juca teatru şi inspectorul înţelese asta prea bine. Dorea să fie pusă în libertate, dorea fierbinte să fie afară. După părerea ei, era foarte important pentru Chrudimský. Şi, oare, părerea ei să fi fost mai justă, decît părerea lui Čadek, mai puţin bine informat?

„Să mă mai gîndesc”, îşi repetă pentru sine, nu din teamă pentru Chrudimský, ci din dorinţa de a-l prinde pe Jirka Boček.

Intră în birou femeia de serviciu, cu termosul şi cu punga de cornuri. Pînă atunci aşteptase afară, obişnuită să nu deranjeze. Făcu socoteala şi se întoarse să continue curăţenia.

Stomacul lui Čadek primi recunoscător băutura caldă. Se consumară îndată şi cornurile. Cu gura încă plină, inspectorul întinse mîna după telefon.

— Repede-te după glontele de la spital, ordonă el, strigînd în receptor.

Ferestrele se luminau matinal; Čadek stinse lampa de birou.

Uitîndu-se la ceas, văzu că îi rămînea jumătate de oră pentru odihnă. Îşi scoase haina, îşi aruncă pantofii şi se trînti pe canapeaua uzată. Acoperit de mîntuială cu o pătură subţire, închise ochii şi căzu îndată într-un somn adînc,

XIII

PRIMUL OM CU CARE A AVUT Čadek de-a face în acea dimineaţă a fost doctorul primar Havlasa, condus de omul de ordine în biroul lui Čadek, cu observaţia că domnul inspector tot trebuie să se scoale. Čadek se uită la el supărat, îşi lăsă picioarele pe podea, se aşeză pe marginea canapelei şi-şi frecă faţa cu palmele.

— Nu vă aveam în program, mormăi el.

Doctorul Havlasa se scuză politicos. Spuse că înţelege importanţa altor probleme mai arzătoare, dar că îl roagă să i se recunoască seriozitatea propriilor griji.

— Am cuvîntul dumneavoastră, îi aminti.

— Ştiu, răspunse morocănos, Čadek, iertaţi-mă, uitasem de dumneavoastră.

— Nu face nimic. Am venit singur. Aveţi vreo veste bună pentru mine?

— Pot numai să vă asigur că vă faceţi griji degeaba. Logodna doctorului Chrudimský cu fiica dumneavoastră nu va fi cu nimic umbrită.

— Dar…

— De fapt sfîrşitul acestei afaceri este aproape, îl încurajă Čadek, credeţi-mă. În locul fiicei dumneavoastră, aş avea mai multă încredere în doctorul Chrudimský.

Pe faţă bătrînului medic se aşternu un zîmbet jenat,

— Principiul e frumos, dar discutăm cu femeile. Soţia mea susţine că nici un bărbat de pe lume nu merită încredere.

— Soţia dumneavoastră?! exclamă Čadek şi îl privi lung. Cine ştie! Poate vorbeşte din proprie experienţă.

Inspectorul fusese destul de nepoliticos.

—- Ştiţi, domnule doctor, adăugă el, ridicîndu-se să deschidă fereastra, eu cunosc un singur bărbat în care mă pot încrede în orice împrejurare; e vorba de mine însumi; spun asta şi în privinţa problemei dumneavoastră.

Cu un căscat deloc înăbuşit, încheie vizita şi se grăbi să telefoneze. Află repede că nu intervenise nimic nou în starea sănătăţii lui Karta. Deocamdată problema care se punea era dacă organismul va rezista sau nu va rezista.

Tînărul detectiv Klein dădu raportul de dimineaţă, declarînd că nu se petrecuse nimic deosebit, şi propuse să fie schimbat abia la prînz. Čadek împărţi dispoziţiile şi, frămîntat de gînduri, se grăbi spre spital.

Acolo privi faţa pămîntie a bolnavului. Doctorul de serviciu îi dădu informaţiile de specialitate, pe care Čadek nici nu le reţinu. Karta era în viaţă, însă în stare de inconştienţă, şi nu se putea vorbi cu el. Pe fruntea ca de ceară înnegrită se lăbărţa o pată mare, roşie. Era tuns, bărbierit şi spălat, cît se putuse mai bine. Şi Čadek, uitîndu-se lung la el, nu se mai miră că se înşelase

atît de grav. Karta se schimbase nemaipomenit de la ultima lor întrevedere. Dacă mai adăugai şi barba încărunţită şi părul zburlit, fiul semăna acum nespus de mult cu tatăl lui. La urma urmei, între ei era o diferenţă oarecum mică, de douăzeci de ani, şi Karta cel tînăr trecuse demult de cincizeci.

Totuşi Čadek recunoscu uşor în trăsăturile bolnavului figura bine cunoscută şi se supără pe el însuşi, pentru superficialitatea cu care privise mai-nainte cîrpele ce înfăşurau capul bolnavului. Dacă ar fi fost mai atent ar fi scăpat de multe neplăceri, ba chiar poate întreg misterul ar fi demult dezlegat.

— Păziţi-i ca pe sfintele moaşte! zise el celor de la spital, la plecare.

Apoi, porni grăbit spre sectorul cinci.

Acum nu mai era necesară o atentă diplomaţie, ci mai degrabă o ofensivă puternică. Dacă Fróny ar fi vrut, i l-ar fi putut arăta pe Jirka Boček cu degetul. O oprea însă ceva şi nu era decît situaţia tatălui ei. Îndată ce aceasta se va clarifica, restul va merge mult mai uşor.

Pe drumul prăfuit de la marginea periferiei. Čadek înainta cu paşi repezi. Se uită de cîteva ori cu ciudă la clădirea dărăpănată, moartă la ora asta, la cîrciuma mamei Klouzanda, apoi coborî panta lină ce ducea spre pîlcul de case amărîte de la marginea periferiei.

Se gîndea că la întoarcere poate n-o să mai fie singur. Intră cu bruscheţe în casa lui Wang-Li. Femeia roşcovană şi înaltă era îmbrăcată numai pe jumătate şi tocmai spăla ceva în chiuveta cu smalţul sărit. Privi cu surprindere la Čadek.

— Ce doriţi? întrebă ea, fără să-şi ascundă mirarea.

— Am să-ţi pun cîteva întrebări, spuse Čadek pe un ton mustrător.

Femeia îşi scutură mîinile, le şterse cu o cîrpă şi îmbrăcă repede o bluză.

— Aţi năvălit aici ca un păgîn! zise ea, întunecîndu-se la faţă.

— Şi soţul dumitale a fost înmormîntat ca un păgîn, răspunse tăios Čadek; ceea ce trebuie demonstrat acum. Să fiu cît mai concis, doamnă Wang-Li. Ai fost amanta lui Karta-fiul?

Femeia holbă ochii şi tăcu.

— Ştiai că cei doi Karta şi-au schimbat identitatea?

— Pentru Dumnezeu, ce tot...

— Ţi-ai ucis bărbatul ca să fii liberă în relaţiile cu Karta cel tînăr?

— Sînteţi smintit! strigă femeia furioasă. Doctorul era aici cînd a murit Wang. De unde aţi scornit blestematele astea de minciuni?

Čadek se răsti la ea să tacă. Apoi îi spuse pe scurt toată povestea. Observă cum faţa femeii se acoperea de o roşaţă pete-pete.

— Wang a murit, cum o fi murit. L-aţi pus în sicriul de zinc; pe urmă a venit iubitul dumitale Karta şi ţi-a vorbit de groaza de a nu fi la cheremul lui Jirka Boček. Îl cunoşti pe Jirka Boček?

— N-nu, se cutremură ea. V-am mai spus odată că...

— Puţin, totuşi… Dar totuna e! Ai aranjat împreună cu Karta să-l ajuţi pe bătrîn să treacă pe lumea cealaltă şi chiar aşa aţi şi făcut. L-aţi împuşcat brutal pe bătrînul Karta, fiindcă la zgomotul detunăturii s-a trezit un copil.

— Dumneavoastră sînteţi…

— Ştiu totul. Amantul dumitale a desfăcut sicriul, l-a scos pe Wang şi l-a închis acolo pe taică-său. De ce aţi făcut asta? De ce nu l-aţi îngropat în pămînt pe bătrîn şi de ce v-aţi dat osteneala asta cu bărbatul dumitale? Poate fiindcă i-aţi sfărîmat ţeasta bătrînului şi fiindu-vă frică să nu se vorbească, mîine-poimîine, de crimă, dacă ar fi găsit… Nu-i aşa?

Femeia îşi frîngea mîinile, care-i tremurau.

— Aţi înnebunit! exclamă ea a doua oară. Pe cine am îngropat şi pe cine am scos din sicriu?! Care Karta cel tînăr? Doar l-aţi găsit îngropat în pămînt…

— Ai să vii cu mine, dragă doamnă, o întrerupse Čadek, şi o să-ţi treacă şi cheful de-a juca rolul îngeraşului. Pînă-n seară, gata! Ştim să te întrebăm în aşa fel, că pe limbă n-o să-ţi mai vină decît adevărul. I-aţi trimis fetei, la cererea tatălui ei, un bileţel prin care era chemată la el. Am bileţelul. I l-ai trimis?

— Eu…

— Fróny e la zdup şi Karta, la spital. Trebuie să ţi-i arăt ca să spui adevărul?

Bileţelul despre care vorbea, Čadek nu-l avea, dar era foarte plauzibil să-l fi avut. la el, aşa că roşcovana, vrînd-nevrînd, recunoscu că bărbatul bolnav din casa vecină era Karta cel tînăr şi nicidecum bătrînul. Recunoscu de asemenea că ştie de rana provocată de un foc de armă.

Relaţiile ei intime cu fiul bătrînului Karta nu le explică în nici un fel, dar mărturisi că trăia cu el încă de pe vremea cînd bărbatu-său era în viaţă.

Čadek putea să scoată de la ea tot ce-ar fi vrut.

— Ştii cum a fost împuşcat Karta în şold?

— Nu ştiu, răspunse femeia cu glasul sugrumat de groază, mi-a spus-o a doua zi cînd m-am dus la el…

Se înţelegea de la sine că dacă ştia despre cel tînăr, ştia şi ce se întîmplase cu bătrînul. Dar Čadek nu se interesă deocamdată de asta.

— Ce ţi-a spus despre rană? o întrebă el tăios.

— Spunea… vorbi ea tremurînd toată, spunea că venise Boček la el noaptea, că banditul şi-a dat seama imediat că e vorba de un truc; a tras în el şi…

— Amănunte, femeie, nu ştii nimica mai precis?

— Nu ştiu. Doar n-am fost acolo, Doamne-sfinte! Karta n-a prea vorbit, nici nu era în stare. De-abia mai răsufla, îi era din ce în ce mai rău…

Văduva lui Wang ştia fără îndoială că se terminase cu taina ei. Se uita neliniştită jur-împrejur, de parcă ar fi aşteptat să-i pice din senin un ajutor, o protecţie. Fiindcă îi tremurau genunchii de emoţie, se lăsă pe un scaun, de

trosni sub greutatea ei. Din gîtlej slobozea un horcăit de groază, capul i se bălăbănea într-o parte, închise ochii şi-şi strînse pumnii pe genunchi, pînă i se albiră încheieturile.

Čadek o privea de sus, satisfăcut. Era convins că totul va merge uşor cu ea. Dar va avea oare vreo importanţă în ce priveşte descoperirea lui Boček?

— Ce zici de faptul că Fróny l-a luat la ea pe Karta, dragă doamnă?

— Eu n-am ştiut asta, oftă femeia. Altfel l-aş fi făcut să-şi schimbe hotărîrea şi pe fata aia mai bine aş…

— Unde a pus Karta uneltele cu care a desfăcut sicriul de zinc? Spune mai bine adevărul acum, ca să nu ne mai întoarcem degeaba pe aici.

— Uneltele… repetă ca într-un coşmar.

— Da, uneltele. Metalul de lipit sau ce era, lampa şi aşa mai departe.

— Le avea acasă, undeva în pod, doar era meşter tinichigiu. Pe urmă – pe urmă le-a adus aici…

— Pe urmă le-a dus din nou acasă?

— Nu, răspunse femeia, într-o iritare crescîndă, de nedescifrat pe deplin, sînt aici.

— Arată-mi-le.

Ea se ridică. Čadek îi urmărea cu atenţie mişcările. Ieşi prin uşa întredeschisă în antreu.

— Merg cu dumneata, spuse Čadek, dacă sînt în altă parte.

— Veniţi, spuse ea şi deschise.

Čadek înaintă, dar ea se repezi eu un salt de pisică, trîntind uşa atît de tare în urma ei, de se ridică din prag un nor de praf. Čadek ajunse şi el într-o clipită la uşă şi o forţă cu umărul. Uşa se întredeschise puţin, sus, în colţ, dar mai mult nu, era bine încuiată.

Văduva lui Wang fusese mai iute decît Čadek, şi acum el răcnea degeaba!… Era ferecat înăuntru, în timp ce femeia îşi luase tălpăşiţa. Inspectorul se uită repede jur-împrejur. Cele două ferestruici aveau gratiile solide şi umbrite de vrejurile fasolei căţărătoare. Nimic de făcut! Čadek intră cu umărul în uşă a doua oară. Nu ceda. Cu un gest violent lovi cu piciorul sub broască. De data asta reuşise mai bine. Lemnul trosni, şi la a treia lovitură, şi mai violentă, uşa zbură dată de perete.

Furios, ocărînd, Čadek porni în fugă. Dar zadarnic o căută pe văduva lui Wang; roşcovana dispăruse.

XIV

ÎN PRIMUL MOMENT nu i se păru o tragedie, era numai înciudat că se lăsase dus de nas. Nici prin vis nu-i trecuse că femeia aceia ciolănoasă se va încumeta la o acţiune atît de neaşteptată. O sucise şi-o învîrtise pînă cînd căzuse zdruncinată. Şi totuşi nu-şi pierduse cumpătul; şi-a dovedit tăria hotărîrii şi Čadek se gîndea la ruşinea pe care o va îndura în faţa lui Barák.

Se strădui să-şi îndrepte greşeala. O femeie cu o înfăţişare atît de bătătoare la ochi nu putea dispare cu una cu două. Nu porni singur în urmărirea ei. După cîteva întrebări scurte puse oamenilor din preajma casei, se îndreptă grăbit spre cel mai apropiat telefon. Văduva lui Wang avusese noroc, nimeni nu o văzuse fugind.

Čadek ordonă încercuirea zonei suspecte cu toate mijloacele posibile. Motociclete cu poliţişti săltau de-a curmezişul maidanului, iar la marginile periferiei maşinile vărsau grupuri de poliţişti.

— Faceţi razie! ordonă inspectorul.

Căzură în plasă hoţul de poduri, Viktorín, care dormise sub masă la mama Klouzanda şi încă alţi cîţiva: trei tipi dubioşi, fără domiciliu şi fără ocupaţie, şi o duzină de prostituate cu actele în neregulă. Dar văduva lui Wang se evaporase. Probabil că îşi alesese bine refugiul şi, mai ales, se fofilase la timp.

— Nu-i nimic, mîrîi Čadek, zicîndu-şi că ar merita să-şi tragă o pereche de palme; informaţi toate gările!

După succesul expediţiei de dimineaţă, se întoarse la secţie ca o curcă plouată.

Din fericire, doctorul Barák nu era de serviciu. Čadek ar fi intrat în pămînt de ruşine. Se mai calmă. Draboch veni să-l anunţe că la gara de la periferie fusese zărită o femeie care corespundea semnalmentelor; arăta foarte dezorientată.

— Dezorientată! exclamă Čadek. Aşa. Pun pariu că nimeni n-ar fi observat-o dacă s-ar fi comportat normal. Termină-ţi misiunea Draboch! bolborosi el, înaintînd pe coridor, şi lui Draboch i se păru că îl aude cum scrîşneşte din dinţi.

Draboch sosi cu veşti remarcabile într-un timp record. Ar fi fost o adevărată ruşine să nu dea de urma femeii speriate, zicea el. Femeia fusese atît de emoţionată la gară, încît casierul îşi aminti pînă şi localitatea pentru care luase biletul de drum. Şi nu numai atît. Draboch aflase cu viteza fulgerului că în acea localitate locuiesc nişte rude de-ale ei, undeva, nu departe de Praga.

— După ea! răsuflă uşurat Čadek. Pleci în excursie, Draboch; vara la ţară e minunat.

— Mulţumesc, spuse Draboch recunoscător, o să-mi iau şi plasa de fluturi.

Čadek se închise după aceea în biroul său şi luă o foaie dactilografiată. Gustarea de la ora zece fusese de fapt prînzul său, fiindcă observă cu dezolare că amiaza trecuse de mult. Căscă lung; se aşeză la biroul lui şi începu să citească textul cerut. Ochii i se îngustau, literele se învălmăşeau; îşi scutură capul ameţit, îşi mai veni în fire şi începu să citească atent.

Textul preciza locul de naştere al Frónyei, date din viaţa mamei ei... Čadek notă coincidenţa interesantă între domiciliul de la o anumită dată a lui Karta şi acela al spălătoresei Brabencová. Nu se putea preciza că mama Frónyei avusese relaţii intime cu tinichigiul Karta, dar inspectorul se mulţumi cu posibilitatea acestei situaţii. Nu se gîndi să pornească în căutarea martorilor direcţi, hotărîndu-se să nu întreprindă nimic pînă la întoarcerea lui Draboch. Presupunea că Draboch nu se va întoarce cu mîna goală. Întrebă însă de starea lui Karta şi de felul cum se manifesta Fróny. Nu intervenise nici o modificare în starea muribundului, iar purtarea fetei era normală. Fróny îşi exprimase dorinţa de a mai discuta cu Čadek, dar pe el nu-l interesa deocamdată o nouă întrevedere. Spitalul primi dispoziţia ca evoluţia pacientului Karta să fie anunţata regulat la secţie, mai ales dacă bolnavul ar fi în stare să vorbească la un moment dat. În sfîrşit, inspectorul se întinse pe canapeaua străveche, să se odihnească puţin, şi căzu într-un somn tulburat de vise urîte.

Se trezi către seară, într-o stare de plîns; îl dureau toţi muşchii, îşi simţea capul greu şi gîndurile se succedau cu încetineală. Se învoiră cum putu, hotărîndu-se să doarmă omeneşte noaptea, chiar dac-ar fi să treacă pe sub ferestrele casei Jirka Boček în persoană. Era tracasant că Draboch nu o găsise încă pe văduva lui Wang, deşi acţionase aşa cum trebuia. Wang-Li-Mušková era de negăsit; Draboch se întoarse necăjit la Praga, dar convins că ar aştepta-o zadarnic la alte trenuri, fiindcă probabil văduva se răzgîndise în ultima clipă şi nu mai plecase în provincie.

— Afurisită femeie! Ducă-se! gesticula Čadek. S-o caute altcineva. Şi-aşa pentru mine nu mai are mare importanţă; nu prin ea pot ajunge la Boček.

După ce se răcori ocărînd, ordonă să-i fie adusă Fróny. Cînd fata apăru, era palidă la faţă.

— Ce ştii despre sicriul de zinc, Fróny, şi despre văduva lui Wang? o întrebă brusc Čadek.

— Ştiu pe dracu! răspunse tăios Fróny.

— Taică-tău nu ţi-a spus nimic?

— Ce?

— Că ţi-a trimis bunicul pe lumea-ailaltă cu ajutorul revolverului şi că de teama pedepsei l-a închis într-un sicriu de zinc, în locul unui chinez?

— Ai înnebunit?! ţipă Fróny bănuitoare.

Čadek respira greu, gata să-şi iasă din fire.

— Eşti astăzi a doua femeie care mă face să-mi sară ţandăra. Dar sînt sigur că dacă e cineva nebun aici, acela nu-s eu.

După întrebări şi aluzii obositoare, Fróny continua să tăgăduiască, susţinînd mereu că nu ştie nimic de schimbarea cadavrelor. Declară însă că, într-adevăr, tatăl ei îl îngropase pe bătrîn într-o văgăună de pe maidan, fiindcă în privinţa asta nu mai putea ascunde nimic. Adăugă îndată că totul fusese făcut pentru inducerea în eroare a tîlharului de Jirka; că dacă bunicul murise, era mort şi gata! Ea, Fróny, nu ştia nimic altceva şi nici nu auzise nimic, nimic!

— Bine, spuse Čadek aspru şi se apropie de fereastră, uitîndu-se în strada luminată.

Fróny tăcea. Aştepta răbdătoare. Cînd se întoarse de la fereastră, Čadek părea mai îmblînzit. Ca s-o vadă mai bine pe Fróny, aprinse lampa de birou şi potrivi abajurul.

— Dacă taică-tău nu scapă, Fróny?

Fróny ridică din umeri, fără să răspundă,

— I-ai ierta-o lui Jirka?

— Nu! spuse ea categoric. Pentru mine-i totuna, dacă taică-meu rezistă sau nu; şi sentimentele mele pentru Jirka rămîn aceleaşi.

— Dacă ai vrea, ai putea să mi-l dai în primire pe Jirka, Fróny?

— Nu, cum îţi închipui dumneata, răspunse fără şovăială Fróny, că aş putea să te scap eu de el, aşa, singură, fără ajutorul dumitale. Dacă ne înţelegem, poate vei fi mulţumit.

Čadek lovi cu pumnul în masă.

— O ţii una şi bună, se posomorî el şi minţi: – Ştii că azi iar i-a dat tîrcoale lui Chrudimský?

— Cum? Unde? Ce?!

— Nu are importanţă. Pîndeşte desigur momentul prielnic. Începe să-mi fie teamă, Fróny: Imaginează-ţi zece detectivi în flanc, crezi că s-ar putea ca glontele să se strecoare printre ei, ce zici?

— Ai trimis zece detectivi la Karel?

— Asta-i o hiperbolă poetică. Sînt bucuros că am reuşit să fac rost de un tinerel.

— Unul! suspină Fróny. Şi, pe deasupra, un tinerel!

Se apropie de Čadek.

— Ascultă-mă, îi spuse ea cu înfrigurare, nu trebuie să i se întîmple nimic rău lui Karel!

— Totul stă în puterea noastră.

— Puterea voastră nu face doi bani! strigă ea furioasă. Sînteţi nişte neputincioşi! “Numai eu pot să-l dau gata pe Jirka, înţelegi?

— Nu înţeleg.

— Lasă-mă şi ai să vezi!

— Nu merge! zîmbi Čadek clătinînd din cap.

Dar rămase surprins văzînd efectul cuvintelor lui: atîta încordare, furie şi enervare nu-şi închipuise să dezlănţuie. Sentimentele Frónyei, care fierbea ca un vulcan, i se citeau pe faţă, iar cînd strigă, glasul i se frînse:

— Eu vorbesc limpede! Să mă trăsnească Dumnezeu dacă aş gîndi ce-ţi închipui! Dă-mi drumul! N-o să fug! Ce nevoie ai de mine aici? Le descurc eu pe toate! De ce nu mă crezi?

În acel moment Čadek era convins că nici nu se mai putea altfel decît aşa cum dorea Fróny, şi simţi un fior rece pe şira spinării. Se încăpăţîna din motive serioase, ce aveau pentru ea mare însemnătate, desigur. Era în stare să-şi jertfească şi viaţa pentru a-şi atinge ţelul; iar acum lupta cu forţa publică pe care o reprezenta el, inspectorul de secţie Svatopluk Čadek.

Nu oricui i se întîmplă în viaţă să întîlnească dragostea cu D mare. Fróny o întîlnise. Fróny putea să le arate celorlalte femei că iubirile lor nu sînt decît nişte surogate. Prinţii din poveşti, visaţi la vîrsta de şaisprezece ani, nu erau pentru Fróny doar chipuri de basm. Fróny îşi găsise în Chrudimský idealul, ştiuse să şi-l creeze astfel, în inima ei. Sentimentul trăit nu cunoştea margini şi fata merita aşadar, să-şi facă o viaţă cu totul nouă.

Dar tîra încă în urma ei umbrele trecutului. Čadek nu se îndoia de intenţiile ei sincere. Şi cine ştie dacă tocmai el, Čadek, nu era acela care o trăgea înapoi, tocmai cînd ea de-abia izbutise să scoată capul din mlaştină.

— Ce-ai face, Fróny, o întrebă el serios, dacă te-aş lăsa să pleci?

— Nu mă întreba! îi răspunse fata cu înflăcărare.

Inspectorul se hotărîse, în fond, să-i dea drumul, dar nu vroia încă s-o recunoască. Era aproape convins că nu va putea face nimic singur. Trebuia s-o lase pe fata asta ciudată să acţioneze singură... Tăcea, şi Fróny îi respectă tăcerea. Cu instinctul ei de femeie simţise momentul cînd Čadek începuse să cedeze; ştia că o să-i dea drumul pînă la urmă. Şi nu se înşelase. Inspectorul îi spusese că o să se mai gîndească şi ei îi sclipiră ochii de nădejde.

— Te întorci în celulă, Fróny, zise Čadek, poate că o să-ţi dau drumul chiar astă seară.

— Bine, răsuflă Fróny şi se îndreptă singură spre uşă.

Čadek o lăsă să plece. Fróny mergea de-a lungul coridoarelor, nesupravegheată. Ştia drumul. Şi încă foarte bine! Se anunţă la celulă pe tonul cel mai liniştit şi nici nu luă în seamă scrîşnetul lacătului.

Čadek se pregăti de plecare şi ieşi şi el. Pe coridor întîlni un poliţist bine cunoscut care-l opri.

— Dumneata? spuse Čadek absent.

— Desigur, încuviinţă cu vioiciune poliţistul. Aveţi aici gloanţele şi hîrtiile respective. Dacă mai doriţi să daţi ceva la analiză, spuneţi-mi. Nu era nimic grozav de descoperit. Sînt scrise aici calibrele. Trei sînt la fel, al patrulea, nu.

— Al patrulea nu? se miră Čadek.

— Da. Dar amîndouă armele sînt automate. La revedere. Mă grăbesc să ajung acasă.

Čadek se uită îngîndurat în urma lui. Calibre diferite! Pînă acum crezuse că toate gloanţele, şi cele ce-l răniseră pe Karta şi Chrudimský, şi cele două trase de Boček în locuinţa mamei Klouzanda, proveneau de la aceeaşi armă.

Karta însă fusese rănit în şold de un glonte de alt calibru, mult mai mare.

XV

FRÓNY IEŞI ÎN STRADA în aceeaşi seară fără să mai fie chemată la Čadek. I se spusese că este liberă şi atît.

Čadek trecuse în umbră, dar fără s-o slăbească din ochi. Prima ştire pe care o primi în privinţa ei anunţă că Fróny ajunsese acasă.

A doua zi, plecă de dimineaţă, puţin înainte de ora şapte, în rochia ei frumoasă de mătase scumpă, înfloratã, cu faţa umbrită de o pălărie de pai cu boruri largi şi cu umbreluţa care era o adevărată operă de artă.

În soarele care-şi revărsa vesel lumina proaspătă şi caldă pe trotuare, Fróny se îndrepta spre locuinţa doctorului Chrudimský. Cunoştea probabil programul de lucru al tînărului doctor. Doctorul Chrudimský tocmai îşi lua micul dejun, cînd Fróny intră, urmărită de privirea bănuitoare a servitoarei. Femeia îşi făcuse datoria susţinînd că trebuie să-l anunţe mai întîi pe domnul doctor de vizita primită. Fróny îi mulţumi prietenos şi îi strecură cu discreţie o monedă de cinci coroane.

Detectivii nu ştiau nimic altceva decît că Fróny dormise în apartamentul ei şi că îl vizitase pe tînărul doctor. Čadek era informat şi urma să-l caute el pe Chrudimský, dacă acesta nu i-ar fi comunicat din proprie iniţiativă subiectul convorbirii avute.

Doctorului i se atrăsese atenţia în acest sens, fiind avertizat chiar înainte de eliberarea fetei. Cînd Fróny se apropie de el, era ca şi trădată de fapt. Doctorul Chrudimský se ridică de la masă şi o întîmpină.

— Mi-au dat drumul, spuse ea simplu.

Tînărul doctor îşi juca bine rolul. Îi luă din mînă pălăria şi umbreluţa de soare, cu multă amabilitate, o asigură că are suficient timp pentru ea şi o invită să ia loc. Apoi Fróny fu servită cu o ceaşcă de ceai şi în timpul acesta se uita la el cu o dragoste plină de gingăşie, cîtuşi de puţin stingherită. Nu-şi uitase trecutul, dar asta nu-i crea vreun complex de inferioritate; îi oferea cu simplitate celui iubit toată măreţia şi curăţenia sentimentelor ei.

— Ai avut de suferit necazuri mari, Fróny, spuse tînărul cu un zîmbet puţin jenat, dar te asigur că nu sînt un trădător. Inspectorul Čadek a descoperit, nu ştiu cum, totul.

Fróny înclină capul în semn că ştie foarte bine.

— Atunci nu ai venit să-mi reproşezi ceva? se grăbi doctorul, luîndu-i o clipă mîinile în mîinile lui.

— Nu. Am auzit că ai fost victima unei agresiuni.

Doctorul Chrudimský zîmbi cu expresia omului sigur de sine. Trase sertarul de la măsuţa pe care îşi luau gustarea şi scoase un frumos browning nichelat, pe care îl puse în palma stîngă a fetei.

— Îl port cu mine acum.

Sprîncenele negre ale Frónyei coborîră, desenînd o linia orizontală: se uita la armă cu multă seriozitate şi concentrare.

— Ştii să tragi? întrebă ea.

— Destul de bine, ca să nimeresc un om la cîţiva paşi.

— Te-ai hotărî să tragi, dacă te-ar ameninţa cineva?

— Desigur, ce-aş putea face altceva?

— Mă bucur, răsuflă ea uşurată. În tonul tinerei nimic nu era prefăcut. Trage. Mai bine să tragi primul. Inspectorul Čadek mi-a spus că glontele a trecut la o distanţă de un milimetru de dumneata.

— Un milimetru? şi avu un gest de surprindere. Aş zice, jumătate de metru, Fróny, dar Boček nu este un expert în tragere mai bun decît mine.

Fróny rămăsese stană de piatră. Figura ei semăna cu o mască. În prezenţa lui Čadek ar fi răsuflat greu, i-ar fi fost frică, ar fi ameninţat şi tot timpul s-ar fi lăudat că numai ea poate să-l salveze pe Chrudimský. Imobilitatea ei de acum răspundea unui resort mai adînc, străbătut de gînduri pe care numai ea le ştia.

— Mă supraveghează tot timpul un detectiv, Fróny. E şi acum în faţa casei, sînt sigur. L-ai observat?

— Da. Am fler la detectivi. Dar ei nu sînt în stare să te apere. Bizuie-te numai pe dumneata şi pe mine.

— Pe dumneata?

Ea dădu din cap afirmativ.

— Am vrut să-ţi spun că, de fapt, numai eu pot să-ţi vin într-ajutor. Nimeni altcineva. Inspectorul o să-ţi spună acelaşi lucru. Mi-a dat drumul ca să încerc…

— Fróny – spuse tînărul zîmbind şi se aplecă pe spate cu dezinvoltură – faci din Boček un strigoi!

— Da, chiar aşa şi este, un strigoi, răspunse ea cu seriozitate.

— Şi crezi că poliţia nu e în stare să-l prindă de guler?

— Niciodată n-o să-l prindă. Čadek ar trebui să ştie asta, tot aşa de bine precum ştiu eu.

Zîmbetul dispăru de pe faţa doctorului.

— Mie mi-ai spus chiar tot ce ştii, Fróny?

— Nu, clătină ea din cap, nu ţi-am spus tot.

— Îmi pare rău. Atunci inspectorul te suspectează pe drept?

— Sigur! răspunse Fróny cu o naturaleţe demnă de admirat.

— Dar, pentru Dumnezeu, Fróny, dacă ştii unde poate fi căutat tîlharul, de ce nu-i spui inspectorului?! Nimeni nu-ţi înţelege purtarea. Poate ai obligaţii faţă de Boček şi asta te fac să…

— Deloc, negă ea. Nimic personal.

— Şi banii pe care i-ai luat de la cîrciumăreasă?

Frőny hohoti convulsiv.

— Şi asta ai aflat-o? Banii n-au nici o legătură!

Taina păstrată de Frőny în privinţa lui Boček putea fi legată numai de banii pe care Frőny îi luase de la mama Klouzanda. Čadek la asta se gîndea şi cînd îl înştiinţase pe doctorul Chrudimský că i-a dat drumul fetei, îl sfătuise să aducă vorba de acei bani, îndată ce s-ar ivi prilejul. „Atrage-i atenţia, adăugase el... Eu mi-am pierdut speranţa să mai aflu ceva direct de la ea”.

Frőny răspunsese atît de deschis, încît Chrudimský nu ştia ce concluzie să tragă şi clătină din cap a nedumerire, apoi se hotărî:

— Intenţionezi să-l cauţi pe Jirka Boček şi să-i explici că eu nu deţin secrete ce mi-ar periclita viaţa? Că e fără rost să atenteze la ea?

— Da.

— Şi faci asta cu aprobarea inspectorului?

— Čadek nu ştie precis despre ce e vorba. O să afle abia acum, de la dumneata.

— Frőny...

— Da, rîse ea. Nu ţi-aş fi spus nimic ce n-aş fi vrut să ajungă la urechile lui.

Doctorul înghiţi în sec.

— Să zicem că Boček nu te va crede, oricum. Ce ai să faci pe urmă?

Frőny ridică din umeri şi nu răspunse.

— Asta ar fi pieirea lui. Îl dai, deci, pe mîna poliţiei?

— Poate.

Acum iarăşi nu era sinceră şi Chrudimský simţea foarte bine schimbarea tonului.

— Se pare că ai un plan bine stabilit, Frőny, spuse el cu fermitate. Bine... N-aş vrea să fiu şi mai pisălog decît inspectorul Čadek, dar cred că pot fi mai confidenţial. Mă interesează, fiindcă, evident, ai face toate astea din simpatie pentru mine.

— Da! răspunse Frőny şi se ridică cu multă eleganţă, îţi mulţumesc pentru ceai. A fost foarte bun.

— Frőny, de ceai îţi arde ţie acum?

— Merită într-adevăr să reamintesc de bunătatea ceaiului...

Doctorul Chrudimský nu se ridicase încă. Frőny înconjură măsuţa, se înclină şi-l sărută pe gură. Doctorul primi sărutul. Îşi spunea că ar fi fost lipsit de tact, dacă ar respinge-o, dar nici nu deschise braţele s-o îmbrăţişeze pe Frőny. Îi simţi parfumul delicat, mireasma părului, buzele fierbinţi şi umede. Îi zvîcneau tîmplele şi închise ochii: Frőny nu-i dăruia o sărutare ce-ar fi amintit de viaţa-i trecută, era o efuziune cu totul nouă şi adîncă. Nu prelungi acea clipă. Se îndreptă cu o mişcare foarte naturală şi plină de gingăşie.

— Cu bine, spuse ea încetişor. La revedere.

Apoi plecă fără să mai aştepte răspunsul lui. Surprins, doctorul Chrudimský rămase cu privirea pierdută la uşa pe care Fróny o închisese uşor în urma ei.

Fróny ieşi din casă; porni pe stradă şi dădu colţul. Simţi că cineva merge în urma ei, dar nici nu-i păsa. O opri un glas de femeie.

— Regret că vă deranjez!

Fróny îi aruncă o privire: lîngă ea se oprise o femeie tînără, frumoasă, remarcabil mai înaltă decît ea. Buclele blonde ieşeau de sub bereta pusă oblic, mîinile nu părăseau buzunarele taiorului de culoare deschisă. Fróny o măsură din cap pînă în picioare. Era o persoană din elita societăţii. Purta pantofi scumpi, dar cu tocul jos, nici poşetă, nici alt zorzon feminin, într-un cuvînt, ţinută sportivă. Fără atitudine prietenoasă, se adresa totuşi cu politeţe şi pe un ton foarte sigur.

Alături de ea Fróny părea o floricică de cîmp; şi, realizînd inegalitatea de fond, răspunse ca o adevărată doamnă:

— Cu ce vă pot fi utilă?

— Numele meu e Havlasova, se recomandă domnişoara. Aş vrea să discutăm între patru ochi. Se poate?

Abia cinci minute mai tîrziu, Čadek primea informaţia că Fróny urcase cu o tînără distinsă într-un frumos automobil sport şi că porniseră imediat împreună, nu se ştia încotro.

— Numărul îl am, vîjîia în telefon glasul detectivului, notaţi-l. N-am putut să-l urmăresc, nu era nici un taxi prin apropiere, o să-l găsim uşor, fără grijă, după număr. Maşina nu părea suspectă. Cine şi-ar fi închipuit că o să se întîmple aşa ceva? Cercetaţi urgent cui anume aparţine maşina cu numărul... Vă sun din nou peste cîteva minute, în jumătate de oră o dibuiesc, în afară de cazul cînd domnişoarele ar fi plecat după turtă dulce...

Čadek se grăbi să afle cine era proprietara maşinii. Lucra într-o dispoziţie mizerabilă. De dimineaţă pînă în clipa aceea nu avusese nici o bucurie: Văduva Wang-Li dispăruse fără urmă; nici o ştire care să-i trezească entuziasmul în legătură cu sicriul de zinc; iar cu pacientul Karta nu se putea încă vorbi.

Şi iată că acum i se mai confirma neagra presimţire că Fróny susţinea un dialog intim cu fiica doctorului Havlasa.

Îşi zise că detectivul dirijat de el putea să mai aştepte puţin şi formă numărul de telefon de la vila doctorului Havlasa, undeva în Ořechovce. Îi răspunse subreta, care-l informă că domnişoara plecase cu maşina încă de dimineaţă, unde, nu se ştie, şi că nici unul dintre stăpîni nu era acasă.

Čadek înţelese că domnişoara Havlasa se va duce cu Fróny la vilă. Dar cum nu ajunseseră încă acolo, spuse subretei că va mai suna o dată. Apoi primi numărul maşinii de la detectivul care avusese dreptate în privinţa timpului de depistare a maşinii particulare. Čadek îi strigă la telefon adresa completă.

— Porneşte imediat într-acolo, ordonă el. Ai avea destul timp să ajungi şi cu tramvaiul, dar s-ar putea ca cele două să se înapoieze cu automobilul. Ia mai bine un taxi, ca s-o poţi urmări pe Frónу; vezi încotro o ia la întoarcere. Poate că o să se certe şi Frónу o să plece pe jos, supărată rău, refuzînd maşina. În cazul acesta, nici să nu-ţi treacă prin cap să o iei în taxi.

De-abia pusese receptorul jos, şi fu chemat la alt telefon. Čadek făcu ochii mari, cînd recunoscu vocea doctorului Chrudimský.

— Am primit o sărutare, spuse doctorul Chrudimský.

— Sincere felicitări, răspunse Čadek, gîndindu-se cu groază că tocmai acum logodnica doctorului stă de vorbă fără rezerve cu Frónу.

Ascultă ca pe ghimpi raportul doctorului Chrudimský, cu toate că afla lucruri destul de interesante.

Apoi lovi cu pumnul în furcă şi cînd veni tonul formă furios numărul abonatului Havlasa. Află că domnişoara tocmai sosise şi că avea o vizită. O doamnă? Da. Asta confirma presupunerile lui Čadek şi o ceru la telefon, cu bruscheţe, pe domnişoara Havlasa.

— Ca să nu credeţi cumva că vă cheamă un glumeţ inoportun, spuse el, la telefon – secţia de poliţie, mai precis, inspectorul de poliţie Čadek. Şi dacă nu aţi auzit de mine...

— Aşa credeţi dumneavoastră?! răspunse un glas cristalin, dar cam prea rece. Vă cunosc de la tatăl meu.

— Înţeleg, spuse Čadek, sînteţi pe cale să faceţi un pas nechibzuit. Dacă am avea timp, v-aş putea explica...

— Iertaţi-mă, îl întrerupse tînăra, este vorba de o chestiune strict particulară. O voi rezolva cum voi crede de cuviinţă,

— Pentru Dumnezeu, aşa procedaţi ca logodnică? Atunci cum să vă imaginez în rolul de soţie?

— Păstraţi-vă imaginaţia pentru dumneavoastră, domnule. Logodnicul meu nu este funcţionarul dumneavoastră, ca să mă las înjosită de legătura lui cu o femeie pe care a tratat-o de o boală venerică.

— Ei, bravo! exclamă Čadek, sînteţi cam autoritară pentru o bună căsnicie.

— Nu vă iau pe dumneavoastră de soţ.

— Slavă Domnului! Dar nu este cazul să ne certăm. Vă promit că o să împiedic orice fel de relaţie între această fată şi logodnicul dumneavoastră, dar acum, vă rog să înţelegeţi: aţi încurca o mulţime de lucruri, ocupîndu-vă de aşa-zisa problemă de puritate morală.

— Tîrziu, răspunse ea sec.

— Cum?! se alarmă inspectorul. Nu puteţi să o întoarceţi în glumă?

— Nu sînt artistă. Am dat cărţile pe faţă cu domnişoara Brabencovă şi ea a recunoscut!

— Grozav! spuse Čadek, deznădăjduit. Şi cum arată, sărăcuţa?

— E în salonaş. Acum nu ştiu. Cînd am lăsat-o, rămăsese ca moartă. Nu s-a clintit, nici un gest, dacă vă puteţi imagina! A recunoscut cu demnitate – nici nu mă aşteptam de la una ca ea. Se spune că femeile de stradă sînt...

— Ea a fost femeie de stradă, spuse apăsat Čadek. Dar, desigur, sînteţi în drepturile dumneavoastră... Şi, fiindcă tot aţi făcut-o, dragă domnişoară, fiţi atît de amabilă şi daţi-mi-o la telefon pe Fróny. Cred că asta nu vă afectează onoarea.

— Cu plăcere, răspunse ea pe un ton glaciar.

După cîteva clipe se auzi din nou acelaşi glas atît de rece, încît lui Čadek îi venea să-şi ridice gulerul hainei, să nu răcească!

— Regret, spuse domnişoara Havlasova, fata a plecat.

— A plecat... oftă Čadek. Mulţumesc. Iertaţi-mă că v-am deranjat. Din punctul dumneavoastră de vedere, poate aveţi dreptate, dar eu vă spun că numai femeile sînt vinovate de toate nenorocirile de pe pămînt! Mă refer atît la Fróny cît şi la dumneavoastră. Rămîneţi cu bine.

Trînti receptorul în furcă, oftă din greu şi rămase dus pe gînduri. După cîteva clipe centrala îl sună din nou.

— Ce e? se repezi el.

Era detectivul pe care îl trimisese cu taxiul în Ořechovce.

— Planul nostru a fost grozav! domnule inspector, spuse indignat detectivul. Fróny a ieşit din vilă ca alungată, lacrimile îi curgeau şiroaie şi din cînd în cînd izbucnea în hohote de plîns.

— E în ordine, mormăi Čadek furios.

— Da, grozavă ordine! Aţi spus să n-o iau în nici un caz cu taxiul, l-am lăsat după colţ şi Fróny mi l-a suflat. Pînă să mă dezmeticesc, idiotul de şofer zbura pe sub nasul meu cu Fróny cu tot.

— Fir-ar să fie, dar stîngaci mai eşti!

— Ştiam eu că vina o să cadă tot pe mine! Acum ce să fac?

— Atîta pot să-ţi spun: întoarce-te la staţia de unde ai luat taxiul, dacă nu-ţi mai aminteşti numărul, şi întreabă-l pe şofer unde a condus-o pe Fróny. După ce afli toate astea, vei fi schimbat. Prea eşti ghinionist.

— Am ghinion, într-adevăr, se necăji detectivul; de fapt, ştiţi, se mai întîmplă să-ţi meargă şi prost: Pe dumneavoastră nu v-a închis chinezoaica în casă...?

— Ajunge! strigă tăios Čadek. N-avem timp de povestit acum. Şi puse receptorul în furcă.

Taxiul o dusese pe Fróny acasă, după cum s-a aflat repede. Şi biata fată a rămas acasă pînă seara.

XVI

— CÎTEODATĂ, SPUNEA ČADEK şefului de secţie, doctorul Barák, omului pornit pe treabă nu poate să-i meargă totul strună. Nu numai că are de luptat cu situaţia urmărită, dar şi cu ghinionul care se ţine scai de el. Totuşi niciodată nu trebuie să cazi în deprimare.

— Vrei să-mi dai curaj mie, sau dumitale, Čadek? întrebă posomorît doctorul Barák.

— Bineînţeles că dumneavoastră, spuse Čadek pe un ton domol, se pare că fiica doctorului primar mi-a dărîmat cu mîinile ei delicate tot edificiul; şi astfel se amînă momentul cînd am să-l aduc aici pe Jirka Boček cu eventualii complici. Totuşi am încă nevoie de toţi oamenii mei, dacă nu şi de mai mulţi…

— Ce semeni, culegi, spuse şeful. Iată rezultatele metodelor dumitale originale. Trebuie să ştii că ne-am gîndit: Pînă cînd vei acţiona după capul dumitale? Şi-acum ce ar fi de făcut?…

Čadek ştia că nu-i rămîne altceva de făcut decît să aştepte. Nu îndrăznea să vorbească cu Fróny pînă cînd fata nu-şi va veni puţin în fire după lovitura primită. Nu se mira deloc că. Îşi păstrase calmul. În prezenţa domnişoarei Havlasova şi tot aşa de bine înţelegea cum se transformase acest calm în cea mai profundă deznădejde, aşa cum i-o descrisese detectivul. Acum Fróny sta ferecată la locuinţa ei şi Čadek trimise iar după un detectiv:

— S-ar putea să se gîndească la sinucidere, îi atrase Čadek atenţia; portăreasa să intre, deci, din cînd în cînd în odaia fetei; va găsi ea cîte un pretext. Să observe tot ce se întîmplă în apartament. Oricare portăreasă care se respectă are asemenea talente.

Astfel Čadek află că Fróny scrie şi rupe ce-a scris şi iar scrie, şi iar rupe… E plînsă şi tristă.

Čadek se repezi la doctorul Chrudimský: Deocamdată oamenii poliţiei trebuiau să o lase în pace pe Fróny. Čadek îşi zicea că dacă l-ar zări pe el, chiar de la o poştă depărtare, Fróny s-ar înfuria. Trebuia să mai aştepte să treacă măcar o zi.

Doctorul Chrudimský era pus în temă chiar de către logodnică. Luase o atitudine resemnată, filozofică!

— Trebuie să mă predau, ridică el din umeri; fiţi bun şi înţelegeţi că am motive personale să mă retrag. Am făcut tot ce-am putut.

— Recunosc, încuviinţă Čadek trist, este un rol prea delicat, din păcate.

Doctorul Chrudimský îl conduse pe Čadek pînă la uşă, mărturisindu-i că problema Frónyei încetase dintr-o dată să mai existe pentru el şi că nimeni nu i-ar putea reproşa lipsa de cavalerism…

Čadek plecă oftînd. Cum se afla în spital, Čadek se abătu pe la pavilionul unde era internat Karta.

— Tocmai voiam să trimitem după dumneavoastră, i se spuse acolo. Dacă promiteţi să nu obosiţi prea mult pacientul, puteţi să-l interogaţi.

Čadek se învioră. Promise că va fi atent, că va avea grijă să se oprească la timp şi după cîteva clipe stătea lîngă patul curat al lui Karta.

Pe faţa bolnavului se întipărise o suferinţă fără leac dar semăna cu cel dinainte mult mai bine. Era doar foarte slab şi palid. Se rezema pe şoldul sănătos şi avea ochii deschişi. Suferea probabil de mari dureri, dar le suporta într-o stare de prostraţie. În privirea lui citeai că nu-l mai interesa nimic. N-ar fi întors capul nici dacă în spatele lui s-ar fi prăvălii zidul. Primi sosirea lui Čadek cu o expresie indescifrabilă.

După spusele doctorului care îl trata, Karta nu manifestase nici un fel de emoţie sau surpriză cînd se trezise în mediul de spital. În creier nu mai licărea decît adevărul simplu, elementar; tot ce săvîrşise în taină, tot ce se petrecuse cu el se ştersese, aproape şi rezistenţa sau apărarea împotriva realităţii păreau un zadarnic efort.

Čadek înţelegea procesul din mintea lui, de aceea primele cuvinte fuseseră:

— Foarte bine, Karta. Te însănătoşeşti, după cîte văd. Nu vreau nimic altceva decît să iscăleşti procesul-verbal.

Karta clipea des, de parcă vocea inspectorului l-ar fi călcat pe nervi.

— Poţi să vorbeşti puţin, Karta?

Medicul curant stătea la uşă, urmărind atent scena. Karta ocupa singur o rezervă de două paturi, aşa cum ceruse Čadek, din dorinţa ca bolnavul să primească o îngrijire optimă.

— Da, spuse bolnavul slăbit, cu vădit efort.

— Ai noroc. Viaţa ta a atîrnat de un fir de păr.

— Ştiu.

În felul în care pronunţase cuvintele se simţea resemnarea în faţa sorţii. Čadek se gîndea că acest om nu va minţi. Îşi alese cu grijă întrebările: să fie simple şi substanţiale în conţinut, fără să trădeze cît se ştia şi cît nu se ştia.

— Cînd ne-am despărţit, într-o noapte. Karta, tu te-ai întors acasă şi, ajutat de amantă, ai scurtat suferinţa tatălui tău. Te-a ajutat cu mîna ei Alžbeta Mušková, sau i-ai spus, după faptă, că…

— Nu… horcăi bolnavul.

Nega omorul făptuit asupra tatălui său: bătrînul murise de la sine. Sicriul de zinc? Da. Şi de ce? Fiindcă Jirka Boček nu trebuia să afle de moartea bătrînului, dacă, eventual, copiii sau cîinii ar fi dezgropat cadavrul.

Čadek nu stărui în continuare, deşi argumentul i se părea insuficient. Erau alte lucruri mai importante de aflat: văduva lui Wang ajutase la schimbarea morţilor şi la îngroparea chinezului, amestecul ei era confirmat şi Karta nu credea că ar fi ceva grav.

— Numai dumneavoastră sînteţi de vină… spuse el cu o voce puţin mai distinctă, dar îndată închise ochii, muşchii feţei pergamentoase i se încordară, văzînd durerile mari ce-l chinuiau.

Medicul îi făcu semn lui Čadek, care înţelese. Trecu un timp de tăcere.

Inspectorul smulse cu mare greutate alte cîteva cuvinte neclare în legătură cu un glonte ce l-ar fi atins pe Boček. Dar bolnavul nu apucă să termine, îşi pierduse puterile şi doctorul îl trase de mînecă pe inspector.

— Lăsaţi-l, spuse, îl omorîţi… Mai aveţi răbdare două-trei zile.

Čadek era convins că în afară de cîteva amănunte neinteresante nu mai avea ce afla aici.

Fróny era singura persoană care putea clarifica totul. Metodele obişnuite de cercetare dăduseră greş. Din cauza iniţiativei luate de fata doctorului primar, Fróny ieşea din joc. Čadek se surprinse imaginîndu-şi-l cu dor de răzbunare pe doctorul Chrudimský: îl vedea în faţa altarului, şi-apoi cum fugea cu pulpanele hainei fluturînd, lăsîndu-şi singură logodnica în biserică…

La secţie îl aştepta vestea că fusese căutat de Fróny. Rămase foarte surprins. Fróny dorea să ştie cum se simte tatăl ei. Nu încercase la spital, închipuindu-şi că nu i se va spune adevărul. La secţie se primise înştiinţarea că starea bolnavului este satisfăcătoare şi i se spusese fetei să fie liniştită.

— Am făcut o greşeală, domnule inspector? întrebă Draboch, care vorbise în numele lui Čadek.

— Nu, răspunse Čadek dus pe gînduri, nu înţeleg de ce o interesează pe fată dacă scapă taică-său ori nu?

— Oricum… se miră Draboch.

Čadek nu-i explică nimic lui Draboch, dar era important de ştiut dacă moartea sau viaţa lui Karta are vreo legătură efectivă cu taina Frónyei. Čadek reflectă, bucurîndu-se la gîndul că Fróny îşi manifestase dorinţa de a păstra legătura cu el. Nu ar fi fost exclus ca dezamăgirea încercată să o arunce într-o stare de apatie totală. În fond, Čadek punea foarte multă bază pe o singură realitate: iubirea profundă a Frónyei pentru doctorul Chrudimský nu putea fi nimicită dintr-o dată, oricît de mare i-ar fi fost deziluzia. Şi poate că tocmai aci era cuantumul necesar de forţă motrice pentru rezolvarea cazului.

Fróny era stăpînită de o durere bine înţeleasă de Čadek. Inspectorul se convinse concret, în aceeaşi seară, de starea ei sufletească şi scena îl zgudui, deşi era pregătit la orice. Fróny venise să-l caute la secţie, dar inspectorul plecase şi ea alergă la el acasă. I-a deschis chiar Čadek şi rămase încremenit ca în faţa unei vedenii.

Fata afişa o expresie vulgară, cinică şi provocatoare, ca pe vremea totalei ei decăderi morale. Cinismul femeii care-şi vinde trupul nu mai era o mască pe chipul Frónyei, ci o realitate, puţin alterată de suferinţa sufletească.

După o reacomodare cu vechile deprinderi, Fróny s-ar fi obişnuit încet, încet cu tot ce antrenează o asemenea existenţă. Amănuntele eleganţei ei îşi

pierduseră farmecul; era îmbrăcată, de fapt, ca în ultima vreme, totuşi se simţea o mare diferenţă. Tonul general era provocator: felul în care îşi înnodase eşarfa de mătase la gît, nasturele ce-i încheia taiorul, fardul buzelor, pieptănătura, înclinarea pălăriei şi culoarea ciorapilor faţă de costum; şi întreaga ei atitudine – geanta strînsă sub braţ, mîinile înfipte numai pe jumătate în buzunare…

Se schimbase în rău pe negîndite, o schimbare neintenţionată, exprimînd starea ei sufletească. Čadek intuise bine: Fróny abandonase lupta pentru o viaţă onestă, îngenunchease. Nu se gătise aşa dinadins, automat îşi aranjase pălăria şi se fardase. Nobleţea înfloritä proaspăt din sentimentele ei pure dispăruse. Acum se dichisise cu alţi ochi, care, privind-o în oglindă, îi spuneau că aşa îi stă bine şi nu altfel.

— Poftim înăuntru, Fróny, spuse Čadek cu prietenie.

Dacă în ultima vreme ea-l mai sfidase cu paşi legănaţi, provocatori, fără îndoială, jucase teatru. După ieşirea din spital, mersul ei natural răspîndea farmecul discret al unei tinere femei bine-crescute. Fróny nu fusese niciodată prea instruită, dar avea mintea receptivă şi isteaţă. Inteligenţa şi rafinamentul de bun gust le avea în sînge. Se abătuse pe căi greşite şi totuşi calităţile ei intelectuale se dezvoltaseră pînă şi în acele condiţii; o slujiseră minunat cînd timona fermecată a inimii schimbase direcţia spre doctorul Chrudimský.

Acum, mergînd prin vestibulul luminat cu paşii ei obosiţi, era din nou în spiritul bine cunoscut al localurilor de noapte. Fróny nu mai juca teatru în faţa lui Čadek; se purta firesc, cu natura ei de odinioară.

Îşi scoase pălăria cu un gest de mare oboseală.

— Moşulică, probabil că ai aflat ce mi s-a întîmplat, spuse ea. Se aşează picior peste picior, scoase din tabacheră o ţigară, pe care o puse între buzele prea roşite; tonul era izbitor de grosolan.

Extraordinară putere de preschimbare a femeilor, excelente actriţe în dialogul cu bărbaţii! Orice bărbat, dacă vrea, le poate descifra de la prima vedere, pînă în cele mai fine nuanţe ale deprinderilor şi firii lor. Deşi nu-l pasionase asemenea studiu, Čadek se pricepea să cunoască sufletul femeii după înfăţişarea şi felul ei de a se purta. Toată filozofia, la care ajutase şi vîrsta, era neignorarea faptului că perfectul confident al femeii, semnul ei de recunoaştere, este nota personală în tonul general al modei, infinita fantezie hrănită de cochetărie. Nu este nevoie ca o femeie să-şi dezvăluie sufletul de la prima întîlnire unui bărbat, fiindcă un fleac al toaletei, un gest, o vorbă, o trădează, indicînd ce-i place şi ce nu.

— Aici sînt chibriturile, spuse Čadek străduindu-se să pară cît mai la largul lui. Felul în care Fróny îşi aprinsese ţigara, trăsese în piept fumul şi-l suflase afară, confirma catastrofala metamorfoză numărul doi. Era inutil să-i mai aminteşti de calităţile ei morale, să încerci s-o convingi să nu abandoneze

ideea de a deveni infirmieră sau să-şi aleagă altă meserie cinstită. Fróny se întinse voluptuos, cu ţigara aprinsă între degete.

— Ştii, moşulică, eu sînt o femeie făcută numai pentru dragoste, cum zice cîntecul. La dracu cu infirmeriile! Voiam să fac treaba asta doar pentru Karel. Aş fi suportat orice cu plăcere. Mi-ar fi plăcut orice numai pentru el. Cine zice că dragostea trebuie să fie numai fizică, la una ca mine? Poate să fie şi aşa cum a fost pentru Karel; şi le plăteşte de o mie de ori pe toate celelalte. Aşa sînt eu. Dar dacă am pierdut-o pe cea sufletească, o voi avea iar pe cealaltă!

— Îl urăşti pe Karel? întrebă încet Čadek.

— Nu vorbi prostii! răspunse ea sec. El nu mi-a vrut decît binele, ca şi dumneata de altfel. Nu era nevoie să vă obosiţi atîta!

Trase din ţigară, pînă se aprinse ca jarul.

— N-am venit ca să ne împăcăm, adăugă ea. Ce e cu taică-meu?

— Ce să fie? Bine. Am stat de vorbă cu el.

— Ce-a spus?

— Multe, Fróny.

Čadek luase o atitudine gravă, dar n-o păcăli pe Fróny.

— Nu vorbi aiurea, flaşnetarule orb! Ştiu eu ce putea spune tata şi ce nu. Am aranjat totul împreună, la amănunt, înainte de a-l lua la mine, pentru că bănuiam că o să-ţi faci într-o zi apariţia. Crezi că se face bine?

— Cred. Te interesezi ca fiică iubitoare?

— Nu-s o fiică bună. Cu tăticu e ca şi-n povestea mea cu Karel. Îl iubesc, şi cînd iubesc eu pe cineva mă arunc şi-n foc pentru el! Poţi să mă închizi pentru ce-am făcut, dar nu pe mult timp, că n-am făcut cine ştie ce ispravă. Numai eu am habar de Jirka. Da’ ce tot îmi bat gura! Toate astea i le-am spus lui Karel. Te-a pus, desigur, la curent.

— Da, recunoscu Čadek.

— Vezi?! rîse ea forţat şi rămase cu privirea pierdută în gol.

Ochii o trădau; erau umezi şi foarte trişti; dincolo de nepăsarea artificială citeai durerea adîncă.

— De ce ai venit la mine, la urma urmei, Fróny?

— Ca să te încredinţez că ştiu să mă ţin de cuvînt. Numai eu sînt în stare să lămuresc povestea cu Jirka, numai ca să-l lase în pace pe Karel.

— Ce legătură are asta cu starea sănătăţii lui Karta?

— Nici una. După ce termin cu istoria asta, stricăm relaţiile. N-o să-ţi mai ies niciodată în cale nici ţie, nici lui Karel. l-am scris domnişoarei ăleia că n-a fost cu păcat şi să nu mai fie supărată. E un gest nobil, să te pufnească rîsul, nu alta! Trase violent din ţigară. Nu l-ar fi crezut pe Karel, aşa că am încercat s-o conving eu că a fost exact aşa cum o să-i explice el. Gîsca! M-am jurat că nu a fost nimic între noi şi că nu are ce să-i reproşeze, decît prea marea bunătate, pentru care îi sînt recunoscătoare. Aşa şi e. N-are importanţă ce-a ieşit pînă la

urmă. Eu trebuie să-l laud, moşulică, şi m-ai înjura şi dumneata dacă ţi-aş spune că e un prost. Nu e prost, se-nţelege, proastă sînt eu.

Fróny se ridică, flutură ţigara prin faţa lui Čadek şi-şi propti mîna în şold.

— Ei, ei! se feri Čadek, vezi să nu-mi arzi nasul.

— Nici o grijă. Eu trebuie să-l apăr pe Karel, deşi pentru mine e acum ca şi un străin. Eu l-am băgat în balamucul ăsta, eu trebuie să-l scot. Îmi pare bine că nu mi-am pierdut capul în faţa duduii. I-ar fi plăcut să mă vadă prăpădită. Dar nu, nu avea cum să se bucure de un asemenea spectacol din partea mea. Nu mă smiorcăi eu pentru orice fleac!

— Oricum, tot proastă rămîneai, spuse Čadek cît putu de blînd.

— Ce tot îţi îndrug? Ştiu eu cine sînt! Sînt o femeie singură. Ei şi? Am cum să mă apăr! Sînt destul de frumoasă şi ăsta-i capitalul meu. Trebuie doar să ştiu să-l folosesc.

Iar trase din ţigară. „Cînd o să termine ţigara, gîndea Čadek, n-o să mai aibă cu ce să-şi ocupe pauzele în care îşi înghite emoţia”. Čadek aştepta liniştit momentul, dar îi era nespus de milă.

— Găsesc eu ocazii, vorbi Fróny mai departe, nu mai am cincisprezece ani, ca să-mi mai pierd minţile pentru un spărgător! Am cîştigat o experienţă în plus: O fată de uliţi n-are voie să se îndrăgostească de doctoral care a tratat-o. Trebuie să pîndească unde şi cine oftează după ea, iar ea să rămînă stană de piatră!

— De ce? întrebă Čadek. Venise momentul aşteptat.

— De piatră! repetă Fróny şi-şi duse ţigara la gură. Tremura toată: vocea, degetele, ţigara, buzele. Nasul ei mic se boţea, genele străluceau ude. Sprîncenele se încruntară în efortul de a birui slăbiciunea, dar ţigara căzu jos. Fróny îşi duse palma nesigură la frunte; din gîtlej răzbi un suspin nestăpînit. Mîna căzu grea, ochii uscaţi dintr-o dată ca la vîntul fierbinte al deşertului se aţintiseră chinuiţi în ochii lui Čadek. Din ei ţîşnea tristeţea în valuri mari, într-o linişte de sfîrşitul lumii. Parcă cerea indulgenţă, se scuza şi vorbea, într-un limbaj mut, de groaznica prăpastie neagră căscată în sufletul ei.

Čadek deschise braţele:

— Vino încoace, micuţo, spuse el, nu te mai chinui atîta!

Cuvintele lui rupseră dintr-o dată zăgazurile lacrimilor ei şi Fróny se preschimbă într-un sărman copil năpăstuit. Čadek îi spusese involuntar „micuţo”, fără intenţie rea, cu profundă compătimire. De cîte ori auzise ea acest cuvînt de la alţi bărbaţi! Dar tonul cu care-i vorbise acest om ruginit de viaţă, uriaşul acesta ca un stejar bătrîn înainte de vreme, dădu cuvîntului un blînd înţeles. Fróny plîngea ca o fîntînă la pieptul lui Čadek, şi el simţea cum încet-încet i se îmbibă cămaşa de lacrimile ei. Stînjenit, stinse cu piciorul restul de ţigară, care ardea mocnit pe duşumea, şi mîngîie delicat umerii fetei.

Fróny îşi veni repede în fire; se retrase, îşi suflă nasul şi îşi şterse ochii cu dosul palmei.

— Iartă-mă, bătrînule! şopti ea, suspinînd printre lacrimi.

— Nu-i nimic, răspunse el.

Fróny rămase tristă. Nu se mai juca de-a viteaza. Luă pălăria şi cu un gest impresionant de discret şi-o aranjă pe cap. Portretul ei de acum – potrivindu-şi buclele sub pălărie, cu ochii încă plini de lacrimi şi cu buzele tremurînde – i se întipări în minte lui Čadek ca însăşi personificarea despărţirii de ceva pierdut pentru totdeauna, împotriva voinţei unei biete fete. Părăsea lumea în care intrase odată din eroare. Nu se va mai întoarce acolo. Plecarea ei de acum însemna şi altceva, însemna pierderea ireparabilă a unui om.

— Adio, bătrînule, zise ea şi-i întinse mîna.

— Adio, răspunse Čadek. Şi fii deşteaptă, fetiţo!

Fróny plecă, fără să se mai uite înapoi. Čadek îşi luă haina şi pălăria şi porni încetişor în urma ei. Pe stradă făcu un semn detectivului ce-şi îndeplinea datoria.

— Eşti liber, îi spuse, merg eu după ea.

Fróny înainta ea lipsită de viaţă. Čadek observă cîţiva bărbaţi care întoarseră capul în urma ei şi cum ea îi privise cu o ură nouă. Astăzi Fróny nu-şi putea relua vechea meserie. Încotro se îndrepta oare? Spre casa unde primise vizitele lui Chrudimský? Spre rîu? Sau poate mergea spre acea ţintă necunoscută inspectorului, ca să-l scape pe Karel Chrudimský de necazuri?

În staţia de tramvai se opri şi aşteptă; sosi un tramvai; Fróny se urcă în primul vagon; Čadek, urmărind-o de la oarecare distanţă, sări în remorcă după ce tramvaiul începuse să prindă viteză.

Numărul tramvaiului îi spunea lui Čadek că Fróny se îndrepta spre sectorul cinci. Inspectorul se purta ciudat în calitate de călător: se apleca în afară la fiecare staţie şi coborî subit, fără să-i mai arate taxatorului mirat insigna edificatoare.

Cu cîţiva zeci de metri înainte de capăt, Čadek sărise din tramvai. O observase pe Fróny coborînd, fără ca ea să-l vadă. Amurgul periferiei o înghiţi cu pîlcul de oameni care coborîseră şi ei. Ea însă o luă în direcţia care o ducea în întunecimea desăvîrşită.

Pe drumul slab luminat de lămpile agăţate, sus, pe stîlpii de lemn, mergeau cîţiva lucrători. Cine dorea să ajungă la mama Klouzanda trebuia să urmeze şoseaua asta după care aveau de cotit în poteca prăfuită ducînd la cîrciumă. Dar cine cunoştea bine împrejurimile putea să scurteze drumul, trecînd de-a curmezişul maidanului negru ca smoala, plin de gropi şi alte obstacole periculoase.

Fróny se încumetase s-o ia pe scurtătură, deşi nu părea grăbită. Poate nu voia să iasă în calea femeilor care vagabondau pe şosea. Cunoştea multe dintre ele. Čadek nu se gîndi mult la asta. Fróny se îndrepta cu siguranţă înspre mama Klouzanda. În direcţia aceea nu mai exista nimic altceva decît o

dumbravă minunată unde se făceau excursii la sfîrşit de săptămînă, dar era mult prea departe.

În faţa Frónyei se afla o mare de întuneric în care nu s-ar fi încumetat nici o femeie şi poate chiar nici mulţi bărbaţi. Dar Fróny se topi fără ezitare în bezna străjuită de lanţul rar al fanarelor slabe; Čadek avu impresia că fata a dispărut în neant pentru totdeauna şi cu repeziciune o luă puţin mai la stînga. Nu vrea să meargă chiar în spatele Frónyei, să nu-l trădeze umbra lui, dacă l-ar fi atins clipirea vreunui fanar. Alergă apoi aplecat, aproape paralel cu drumul, se împiedică şi călca în gropi, dar o ajunse din urmă pe Fróny. Atunci se culcă la pămînt şi o lăsă să treacă pe lîngă el. Mai repetă o dată aceeaşi manevră. Nu, nu se putea înşela: tînăra disperată se îndrepta spre cîrciumă... Şi Čadek se grăbi să ajungă acolo înaintea ei.

Nu departe de cîrciumă se culcă din nou la pămînt, ca să poată avea o vedere nestingherită spre intrare, fără să fie trădat de becul murdar de deasupra uşii. O aştepta pe Fróny. Noaptea tîrziu, uşa cîrciumii se zăvora pe dinăuntru, apoi mama Klouzanda şi chelnerul Jindra îşi selectau grijuliu clienţii. La ora asta accesul era încă necontrolat.

Fróny intră în cîrciumă fără ezitare. Čadek se hotărî să aştepte răbdător. Îşi căută alt ascunziş mai puţin incomod şi mai aproape de casă. Mai întîi se convinse că locul e curat, după aceea se aşeză într-o poziţie cît mai puţin obositoare.

Lăsă să se scurgă aproape două ore picurate încet, încet în marea de răbdare a poliţistului de meserie. În sfîrşit, se ridică în picioare, scărpinîndu-şi încurcat nasul: se cam săturase de atîta răbdare.

Între timp inventariase aproape douăzeci de oameni care intraseră în cîrciumă. La lumina becului amărît de la intrare îi recunoscuse aproape pe toţi: Viktorín, hoţul de poduri. Srkálek, specialist în a opera prin localităţi balneare, Kulda, poreclit Cîrcotaşul, mare meşter în tăierea vitrinelor, Pepík-Sublimat, fost hoţ de bile de biliard, pe vremea cînd erau făcute din fildeş, şi alţii. Drojdia societăţii, pentru care poliţia păstra intenţionat localul mamei Klouzanda, la fel cum întreţin savanţii medii microbiene pentru cercetări.

Larma exuberantă dinăuntru atinsese proporţii remarcabile. Čadek cunoştea limita obişnuită a înfierbîntării clienţilor. Acum ajunsese la culme şi inspectorul ghici îndată motivul: Fróny, fără îndoială.

Čadek se înciudă la gîndul că Fróny nu venise aici în scopul celor discutate între ei doi. Venise doar să se distreze după gusturile ei de odinioară. Debarcase la mama Klouzanda ca să prindă curaj pentru reluarea vieţii din trecut. Čadek ar fi băgat mîna în foc fără să şovăie că Fróny stă acum la o masă, mai mult beată decît trează, şi face gesturi deşucheate.

Doamne, Dumnezeule! Asta era reţeta care avea să-i vindece durerea... Nimeni altcineva nu se pricepea atît de bine ca ea să piardă totul. Nu oricine putea să treacă dintr-o dată prin astfel de bruşte transformări.

Explozia furtunoasă a vocilor aprinse cutremură cîrciuma: mare minune că becul de deasupra intrării nu se stingea! Se sparse un pahar; se auzi ţipătul unei femei; nu, nu putea fi Frőny; Čadek ar fi recunoscut-o. Era altă fată, care probabil se simţea atît de bine în cîrciumă, că nu se îndura să mai pornească la obişnuita ei plimbare nocturnă.

Čadek înconjură cîrciuma. La etaj era întuneric şi fereastra închisă. Ferestrele de la parter erau astupate cu perdele netransparente. În curtea din spatele casei se împleticeau doi bărbaţi beţi, care mormăiau vulgarităţi. După ce îşi făcură nevoile, se întoarseră înăuntru prin uşa din dos, trîntind-o de zdrăngăni geamul. Intrarea principală era opusă uşii din dos. În dreapta mai exista o uşiţă stricată, care ducea în pivniţă. Chiar lîngă ea începeau scările de lemn ce duceau la etaj. Intrarea în local se făcea prin stînga. O altă uşiţă ducea în bucătăria care avea şi legătură directă cu localul.

Amestecul de mirosuri iuţi şi grele izbiră nările inspectorului. Amoniacul şi sfara de la chiftelele din carne de cal, vaporii de alcool, fumul sufocant de tutun prost, izul peştilor puşi la saramură şi transpiraţia oamenilor tixiţi în local te făceau să te gîndeşti la utilitatea măştilor de protecţie contra gazelor asfixiante.

Din local ieşi un bărbat. Observîndu-l pe inspectorul de poliţie tresări, holbă ochii prosteşte şi exclamă:

— Hait! Apoi se întoarse, se lovi cu umărul de rama uşii şi, cît îi îngăduia situaţia, intră grăbit în local, unde, odată ajuns, începu să zbiere.

Prin uşa deschisă se strecura afară un fum vînăt. Čadek înaintă brusc, se opri în prag şi larma încetă subit.

Aspectul jalnic, aproape dureros, al acelui amalgam infect de oameni, ca fauna din noroiul bălţilor, încruntă sprîncenele lui Čadek. Clienţii mamei Klouzanda se înghesuiau aici ca într-un cuib de nevertebrate, îi adunase aici stricăciunea morală şi fizică în care se complăceau.

Čadek observă cîteva femei suspecte; dar n-o văzu nicăieri pe Frőny; Frőny nu era în local.

— Ce dracu! se adresă el pe un ciudat ton blajin. Vă e frică de mine?

Se temeau, bineînţeles. Privirile lor rătăceau nesigure. Ici şi colo strălucea cîte un ochi, căutînd să ascundă ura tacită. Čadek făcu un gest a lehamite înspre adunătura aceea de nenorociţi. Era o seară ieşită din comun, fără îndoială. Pe mese se grămădiseră sticle de vin; paharele de bere erau puţine.

„Frőny le-a făcut cinste”, gîndi Čadek, uitîndu-se la mama Klouzanda, slută, împopoţonată şi buhăită, care tocmai se grăbea sa iasă de după tejghea şi să-l întîmpine.

Chelnerul Jindra, năduşit de alergătură, se oprise şi-şi pocnea de şold şervetul îngrozitor de murdar. I se citea pe faţă indignarea faţă de vizita inspectorului.

— Mamă Klouzanda, spuse Čadek cu răceală şi firească repulsie, pe care nu şi-o putea stăpîni, ştiu că Fróny e aici.

— Fróny? întrebă răguşit mama Klouzanda. Te înşeli. Nu-i aici.

Toţi o auziră. Čadek rămase încurcat, fiindcă nimeni nu ştia mai bine ca el că Fróny e aici! Nu putea dispare nici pe uşa din faţă, nici prin cea din dos.

Se uită de jur împrejur, se retrase un pas, să aibă sub ochi şi coridorul.

— Mi-a spus că trece pe la tine astă-seară.

Se lăsă o linişte desăvîrşită. Čadek, care era eu ochii în patru, observă că mulţi se îmbătaseră, deşi nu era prea tîrziu: îşi bălăbăneau capetele, tăcînd.

— Ce am eu cu ce-a spus ea? mîrîi cîrciumăreasa, poate că vine, că mai are tot timpul.

Čadek o privi drept în ochi. În privirea ei tulbure nici diavolul nu putea citi ceva.

— Bine, încuviinţă inspectorul, pipăindu-şi buzunarul de la piept, e vorba de o mică neînţelegere.

Scoase un carnet şi mama Klouzanda, răsuflînd greu, observă două timbre late. Din celălalt buzunar Čadek scoase stiloul şi îşi trecu cifrul pe faţa timbrelor. După aceea le puse sub ochii mamei Klouzanda.

— Vezi?

Mama Klouzanda privi îngrozită.

— Văd, îi răspunse ea.

— Tot mai susţii că Fróny nu a fost pe aici?

— Cînd spun odată că nu, nu este... Nu-mi mai scoateţi ochii cu filatelia asta!

— Cine ştie? Urmează-mă!

Ieşi în coridor. De voie, de nevoie, cîrciumăreasa îl urmă. Čadek se apropie de uşa principală.

— Trage zăvorul! Să te ferească dracul care te-a adus pe lume dacă voi fi nevoit să repet vreun ordin!

Mama Klouzanda trase zăvorul cu mîna tremurîndă. Între timp, foarte grav, Čadek umezi cu limba reversul unui timbru, după care îl lipi cu atenţie – jumătate de zăvor, jumătate de lemnul uşii.

La fel sigila şi cealaltă ieşire.

— Ferestrele să rămînă peste tot închise! zise el şi se întoarse cu faţa spre local: – Să nu mişte nimeni! Tu şi cu Jindra staţi pe coridor!

Chelnerul Jindra alergă după ei în ultima clipă. Se plesni cu şervetul murdar peste coapse şi spuse mînios:

— Stăpînă, să ne gîndim dacă permitem asta sau nu...

Čadek izolă zumzetul neliniştit din local, întorcînd cheia în broască.

Mama Klouzanda sta să leşine cînd văzu că inspectorul scoate revolverul din buzunar, iar Čadek nici nu luă în seamă mîrîiala chelnerului Jindra.

— Şi acum, indiferent ce s-ar întîmpla, nu vă clintiţi de aci! îi ameninţă el.

Apoi urcă la etaj şi întîrzie acolo douăzeci de minute. Se întoarse cu o expresie îngheţată. Nu descoperise nimic suspect, în afară de o cutiuţă cu douăsprezece inele, care nu-l interesau deocamdată, dar găsirea lor demonstra cît de serios făcuse percheziţia.

Cercetă şi parterul cu cea mai mare atenţie. Cercetă pereţii şi podeaua, se uită prin rafturi, mută mobilele din loc. Nici măcar Jindra nu se mai încumeta să protesteze, în timp ce clienţii din local amuţiseră, bine încuiaţi.

La urmă, intră şi în pivniţă: mama Klouzanda cobora gîfîind înaintea lui, bîjbîia pe treptele abrupte şi umede...

— De ce ţineţi mereu lumina aprinsă aici? întrebă Čadek, arătînd becul din tavan.

— Jindra a uitat să-l stingă, răspunse răguşit mama Klouzanda.

Greu de crezut într-o intrare secretă. Čadek nu-şi imagina aici un coridor subteran. Erau doar cîteva butoiaşe de bere, răzleţite, iar pe pereţi rafturi cu sticle stivuite. Čadek trase o sticlă şi ciocăni cu patul pistolului peretele. Totuşi nu excludea posibilitatea existenţei unui mecanism de panouri culisante, deşi de-a lungul experienţei sale nu întîlnise încă aşa ceva.

— Dacă te temi să nu răceşti, mama, se adresă el cîrciumăresei, ajută-mă să mut vechiturile astea. O să fim gata repede. Nu plec pînă nu cercetez fiecare plasă de păianjen.

— Cum vrei, se repezi cu răspunsul mama Klouzanda, şi apucă lăzile cu sticle goale. Îi făcu loc, printre zăngăneli, şi apucă alta. Uite, aici în sticla asta e Frónу! După raftul ăla e Jirka Boček! Şi acolo, din grămada de gunoi, acum iese şi nasul lui Bětka! bodogăni femeia.

— Aha! o cunoşti pe Alžbeta Wang-Li? întrebă Čadek.

— Cum să n-o cunosc?

Percheziţia pivniţei nu dădu nici un rezultat. Čadek o împinse înapoi, pe scări, pe cîrciumăreasa obeză, care icnea ca o batoză şi, cînd ajunse sus, îl copleşi cu înjurăturile.

— De cinci ani n-am mai fost în pivniţă! tremura de ciudă. Să faci asemenea mizerii oamenilor cinstiţi! Reclamaţia e pe drum, n-ai grijă! Ai mandat de percheziţie?

— Uite-aici! spuse Čadek, arătînd la frunte.

Deschise uşa localului propriu-zis. Îl întîmpină forţa unită a privirilor sumbre. Le opuse forţa privirii sale şi îşi strigă ordinele energic. La porunca lui, clienţii începură să se mişte dintr-un colţ, într-altul. Čadek adulmeca prin toate ungherele ca un cîine; se făcea că nu observă feţele batjocoritoare ale chefliilor, nici chicotelile, tuşea şi tropăitul în bătaie de joc. În sfîrşit, se întoarse cu faţa la ei, privindu-i în tăcere, pînă se liniştiră cu toţii. Nu observase cum două fete îl priveau cu feţele strîmbate de o grăitoare sfidare.

— Cine îşi aminteşte, fetelor, s-o fi văzut aici pe Frónу Brabencová?

Nu răspunse nimeni. Čadek se întoarse cu spatele, ridicînd din umeri.

Mărcile cu cifrul lui erau intacte la uşi. Dacă Fróny nu zburase pe coş, atunci se dizolvase ca o bucăţică de zahăr într-un pahar de apă. Era sigur că nu sărise pe una din ferestrele de sus cum făcuse Jirka Boček. Ferestrele erau neatinse, cele de la parter aveau gratii şi de afară nu putuse s-o ajute nimeni.

Čadek părăsi înfrînt cîrciuma. Auzi în urma lui şervetul lui Jindra plesnind, acompaniat de gîfîitul mînios al mamei Klouzanda.

Dacă Fróny intrase, trebuia să şi iasă pînă la urmă. Nu credea în vrăji, aşa că îşi reluă postul de observaţie. Era hotărît să stea la pîndă pînă în ziua de apoi! Avea să aştepte aşa chiar dacă s-ar fi întîmplat, prin imposibil, să nu apară poliţiştii din rondul de noapte.

De Fróny depindea încă rezolvarea afacerii Boček.

Noaptea îşi urma cursul. Mai sosiră cîţiva clienţi noi, nu plecase încă nici unul. Zgomotul dinăuntru nu mai atingea intensitatea de mai înainte. În cele din urmă, cineva ieşi, totuşi. Čadek lăsă omul să se îndepărteze cîţiva paşi, apoi strigă, somîndu-l în numele legii, şi bărbatul fu nevoit să se apropie, Čadek îl orbi cu lumina lanternei.

— Crezi că sînt Fróny în travesti? rînji clientul oprit de Čadek. Era un hoţ de prăvălii, fusese de cinci ori închis, îl chema Dílek.

— Fróny ar fi refuzat să poarte asemenea mască, răspunse inspectorul, fără să slăbească din ochi cele două ieşiri. Ea are simţul frumosului. Ia-ţi tălpăşiţa!

După o jumătate de oră se stinse becul de la intrare şi se auzi cheia răsucindu-se în broască. Mama Klouzanda nu mai dorea noi clienţi. Cine mai avea chef să intre trebuia să sune şi să ceară voie. Nu se întîmpla încă nimic deosebit, nicăieri. În curînd trebuia să apară rondul de noapte.

În cîrciumă domnea o tăcere nefirească.

Atenţia încordată a lui Čadek sesiză scîrţîitul uşii din faţă: Jindra tocmai conducea pe cineva. Becul se aprinse, contrastul cu bezna alungată crea iluzia unei lumini puternice. O siluetă trecu repede pragul. Čadek nu-şi credea ochilor şi urechilor…

— Noapte bună, spuse un glas cunoscut.

Čadek sări din ascunzătoare.

Persoana se opri. Întoarse calm capul. După repeziciunea cu care se închisese uşa şi după scrîşnetul zăvorului puteai deduce graba şi spaima lui Jindra. Jindra o lăsase afară pe Fróny, singură, în voia sorţii. Becul de la intrare se stinse parcă mai repede decît se stinge de obicei un bec.

Era într-adevăr Fróny. Rămăsese la un metru sau doi de uşă. Cînd se stinse lumina, se topi o clipă în întuneric, dar Čadek proiectă lumina lanternei.

— Diavoliţo! spuse el prinzînd-o de mînă.

— Ce-i? replică ea ursuză şi obosită.

— Da, o scutură Čadek, ce-i? Ţi-ai pierdut libertatea, fetiţo. Vii cu mine; o să ai ce-mi povesti.

Nu termină bine cuvintele şi se trezi cu un pumn în cap: îl mîngîiase Fróny. Dar, o clipă mai încolo, tot ea începea să ţipe ca turbată.

XVII

FRÓNY AVUSESE cîteva experienţe ce-i dovediseră că nu se poate apăra, dar nu ţinea seamă de ele. Acum nu voia cu nici un preţ să fie dusă înapoi la arest. Urla la Čadek şi la cei din rondul de noapte, care îşi făcuseră apariţia la timp.

Čadek le-o încredinţă pe Fróny, iar el rămase pe loc. Fróny făcu drumul cu o maşină vopsită în verde şi la secţie o îmbrăcară în cămaşă de forţă: parcă înnebunise.

Cinci poliţişti destoinici îl schimbară pe Čadek în postul de observaţie, care se extinsese, împresurînd cîrciuma mamei Klouzanda. Inspectorul se întoarse în oraş. Era convins că pînă a doua zi Fróny se va linişti. Îl îngrijora totuşi intensitatea împotrivirii ei. Se îndreptă spre casă cu gîndul să se odihnească puţin.

Întins în pat. era frămîntat de o întrebare hamletiană: „Or fi, sau n-or fi ascunzători secrete la mama Klouzanda?”.

Stătea ridicat în capul oaselor, cu ochii în tavan, şi se gîndea la grija Frónyei pentru starea tatălui ei. Mort? Bine. Viu? Tot atît de bine. Oricare din situaţii i-ar fi fost, în definitiv, aproape indiferentă, de aceea era ciudat viul ei interes în această direcţie. Îi păsa de moartea tatălui din motive care nu aveau nimic comun cu iubirea filială... Ce-ar fi dacă ar minţi-o mîine pe Fróny că i-a murit tatăl? Mort, Karta ar scăpa de mîna justiţiei umane. N-ar mai fi avut importanţă ce destăinuiri ar face fata în legătură cu el. De ce se făcuse vinovat? De moartea bătrînului Karta. Fapta era ştiută poate şi de Boček, şi de aceea Fróny i-l tăinuia pe acesta, cu toate că îi rănise tatăl. Boček dorea moartea doctorului Chrudimský... Poate fiindcă se temea de indiscreţia lui Chrudimský, informat prin confidenţele Frónyei. Sau poate că era gelos şi Fróny putea să-l potolească numai cu promisiunea că nu se va mai întîlni niciodată cu tînărul medic...

Dar Fróny îi promisese lui Čadek securitatea lui Chrudimský încă înainte de a fi avut discuţia cu fiica medicului primar. Cine ştie ce criză sufletească o hotărîse la asta. Era foarte posibil să se fi hotărît singură să se despartă de Chrudimský, numai spre a-l apăra de răzbunarea lui Boček. Nu credea ea mai mult în puterea lui Boček, decît în puterea întregului aparat poliţienesc? Nu susţinea că poliţia n-o să-l prindă niciodată pe Jirka Boček? În noaptea aceea somnul lui Čadek fusese mai mult decît neodihnitor. După ora şase patul rămase gol şi Čadek pornea iarăşi la drum. Nu intenţiona să treacă pe la secţie, ci pe la locuinţa Frónyei. Avea cheia la el, n-o înapoiase încă administratorului.

Intră în odaia părăsită. Primul lucru pe care-l observă fu o scrisoare într-un plic închis, sprijinit de un pahar pus la vedere pe masă. Pe plic scria cu litere de-o şchioapă:

Predaţi-o, vă rog, doctorului K. Chrudimský.

Fără să ezite, deschise scrisoarea nemaigîndindu-se la indiscreţie.

O citi repede, o băgă în buzunar şi porni grăbit spre secţie, direct la doctorul Barák.

— Am o veste bună, anunţă el din uşă.

Doctorul Barák crezu că inspectorul se referea la evenimentele din noaptea trecută şi avu un gest vag.

— Şi eu pentru dumneata la fel, răspunse şeful. Ia loc. Sicriul de zinc e la gară. Poţi să te ocupi personal de transportul lui la serviciul nostru medico-legal.

— Mai bine îl las pe Draboch cu treaba asta, răspunse Čadek. Eu sînt ocupat. Mortul nu fuge din sicriu. Ieri însă mi s-a oferit prilejul de a salva pe cineva şi am economisit cheltuiala pentru un mormînt proaspăt.

— Mormînt proaspăt? Al cui?

— Al Frónyei. Acum ştiu de ce a opus ea atîta rezistenţă, de au fost nevoiţi să o pună în cămaşă de forţă. Am împiedicat-o de la sinucidere. Avea biletul luat pentru rai. Citiţi această scrisoare şi, între timp, eu mă reped pînă la celulă, să atrag atenţia oamenilor să fie mereu cu ochii pe ea.

Doctorul Barák luă scrisoarea înspăimîntat; Čadek îl privise foarte ciudat, înmînîndu-i-o.

Scrisoarea suna astfel:

Dragă Karel,

Nu-ţi scrin ca să mă compătimeşti, sau ca să crezi că aştept vreo minune, sau măcar promisiunea că nu mă vei uita. Nu sînt o sentimentală. Nici nu ţin să-ţi spun că te-am iubit. N-ai fost chiar aşa de rău, dacă stau să mă gîndesc. Eşti un om bun şi sensibil, mi-am dat seama din felul cum te-ai purtat cu mine. Dacă m-ai fi iubit, poate că mă mai îndoiam de bunătatea dumitale. Dar nu m-ai iubit şi nu mă iubeşti. Ţi-a fost doar milă de mine şi sentimentul ăsta este mai mare decît dragostea, fiindcă nu pleacă din egoism. Am fost proastă gîndindu-mă la altceva. Mi-au zburat minţile şi am trăit numai cu inima. Femeilor li se întîmplă cîteodată din astea, aşa că te rog nu fi supărat pe mine.

Cred că îţi vei face reproşuri cînd mă vor găsi moartă. De aceea arată oricui scrisoarea mea şi oricine îşi va putea da seama că nu ai nici o vină. Sînt o fiinţă inutilă pe lumea asta. Trăiesc numai spre paguba oamenilor: niciodată n-am ştiut să fiu folositoare. Moral sînt atît de coruptă, încît numai absurditatea aceea în care am crezut m-ar fi putut duce pe un drum mai bun. Dar undeva noroiul tot ar fi rămas, nu s-ar fi schimbat în praf şi vîntul nu l-ar fi măturat. S-ar fi lipit şi de dumneata, chiar dacă te-ai fi îndrăgostit foarte tare de mine. Nici un bărbat n-ar fi făcut o mai proastă alegere ca dumneata şi meriţi oare aşa ceva?

Aşa cum e acum, fără dumneata, m-ar fi aşteptat un sfîrşit şi mai rău decît cel pe care mi l-am pregătit. Crede-mă, sînt slabă şi nefericită; nu ştiu de unde am cîteodată destul curaj, dar pentru viaţă nu mai am. Am bani, dar ei nu înseamnă nimic pentru mine. Aş putea trăi şi fără să te am lîngă mine, dar tremur de groază cînd mă gîndesc la plictiseala care m-ar aştepta. Simt dinainte neliniştea, nebunia pe care ar trebui să o înving, dar nu ştiu cum aş învinge-o. Ţi-am explicat, mă jur, că mie nu mi se potriveşte o viaţă liniştită. Nu pot trăi decît în al nouă-lea cer, sau în fundul iadului. Pentru asta îmi cer iertare. Sînt amărîtă şi rea, cîteodată singură îmi spun că sînt un monstru. Tot ce a fost între noi a însemnat doar o nebunie din partea mea. N-are nici un sens.

Crede-mă că zîmbesc recitind ce-am scris pînă acum. Dacă ai înţelege că pentru mine moartea nu înseamnă nimic îngrozitor, ci mai degrabă contrariul, aş fi foarte fericită.

Ai avut neplăceri din cauza mea. Ar fi foarte urît dacă aş pleca fără să rezolv măcar asta, în aşa fel încît să ai pentru totdeauna liniştea sufletească şi să fii lăsat în pace. Rezolv eu asta, pot să rezolv, te asigur. Nu sînt deloc tristă, mi-e inima uşoară şi nu plec ca să fac loc cuiva, ci mai degrabă fiindcă eu însămi n-am avut niciodată un loc pe pămînt. Dar s-a întîmplat ce s-a întîmplat şi numai eu port toată vina şi n-am să plîng pentru asta.

Îţi urez multă, multă fericire,

F. B.

Doctorul Barák îi aruncă o privire lui Čadek, care stătea şi el aplecat asupra scrisorii. Čadek înghiţi în sec şi-i spuse:

— Nu-i adevărat, domnule doctor, ce-a mîzgălit ea aici. Fróny vrea să se sinucidă numai fiindcă s-a înşelat atît de îngrozitor, şi totul a fost atît de neaşteptat. Ar însemna că n-o cunosc. Dacă totul ar fi decurs aşa cum presupuneam eu în legătură cu Chrudimský, ea s-ar fi deprins încet, încet cu o viaţă normală şi nu i-ar mai fi venit o asemenea idee.

— Hm, tuşi doctorul Barák. Čadek, păstrează scrisoarea.

Čadek luă scrisoarea şi pînă s-o bage în buzunar o mai împături inutil de două ori.

— Încă nu e rău, adăugă. Spuneam că aseară am salvat-o ca printr-un miracol. Îi dăm timp. O să-şi revină. Avu un gest nemulţumit: O să alerge iar pe străzi...

Apoi plecă în biroul său. Ceru să-i fie adusă Fróny, care se mai liniştise între timp şi scăpase de cămaşa de forţă. Gardiana veni cu ea şi puse pe masa lui Čadek obiectele găsite la Fróny. Cel mai interesant dintre toate era un revolver mic, automat, fin lucrat în sidef şi nichel, ca un binoclu de teatru, şi, culmea, încărcat pînă la refuz.

— Aşa, Fróny? spuse Čadek. Nu ţi-l mai dau înapoi. N-ai permis de portarma,

Frónу arăta nedormită, avea fizionomia unui copil obosit. Ochii ei priveau cu amestecul acela bine cunoscut de încăpăţînare şi teamă. Dar ambele stări de spirit păreau apatice, înceţoşate.

— Vrei să mă chinuieşti cu o groază de întrebări, spuse ea cu o voce străină, prea joasă şi ştearsă. Nu te obosi degeaba. N-o să scot o vorbă.

— Du-te-ncolo! Tot timpul habar n-ai de realitate. Nu te-am chemat să te interoghez.

— De ce atunci?

— Tatăl tău a murit azi-dimineaţă. Ştiam că te interesează starea lui.

Frónу clipi violent. Nimic mai mult. Apoi ridică din umeri.

— Bine, spuse ea, eu n-am norocul ăsta. Dumnezeu să-l odihnească!

Čadek se gîndea să-i trezească neîncrederea:

— Poţi să pleci! făcu el un semn din cap şi se întoarse la masa de lucru. Frónу porni spre uşă şovăielnic. Cu paşi lenţi ajunse la uşă; acolo se opri. Čadek nu trebui s-o urmărească şi cu privirea, auzul îl slujea tot atît de bine. Nu spuse nimic, aştepta doar cu o încordare secretă.

— Ascultă, i se adresă Frónу din uşă, trebuie să mai rămîn aici? N-am făcut nimic rău.

Čadek se întoarse spre ea. Făcu pe supăratul.

— Ba da. Frónу! Ţi-ai răpit propriul tată din casa lui şi ai tăinuit oficialităţilor rana ce-l omora. Pe urmă ai bătut doi poliţişti…

— Fleacuri.

— Aşa crezi tu. Dealtfel te mai bănuim de ceva!

— Anume? se trezi Frónу, apropiindu-se iar de Čadek. Ce-ai mai inventat?

— De ce vrei să ne părăseşti?

Frónу îşi plecă, tristă, capul. Nu răspunse. Se adîncea într-un gînd al ei.

— Vrei să-l ai pe Jirka Boček? întrebă în sfîrşit. Ţi-l vînd pentru libertatea mea.

Čadek zîmbi.

— Tîrziu, Frónу! Acum ştim şi noi unde să-l căutăm.

— Unde, deşteptule?

— La mama Klouzanda.

Frónу tresări. În ochii ei apăruse iarăşi amestecul acela de încăpăţînare şi teamă, de data aceasta foarte clar, fără învăluiri în ceţuri.

— Aiurea! aruncă ea brusc.

Čadek ridică din umeri. Acum, pentru el, sufletul lui Frónу era transparent ca sticla. Frónу putea să-l toarne pe Jirka Boček, fiindcă îi murise tatăl. Îşi dorea libertatea ca să se poată sinucide. Dorea moartea ca o nebună. Čadek ştia că detenţiunea preventivă era pentru ea mai grea decît moartea. Singurătatea şi gîndurile o apăsau mai mult decît pămîntul cimitirului. În asemenea stare ajunsese ea şi Čadek o înţelegea. Privirea ei îndepărtată era

rece şi goală ca şi cum, acolo, dincolo de orizont, ar fi dispărut, Karel Chrudimský. Toată noaptea, Fróny privise spre acel orizont, care o ameninţa cu depărtări chinuitoare şi nemiloase, la fel cum priveşte un naufragiat în toate părţile şi nu vede decît valurile şi norii reci, rostogolindu-se. Trăia senzaţia absolută a pieirii în pustiu, gemea înspăimîntată şi nimeni nu o auzea decît deşertul căscat, oriunde ar fi întors ochii. Se apropia strigătul extrem, goana iraţională a gîndurilor şi, în cele din urmă, nebunia. Era moartea sufletului ei, vestitoarea celor din urmă bătăi ale inimii. Da, Fróny era înţeleaptă, voia să se cruţe de moartea sufletului.

Îşi împreună mîinile zorită:

— Cumpără ce-ţi vînd, bătrînule, îl rugă ea. Marfa mea nu prea are preţ, ştiu bine, dar un om bun o cumpără; şi nu va fi în pierdere.

Čadek zîmbi, de parcă manifestarea ei l-ar fi distrat. În realitate i se strîngea inima. Ştia că o să primească oferta, că o să cumpere ce i se oferea, dar nu cu asemenea preţ. N-o să-i dea voie să se omoare! Totuşi, simţea că pentru ea moartea ar fi cel mai corect şi milostiv act. Era suficient să facă un singur gest: să ia arma elegantă de pe masă şi să i-o dea Frónyei spunîndu-i: „Ţi-o restitui, fă ce vrei cu ea”... Şi ea ar fi căzut cu creierii zburaţi, chiar aici, în această încăpere.

Lipsit de false prejudecăţi, inspectorul Čadek pătrunsese caracterul, inima şi mintea Frónyei.

Cunoştea cazurile unor femei care se omorîseră în urma dezonoarei. Fróny fusese dezonorată de multe ori şi nu se omorîse, fiindcă acceptase totul de bună voie. A fost suficientă o simplă întîmplare, care în gîndurile fetei era amplificată de o puternică viaţă interioară. Şi atunci sufletul Frónyei s-a sensibilizat ca sufletele acelor femei de care-şi spunea Čadek. Frivolitatea plutea în sufletul Frónyei ca o insectă de apă într-un lac adînc. N-ar fi fost mare lucru, dar insecta moartă căzuse la fund şi larve respingătoare tulburau apa limpede.

Čadek se silea să zîmbească în continuare.

— Şi cum îţi imaginezi că ai s-o faci, Fróny? o întrebă el.

— Vino cu mine, spuse ea plină de o subită înflăcărare, te conduc eu. Să vezi cu ce pradă frumoasă te întorci!

— Naivo! Pot să dau şi singur de urma fiarei.

— Bine. Dar n-ai să ştii cum să-i jupoi pielea. Te-nvăţ eu.

— Nu mai face pe importanta.

Fróny îşi scutură nerăbdătoare buclele.

— Te rog... crede-mă! Nu-i deloc simplu, chiar dacă îl găseşti pe Jirka Boček. Ai să căşti nişte ochi! Garantez c-ai să te holbezi, jur!

— Niciodată nu mă holbez, răspunse Čadek, aşa că nu te mai jura.

— Ba o să te holbezi, mă jur pe ce vrei! O să-i ai pe toţi: pe mine, pe Jirka, pe tata şi pe tatăl tatălui meu, pe chinez şi pe nevasta lui şi, cu toate

astea, ai să căşti nişte ochi! O să trebuiască să-ţi explic eu totul. Nu vreau să mai rămîn aici nici un ceas! Nu pot! înnebunesc aici... – Îşi prinse, capul în mîini – Nu mă lua în seamă. Nu pot să-ţi spun de ce-i aşa. Dar dacă aş putea, oh, dacă aş putea...

Čadek ştia de ce voia să fie liberă, dar nu sa trădă. Se ridică şi scrisoarea îi foşni semnificativ în buzunar.

— Bine Frőny, să mergem.

— Pe urmă îmi dai drumul?

— Îţi dau.

Şi o trădă din nou. A cîta oară era trădată? Nu putea să o lase liberă. Viaţa ei sărmană trebuia apărată cît se va putea de mult.

Doctorul Barák ar fi rîs de Čadek. Poate, totuşi, gîndea Čadek, poate ar putea să-i găsească un loc într-un institut, într-o clinică de boli nervoase, sau într-un loc liniştit, să o vindece... Va reuşi oare să-i convingă pe cei care vor hotărî de soarta ei? Frőny are nevoie de un an, sau chiar mai mult; cîteva săptămîni nu ar fi transformat-o, ci i-ar fi prelungit agonia.

— La ce te gîndeşti? îl întrebă Frőny, repezită şi insistentă.

— La nimic, răspunse el şi întinse mîna să-şi ia pălăria.

— Ai revolver?

— Am. Nu-ţi fie frică. Dealtfel am cinci zdrahoni de pază la mama Klouzanda. Sper că sînt de ajuns. Sau mergem în altă parte?

Frőny îl privea fix. Şovăia, fără să pară derutată. Privea cu spaima aceea încăpăţînată, atît de specifică sufletului ei.

— Nu, răspunse în sfîrşit, chiar acolo mergem.

Čadek băgă revolverul în buzunar, celelalte lucruri le îngrămădi la marginea mesei, ca să i le restituie odată cu geanta. Scoase din sertarul biroului o oglinjoară chioară.

— Aranjează-te puţin, Frőny. Folosesc ciobitura asta cînd am impresia că m-am mînjit pe nas de cerneală. Stai jos şi nu te grăbi, avem timp suficient.

Frőny avea o oglinjoară mai bună decît a lui, de aceea îi înapoie ciobul, cu mulţumiri. Îşi cercetă lucrurile, apoi le puse înapoi în geantă. Folosi pieptenul, fardul şi pudra, în cîteva clipe îşi îmbunătăţi remarcabil înfăţişarea; numai rochia rămăsese puţin şifonată.

Plecară. Pe stradă Čadek făcu semn unui taxi.

— Foarte bine, spuse Frőny, ajungem mai repede aşa. Plătesc eu.

— Lasă-ne pe noi, răspunse Čadek împăciuitor.

Frőny nu se împotrivi. Se uită peste umăr la şofer, cu obrajii aprinşi, cu gura întredeschisă.

Čadek o vedea din profil. Era frumoasă şi sănătoasă. Simţi dintr-o dată dorinţa ca fata asta să trăiască şi totodată o ură stranie împotriva doctorului Chrudimský. Taxiul cu care mergea, strada, trecătorii, maşinile, totul, reprezenta viaţă. Frőny se va putea integra în ea. Pesimismul îl părăsi pe

Čadek, care se trezi dintr-o dată plin de speranţe. Aşa era drept. Nu putea admite moartea ei. Ar fi fost o mîrşăvie bazată pe o logică nefericită…

Taxiul părăsi oraşul şi se înecă în praful mizerabil al drumului periferiei. Geamurile maşinii se acoperiră de o pîclă groasă, cenuşie. Şoferul acceptase să meargă pînă la casa mamei Klouzanda numai după lungi parlamentări.

Čadek coborî şi o ajută şi pe Fróny. Cei trei detectivi, printre care şi Pobožný, se cruciră.

— O conduc pe doamna, domnilor, spuse Čadek, pe un ton de care nu s-ar fi ruşinat nici cel mai distins diplomat. Nimic nou?

— Nimic, spuse Pobožný. Král şi Vyšek sînt înăuntru şi baba îi înjură. N-a apucat să doarmă. Nici chelnerul.

Čadek dădu din cap – „bine-bine”. Nu împărţi ordine speciale, totul rămase aşa cum fusese stabilit. Deschise uşa şi o lăsă pe Fróny să treacă înainte.

Localul arăta mizerabil, murdar şi scîrbos la lumina zilei. Miasma stătută prin lipsa de aerisire îmbîcsea toată casa. Mama Klouzanda era galbenă, chelnerul verde-cenuşiu; ea, obeză, el, costeliv. Împreună, făceau o pereche înspăimîntătoare de pacienţi bizari, parcă evadaţi dintr-o carantină de ciumă.

În mijlocul încăperii îmbibate de aburi nocivi, se întindea o baltă de bere pe jumătate uscată.

Fróny nu lua seama la nimic. Era foarte palidă şi mîinile îi tremurau.

— Ce vreţi, scheună mama Klouzanda, cu braţele în lături şi tremurînd ca varga. Vi se pare că sînteţi prea puţini, pui de căţea?

— Ptiu! mamă Klouzanda, se scîrbi Čadek, îmbrîncind-o.

Detectivul Král îi raportă că femeia nu contenise cu înjurăturile, de la venirea lor.

— Mai mă schimb cu Vyšek, continuă el. Unul stă sus, celălalt o ascultă pe scorpia asta. Nu e nevoie să o înregistreze două perechi de urechi. S-o potolim cu ştiinţă, domnule inspector?

— Să ne mai gîndim, răspunse Čadek calm.

— Protestez! şuieră chelnerul Jindra care, culmea, era tot cu şervetul lui mizerabil în mînă. Un cetăţean cinstit are dreptul la liniştea lui zilnică. Vă promit că o să vă coste scump fapta asta abuzivă.

— Nimeni nu vă răpeşte liniştea, răspunse Král, căscînd cu toată gura. Şi eu, şi Vyšek ne purtăm ca nişte oameni civilizaţi. De ce nu vă duceţi să trageţi un pui de somn, cîrcotaşilor?

Celălalt detectiv stătea în uşă. Clipea vesel spre mama Klouzanda cu pălăria trasă pe ceafă. Înciudată, femeia răsufla din greu.

— Omul nu mai poate avea nici un fel de protecţie! gîfîi ea mînioasă. A ajuns omul ca o frunză în bătaia vîntului!

— Ha, ha! rîse Král. Grozav ar arăta un copac în care ar creşte asemenea frunze! Ce urmează acum, domnule inspector?

-— O să vă spună Frónу, şi Čadek se răsuci cu faţa la ea. Unde ne conduci, Frónу?

— În pivniţă, tresări fata.

Mama Klouzanda scoase un ţipăt desperat:

— Ce să căutaţi voi acolo?!

— Bine, spuse Čadek, neţinînd seama de protestările ei, atunci, hai în pivniţă. Vyšek, poţi să ne conduci.

— În pivniţă! – Mama Klouzanda tropăia şi tremura toată. – În pivniţă! Nici gînd! Nu las pe nimeni în pivniţă. Ce-ţi veni, tu? Lepădătură, tu...

Şi scuipă cîteva înjurături murdare, apoi mama Klouzanda se repezi la Frónу, care făcu un pas îndărăt. Čadek întinse energic braţul, dar chiar în aceeaşi clipă cîrciumăreasa îşi pierdu echilibrul şi căzu pe burtă în balta de bere pe uscate. Gemea şi scuipa.

— Scuzaţi-mă, spuse Král, trăgîndu-şi înapoi piciorul întins; nici n-am avut timp să mă dau deoparte. A venit în jos ca o avalanşă!

Ca turbată, femeia lovea cu amîndouă mîinile în duşumea, dădea din picioare, străduindu-se să se ridice în genunchi. Jindra sări strigînd ca într-un sughiţ:

-— Să vă fie ruşine! şi îi sări în ajutor.

Čadek privea calm scena tragi-comică; iar Frónу, cu o anumită nervozitate, pe care Čadek n-o mai văzuse vreodată la ea, se îndreptă spre uşă.

— Král, se întoarse Čadek spre detectiv, rămîi cu ăştia. Nu vreau s-o şteargă, înţelegi?

— Înţeles, domnule inspector, încuviinţă detectivul, pe un ton lenevos.

Frónу trecu de uşă de-a-ndărătelea. Čadek o urmă. Vyšek închise uşa, care devenea paravan la înjurăturile şi ocările vulgare ale matroanei.

— Precis că se încaieră! spuse Vyšek.

Cînd deschiseră uşiţa pivniţei, Čadek observă că acolo, jos, ardea iarăşi becul. I-l arătă lui Vyšek, care ridică din umeri.

— Are de ce să ardă? se întoarse Čadek către Frónу.

— Are, încuviinţă ea. Merg eu înainte. Nu e periculos, dar...

Poliţiştii puseră mîna pe arme, coborînd în urma fetei treptele tocite.

— Ai fost aici aseară, se adresă Frónу lui Čadek, şi eu de asemenea.

— Unde, Frónу?

— Acolo, răspunse ea.

Nu-i puteai zări faţa ascunsă de pălărie. Arătă cu degetul spre trei lăzi cu sticle goale, puse în mijlocul pivniţei.

— Aseară le-am mutat din loc, spuse Čadek.

— Nu dumneata, mama Klouzanda. Ţi-a acoperit vederea cu tot trupul ei şi pe locul de unde lua o ladă punea îndată alta. Dealtfel gaura nu e mare; de-abia te strecori prin ea.

— Drace, Fróny: Există o gaură în duşumea?

— Da. Sub ea e ascunzătoarea. Sticlele nu au fund, nici lăzile. Lumina şi aerul vin în jos prin sticle. Aşteaptă şi-o să vezi: le dau eu la o parte singură. E uşor.

— Stai, Fróny. Cel de jos ne aude?

— Sigur că da.

— Atunci, lasă-ne pe noi.

Čadek o trase energic pe Fróny de mînă.

— Stai aici, Fróny! Vyšek, treci acolo. Eu le trag din partea asta; poţi ochi fără grijă.

Fróny stătea nemişcată – semăna cu o statuetă într-o vitrină, îşi zicea Čadek, frapat de strania imobilitate a fetei.

— Acum, trageţi lăzile! spuse Vyšek. Deschideţi drumul pe care o să şuiere plumbul! Čadek apucă o ladă de un colţ şi o zvîrli în lături cu putere; apoi pe a doua, după care se dădu repede înapoi.

Se făcuse linişte. Deschizătura căscată era o realitate indiscutabilă.

— Chiar în partea ceea vine scara, spuse cu răceală Fróny. E acolo. Somează!

Čadek nu riscă să privească în ascunzătoare, dar strigă:

— Ieşi afară, tu, de-acolo de jos! Ai timp de gîndire trei minute. Dacă nu, o să-ţi dăm foc ca în bîrlog de vulpe.

Inima lui Čadek bătea să-i spargă pieptul: aici se încheia duelul său cu Jirka Boček.

Primul minut – linişte. Apoi de jos se auzi un foşnet.

Čadek puse revolverul în buzunar. Aştepta cu mîinile goale. Vyšek, în partea cealaltă a ascunzătorii dreptunghiulare, era cu ochii la inspector. Îşi avea arma pregătită. Fără să se audă glas de om, scara începu să trosnească sub greutatea cuiva; treptele nu erau egale, strîmbate de umezeală; din capul scării, înfipte în peretele deschizăturii, apăru o şapcă turtită, apoi, încet, încet, o haină, nişte pantaloni de culoare închisă… Omul scos din vizuină se aşeză pe jos lîngă gaura din podea; nu se ridică, nu privi la nimeni. Era învins.

— Drace! exclamă Vyšek. Asta-i o femeie… travestită în bărbat!

Şi Čadek o recunoscu imediat: era văduva lui Wang.

— Trei minute sînt valabile şi pentru tine Boček, strigă el.

I se subţiaseră buzele. Fróny mişcă din colţul ei întunecat.

— Ochii pe ea! spuse fata, răspicat. Are un revolver; dezarmeaz-o!

— Bun, zise Vyšek, sînt eu atent. Să-l lăsăm să iasă şi pe colocatar. Fii liniştită, Fróny!

Dar Fróny nu era.

— Nu mai e nimeni jos. Asta-i tot, moşulică. Sîntem gata.

Čadek o privi cu dezamăgire şi curiozitate.

— Unde e Boček? întrebă el cu gîtlejul uscat.

Fróny îi aruncă un zîmbet lipsit de viaţă.

— Moşule, moşule! Ia-ţi flaşneta şi du-te în parc! Acolo-i loc de cîştig pentru orbi. Boček nu-i aici; e în sicriul de zinc; şi de atîta vreme, că nu ştiu dacă o să-l mai recunoşti.

XVIII

VĂDUVA LUI WANG oferea ochilor un spectacol deplorabil. Era copleşită. cu desăvîrşire, Cînd o aşezară pe un scaun, sus, în local, îşi lăsă capul să-i atîrne cu bărbia în piept şi părul roşu revărsat peste faţă.

Nu scoase un cuvînt.

— Azi, spuse Čadek cu o răceală de gheaţă, azi cîrciuma rămîne închisă. Mămica se mută la noi şi domnul Jindřich o să fie atît de amabil s-o însoţească.

Mama Klouzanda nu scotea o vorbă, răsufla din greu, aşezată pe două scaune. Respiraţia precipitată o obosea; pieptul i se umfla ca o pereche de foale, stătea cu ochii abia mijiţi şi gura căscată, iar mîinile îi atîrnau fără vlagă. Cocîrjat, chelnerul Jindra plîngea cu faţa în şervetul infect.

— Din păcate, Fróny, i se adresă Čadek, trebuie să te rog, pentru moment, să ne însoţeşti. Nu-ţi pot da încă drumul.

— Foarte bine, încuviinţă Fróny, dar să-ţi explic repede ce-a fost cu misterul ăsta. Cine ştie, poate să-mi vină dintr-o dată să tac mîlc cînd m-oi vedea iar la voi... Mai bine acum... Tăticu meu e-n cer, nu-i pot pricinui nici un rău... El l-a împuşcat pe Jirka Boček.

— Karta cel tînăr l-a împuşcat pe Boček?!

Fróny dădu din cap că da.

-— Împreună cu văduva lui Wang. Aici e tot hazul. E invers de cum ţi-ai făcut socotelile, moşulică.

— De unde ştii?

— Nu sînt oarbă. N-o să cînt niciodată la flaşnetă prin parcuri. Mi-am dat seama imediat că tata a luat locul bunicului în pat. Tata a recunoscut, fireşte, şi mi-a cerut să-l ajut. I-am făgăduit. Nu zăcea de teama lui Jirka, ci fiindcă se temea să nu fie învinuit de dublu asasinat.

— Ai spus, dublu?

Fróny se sprijini puţin de rama uşii. Stătea cu mîinile la spate şi din cînd în cînd arunca cîte o privire spre vîrful pantofiorului ei elegant, cu care descria cerculeţe mici pe duşumeaua murdară.

— Şi-a ucis şi tatăl, spuse ea simplu.

— Şi pe Wang?

— Nu. Chinezul a murit de moarte bună. Ţi-am spus eu că o să mă rogi odată şi odată să-ţi explic totul. Tata a murit; aşa că – şi arătă cu capul spre văduva roşcovană – aşa că, numai ea o s-o păţească. La asta se gîndeşte ea acum. Ştii de ce tace? Ca să nu spună ceva ce ar pierde-o definitiv. Rumegă în sinea ei cum să, iasă basma curată. Dar şi-a găsit naşul!

Alžbeta Wang-Li-Mušková nu reacţiona la vorbele fetei.

— Spune mai departe, Fróny, o îndemnă Čadek, posomorît.

— Tăticu tremura de frica lui Jirka, aşa i-a încolţit gîndul să-l ajute pe bunicu să moară mai repede şi să-i ia locul în pat. Nevasta lui Wang era amanta lui. Aranjase totul cu ea din noaptea în care te-ai despărţit de el. Nevasta lui Wang n-a avut nimic împotrivă; bătrînul trăgea de mult să moară, aşa că i-au uşurat sfîrşitul. Chiar tata l-a înăbuşit cu o pernă. Moartea chinezului era o ocazie minunată. Tata s-a înţeles cu nevasta lui Wang să deschidă sicriul, pus în bucătărie, şi să-l aşeze pe bătrîn lîngă Wang. Sicriul era destul de mare, bătrînul era slab şi chinezul mărunţel. Ar fi încăput bine amîndoi la un loc.

— O să cercetez sicriul chiar azi, zise Čadek. O să ne convingem.

— Ai de ce rîde! replică ea, privindu-l ştrengăreşte. N-o să-i găseşti acolo pe cei doi.

— O să-l găsesc pe Jirka. Chiar tu mi-ai spus de Jirka. Pe chinez l-am găsit nu departe de aici, într-o groapă argiloasă.

— Da, încuviinţă Fróny, Treaba însă n-a mers chiar aşa, deşi acuma ştii principalul. În timp ce tata se sfătuia cu văduva lui Wang lîngă sicriu, Jirka Boček a venit la Karta acasă. L-a găsit pe bătrîn fără suflare şi s-a mirat. A aprins lampa şi aşa a atras atenţia asupra lui. Tata a împrumutat revolverul văduvei lui Wang, a ţintit în Jirka şi l-a nimerit drept în cap. S-a făcut puţin zgomot. Dar nimeni n-a auzit nimic.

„Nimeni, afară de fiul cel mic al vînzătorului de ziare”, gîndi Čadek.

Fróny zîmbi cu o nuanţă de dispreţ.

— Apoi cei doi au deschis sicriul; dar Wang apucase să se umfle. Ce ocupaţie frumoasă! Ptiu! Fróny scuipă într-o parte. Tata era, în fond, un om de treabă, paşnic, şi ce-a făcut, a făcut numai de frica lui Jirka… Nu încăpeau toţi trei răposaţii în sicriul de zinc. Unul trebuia lăsat afară. Ăsta a fost Wang-Li, pe care l-au îngropat pe maidan. Jirka şi bunicu’… au fost închişi în sicriul de zinc şi – hai cu ei în China, la cimitirul sfînt! Acum ştii de ce l-ai găsit pe chinez îngropat pe maidan, şi nu pe altcineva.

Fróny răsuflă uşurată. Pe fruntea ei albă şi netedă ca alabastrul se rotunjiseră broboane mici de transpiraţie rece.

— Apoi am mai venit şi eu. Tata era foarte speriat, fiindcă îl vizitaseşi şi aşa mai departe… Ştia că Jirka îşi ţinea banii la mama Klouzanda şi voia să pună mîna pe ei, ca să aibă cu ce să plece de aici, deşi nu prea ştia cum. Atunci a făcut din mine un complice. I-am spus că o să mă îngrijesc eu de bani, dar el s-a răzgîndit, temîndu-se că am să-i pap eu pe toţi, şi o să-l las pe el în plata Domnului. Aşa că, într-o noapte, a pornit singur după ei. Pica tîrziu: banii îi luasem eu şi – ghinion! – l-ai surprins şi dumneata asupra faptului. cît pe-aci să pui mîna pe el! Credeai, moşulică orb, că era Jirka. Dar săracul Jirka… Fróny clătină din cap. El călătorea demult în sicriul faimos!… L-am mustrat pe taică-meu, continuă fata, se-nţelege. Acum era cu totul neputincios şi nu se mai

putea bizui decît pe mine. Singur, şi-ar fi dat duhul. L-am luat şi l-am dus la mine…

— Un moment, Fróny. Nu înţeleg bine: Cine l-a împuşcat cu atît talent în şold, de i s-a tras şi moartea dintr-asta?

Fróny chicoti tare, lăsîndu-şi capul pe spate, pînă se lovi de uşa din spatele ei.

— Eşti foarte talentat pentru rolul de flaşnetar orb, moşulică! Dumneata în persoană! Ai tras de două ori după el, de la fereastra mamei Klouzanda, şi un glonte l-a nimerit în şold.

Čadek rămase într-adevăr buimăcit.

— Lasă, spuse Fróny, din colţul gurii, întîmplarea e întîmplare… N-ai făcut-o dinadins… Dar te-ai sucit şi te-ai învîrtit ca un caraghios în toată afacerea asta. Tăticu' plecase după sunători la mama Klouzanda şi cînd s-a întors acasă… se alesese cu plumbul din şold! E o diferenţă. Doamne-fereşte! Cu văduva asta roşcovană ai procedat la fel de stîngaci. S-a arătat pe la gară anume ca să vă păcălească, apoi a alergat încoace. O, mama Klouzanda ştie să ajute oamenii pe care încep să-i strîngă ghetele!… Jirka îi pregătise lui taică-meu o răzbunare şi, s-a întors asupra sa. Scrisese şi trei vederi, pe care le-a dat mamei Klouzanda să ţi le trimită dumitale. Ascunzătoarea din pivniţă urma să-i slujească şi lui la momentul oportun. Şi eu am stat ghemuită acolo de vreo trei ori, pe cînd ne urmăreaţi. Foarte puţini ştiu de refugiul ăsta. Noi îi spuneam „ulcica". Drăguţ, nu? Tăticu era agentul tău, flaşnetarule orb, dar nu ţi-a şoptit nimic despre ascunzătoare. S-ar fi putut ca vreodată să fi avut el însuşi nevoie de ea, ştii? Ei, şi cînd Karel – Fróny se întristă subit – cînd doctorul Chrudimský s-a plîns că a fost atacat, am înţeles imediat că făptaşa era văduva lui Wang. Ea umbla deseori îmbrăcată bărbăteşte! Bine că nu prea ştia să tragă cu pistolul! Îi era frică să nu-i fi ciripit eu despre toate doctorului Chrudimský şi se grăbea să-l lichideze. Dacă ar fi venit la mine, i-aş fi explicat totul, imediat. Dar a trebuit să vin eu la ea, măcelăreasa! Mama Klouzanda n-a tăgăduit prea mult că o ascunde aici. Asta e, moşulică… Şi cu taică-meu, şi cu văduva lui Wang. Situaţie păcătoasă… Se săvîrşeşte o fărădelege, minciuna acoperă minciuna, o crimă acoperă altă crimă şi altcineva se frămîntă pentru toate astea ca vai de capul lui! Nu sînt pe lume cuvinte în care să încapă regretul pentru primul pas greşit… Aşa-i cu mine… Am avut şi eu parte de o mamă cinstită…

Fróny oftă. Cu paşi legănaţi şi provocatori se apropie de un scaun şi se aşează. Îi ceru lui Král o ţigară. El o servi cu plăcere i-o şi aprinse.

— Crezi, moşulică, zise neglijent fata, că merită să mă mai tîrăsc după tine pînă la secţie?

— Trebuie să mergi, Fróny. răspunse Čadek, posomorît.

Nu-i adusese nici o bucurie deznodămîntul acestui caz palpitant…

XIX

DOCTORUL BARÁK primi vestea cu entuziasm, dar Čadek rămase indiferent.

— Sînt prost dispus, spuse el pe ton de scuză.

— Termină aici ce ai de terminat şi du-te în sala de autopsie, spuse doctorul Barák. Se deschide sicriul de zinc.

— Ştiu ce-o să se găsească în el, oftă Čadek. Totuşi se duse să vadă. Fróny se lăsase închisă, fără să opună rezistenţă. Čadek, cu atenţia tulburată, abia dacă observă schimbarea bruscă în purtarea fetei. Şi totuşi contrastul era izbitor: Fróny se întorsese cu cel mai mare calm acolo de unde luptase din răsputeri să scape…

Ideea de a-i comunica Frónyei că tatăl ei este mort, se dovedise eficace. Deocamdată Čadek nu-i spusese fetei adevărul. Îl trimise pe Pobožný la spital. Dacă mai era posibil să se vorbească puţin cu pacientul Karta, să vorbească. Omul era ca şi arestat, nu mai putea să-i folosească nici un pretext, nici o minciună. Multe necazuri o mai aşteptau pe Fróny… se gîndea Čadek. Va trebui să depună mărturie contra lui Karta. Nu se putea eschiva. Trebuia să apară ca martoră – nu avea drepturile salvatoare ale unei fiice legitime. Fróny era o fiinţă atît de oropsită, încît nici măcar de clemenţa acestei legi nu avea dreptul să se bucure. Karta nu era tatăl ei recunoscut legal şi curtea cu juri putea lua în consideraţie depoziţia ei, cu atît mai mult cu cît era, de fapt, unicul martor…

Pentru moment, interogatoriul ei prin proces-verbal fusese amînat de Čadek pe a doua zi.

În sala de autopsie inspectorul mormăi:

— Arătaţi-mi rămăşiţele omului care mi-a dispărut diavoleşte de sub ochi.

I se arătară cadavrele.

Asupra lui Jirka Boček se găsise documentul de eliberare din închisoare. Celălalt era fără îndoială bătrînul Karta. Dovezile suplimentare nu-l mai interesau pe Čadek.

Se uita la jalnica privelişte, dar se gîndea cu totul la altceva.

Lucrau doi medici legişti. Doamne, cu cîte nu se obişnuieşte omul pe lumea asta! Li se citea nepăsarea pe feţe, erau atenţi doar să nu se zgîrie cu bisturiele. De data asta Čadek era foarte sensibil la genul lor de muncă.

Auzi telefonul sunînd, dar nu-l luă în seamă. Cînd văzu intrînd un subaltern care se apropie de mesele de marmură, înţelese că el este cel chemat.

— Repede! bubui în telefon vocea doctorului Barák. Čadek! Fróny vrea să vorbească cu tine!

— De ce? se miră Čadek, înspăimîntat.

— S-a otrăvit. Avea o pilulă ascunsă în pudrieră. Dacă nu te grăbeşti…

Fróny stătea întinsă pe patul de închisoare. Un doctor era aplecat asupra chipului ei, dar se retrase cînd Čadek intră ca o rafală. Prima privire a lui Čadek nu o căută pe Fróny, ci pe doctor, care răspunse, ridicînd neputincios din umeri:

— E nebună! A refuzat antidotul, spuse el supărat, Nu ne-a lăsat să-i facem spălătura stomacală. Acum o tîrziu!

Fróny zîmbea cu indulgenţă. Era îngrozitor de palidă. Nu mai era frumoasă ca înainte; trăsăturile i se crispaseră de durere; stătea neclintită; faţa îi era umedă şi rece.

— Fróny… spuse Čadek furios, de ce faci pe nebuna! Doctore dă-mi mie…

Medicul nu se clinti.

— Cinci minute, spuse, nu mai mult…

Fróny zîmbea mulţumită de venirea lui Čadek. Cine ştie dacă se mai gîndea acum la doctorul Chrudimský.

— Bine că eşti aici, flaşnetare, spuse ea abia şoptit, dar foarte limpede.

— Ce-mi spui, Fróny?

Ea tăcu. Zîmbea doar. Sprîncenele negre îi tremurau uşor. Fróny mişcă a chemare un deget şi, cu toată emoţia Čadek observă. Îşi aplecă spre ea capul său mare.

— Nu trebuia să faci asta, Fróny…

— Ba trebuia, răspunse ea abia şoptit, cu înţelepciune. Adio… Am vrut să-mi iau rămas bun de la tine. Dă-mi mîna – şi se încordă puţin. – Eu… pe cine să fi chemat, spune-mi?… Nu am pe nimeni…

Părea un biet animal chinuit. Transpiraţia rece îi înroura faţa.

— Unul, îi şoptea la ureche, unul, odată, a înghiţit o pilulă găsită la o fată, care nu mai avea scăpare… îi rămăsese încă una. Mi-a dat-o mie. O am demult. Adio, flaşnetare orb! Unde eşti? Nu mai văd. Acum sînt şi eu un flaşnetar orb.

— Sînt aici, Fróny spuse Čadek cu glas sugrumat.

O mîngîie stîngaci cu palma lui mare şi grea, care nu demult o strînsese de încheietura pumnului. Îi era teamă că această atingere nu putea fi destul de gingaşă pentru calea veşniciei. Dar Fróny nu fusese niciodată mîngîiată, poate cel mult de mîinile care o cumpărau. De aceea era acuma atît de fericită. „Bătrînul” rămăsese singurul om care să-i poată alina ultima suflare. Tăcea, încordarea dureroasă a trăsăturilor ei cedă sub căldura palmei lui Čadek.

— Adio, micuţo, adio… spuse el dorind ca mîngîierea aceasta să ţină o eternitate. Fróny avea o feţişoară atît de fină şi delicată, ca de copil! Čadek simţi ca o vrajă dureros de dulce în catifelarea umedă ce începuse să-şi piardă căldura. Dorea din tot sufletul ca momentul acesta să şteargă toate chinurile vieţii ei atît de scurte… A fost ea de vină? A făcut lucruri rele? Da… Din păcate

aşa a fost. Dar nu era ea singura vinovată de toate... Doctorul privea încruntat dintr-un colţ şi-i vedea doar viaţa ei rea, nu moartea ei bună.

Cînd Čadek îşi retrase mîna, Frónу nu mai era conştientă. Trupul i se încordase ca un arc; ochii i se închiseseră; pe buzele ei uşor obraznice se aşternu pacea.

— Nimic nu a reuşit... şopti Čadek, cu capul plecat.

Doctorul nu~l întrebă ce vrea să spună cu vorbele acestea. Făcu un semn cuiva, prezent şi el acolo, dar pe care inspectorul nu-l observase pînă atunci.

— La autopsie! spuse doctorul.

Iar Čadek, depărtîndu-se cu paşi grei, se gîndea la tăişul metalic care va dezveli inima tăcută a Frónyei, izvorul tainic al durerilor ei, inima dăruită şi respinsă, deşi ascundea cea mai de preţ comoară a sîngelui ei...

Čadek, însă, primise inima dăruită de ea în ultimele clipe. O ducea cu el. Era ameţit, mirat de acest dar, ca un copil. Şi nu ştia ce să facă, Doamne, cu el!